W. Schippers
La „Cuibul de Bufnită"
**Editura Agape**

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României SCHIPPERS, W.**

**La „Cuibul de Bufniţă"** / W. Schippers ;
trad.: Olimpiu S. Cosma. - Făgăraş : Agape, 2007

Prima ediție 2007
Titlul original: Das Eulennest

Vîntul tomnatic sufla rece şi neplăcut peste ținutul acela singuratic din sudul Olandei. Sub bătaia lui, apa neagră a micului lac, numit ***davel,*** făcea vălurele înspumate, iar trestiile şi pipirigul de pe mal foşneau şi se plecau adînc.

Acest davel este o apă ciudată. Nu e un lac în adevăratul sens al cu-vînrului, căci la un capăt al lui este în legătură printr-un stăvilar vechi şi dărăpănat cu un rîu mare, în timp ce celălalt capăt se pierde într-o mlaştină aproape inaccesibilă, în care rațe, bîtlani şi boi-de-baltă îşi fac auzite vocile.

Vara şi toamna, ba chiar şi iama cînd nu este îngheț, pe aici e linişte şi pustiu; dar cînd apa a înghețat destul ca să-i țină pe patinatori, viața se însuflețeşte. Din satele de primprejur şi din gospodăriile ţărăneşti împrăştiate peste tot, tineri şi bătrîni aleargă să se desfateze pe gheață, iar rațele şi bîtlanii o iau la goană speriate.

Acum este din nou toamnă, şi povestirea noastră ne poartă la o căsuță sărmană despărțită de davel doar printr-o grădină de legume.

Acoperişul din trestie şi zidurile din față acoperite cu viță-de-vie se ascundeau sub nişte sălcii bătrîne şi înalte, iar de pe dmmul de țară ce trecea prin fața căsuței nu se vedea aproape nimic din căsuță prin frunzişul copacilor, decît cîteva ferestre cu geamuri mici şi o uşă vopsită în verde.

O cărare îngustă duce direct spre casă printr-o păşune împrejmuită cu un gard, în care o capră şi patru oi îşi caută hrana, fiind pe lîngă cîteva găini şi un cîine cu păr aspru singurul avut viu al proprietarului.

Locuitorii din sat numeau această locuință singuratică „Cuibul de Bufniță", un nume destul de bine ales, deoarece în fiecare seară se auzea de pe păşune țipătul discordant al acestei sinistre păsări de noapte.

în acea seară se întunecă foarte devreme, iar în amurgul care se lăsa tot mai mult, un bărbat ieşi pe uşă, se opri între copaci şi examina atent şi cu o privire de cunoscător aerul şi cerul. Era un bărbat voinic, pe la jumătatea anilor treizeci, cu o figură morocănoasă şi acrită.

Observațiile lui păreau să-1 fi mulțumit, căci murmură: „Vîntul stă bine... luna este luminoasă... deci o noapte bună".

Acum se aprinse lumina în căsuță, şi cînd bărbatul o văzu, se întoarse, închise obloanele, îşi scoase saboții de lemn şi intră.

Căsuța era mobilată sărăcăcios, totuşi făcea o impresie caldă şi plăcută. Se simțea că o mînă grijulie păstra totul în cît mai bună stare, că aici stăpînea o gospodină iscusită. Mîinile ei nu se odihneau nici în clipa aceea. Tînăra femeie era înaltă şi zveltă, cu păr şi ochi negri, dar avea ca şi bărbatul trăsături pronunțate în jurul gurii. Mişcările ei lăsau să se întrevadă un temperament impetuos. Ea era într-adevăr iute la fire; şi pentru că soțul ei, Hans Klinge, nu era mai puțin iute ca ea, nu rareori ajungeau la certuri puternice. Şi totuşi, cei doi se iubeau din toată inima.

Martha van Giilven era singura fiică a unui moşier bogat din satul vecin. Acesta se fălea nu puțin cu averea lui şi îi plăcea cînd se făcea aluzie la ea - lucru pe care nimeni nu se pricepea mai bine să-1 facă decît Gerrit Dubbe, un fiu de țăran din vecinătate, al cărui tată era prieten bun cu van Giilven. Cei doi tați hotărîseră de mult timp ca Martha şi Gerrit, cei doi copii ai lor, să devină cîndva o pereche. Fireşte că frumoasa Martha doar rîdea şi-şi bătea joc de necioplitul Gerrit, iar cînd tatăl ei începu s-o zorească, spunîndu-i fiicei sale că era voința lui ca ea să devină soția lui Gerrit Dubbe, Martha rîse mai departe. Dar cînd tatăl vru s-o oblige să asculte, mai întîi cu vorbe blînde, apoi cu cuvinte mînioase şi amenințătoare, se aprinse şi Martha şi îi zise că mai degrabă s-ar mărita cu cel mai neînsemnat argat decît cu bogatul Gerrit, pe care nu-1 putea suferi.

în aceste discuții aprinse, nimeni nu se gîndea că omul poate să facă planuri cît pofteşte, crezînd că este singurul stăpîn pe vrere şi faptă, dar că e responsabil înaintea lui Dumnezeu de tot ce face şi gîndeşte şi că trebuie să-L întrebe care îi este voia.

în timpul acestor zile de toamnă, moşierul van Giilven avea nevoie de un nou argat şi se temea deja că nu va mai găsi unul, acum cînd era aşa de aproape Crăciunul, căci recrutarea la armată se făcea în noiembrie; totuşi, atunci se prezentă Hans Klinge, şi el îi plăcu atît de mult moşierului, că îl angaja imediat. Hans era de origine din Gelderland, servise ca soldat într-o garnizoană din sudul Olandei şi, după ce i se terminase serviciul militar, voise să rămînă acolo unde era - căci nu mai avea rude apropiate - şi să-şi cîştige traiul la țară.

Moşierul nu era un stăpîn tocmai plăcut, dar cu Hans Klinge o scoase cu bine la capăt. Hans era grijuliu la treabă, nimeni nu trăgea nişte brazde aşa de drepte atunci cînd ara ca Hans, argatul de la moşia „Fără Griji", iar cînd van Giilven cumpărase odată un cal tînăr care nu voia

deloc să asculte, Hans, după o luptă puternică, domolise animalul focos, astfel încît devenise mîndria stăpînului său. Aşa trecu un an. Van Giilven era foarte mulțumit de argatul său, şi tinerii din sat îl plăceau şi ei - cu cîteva excepții, dar nu lăsau să se observe, căci unii dintre ei experimentaseră pe propria piele ce forță avea Hans.

într-o zi se ajunse la o bătaie în toată regula.

Afară era foarte frig. Mai mulți tineri rămăseseră cîtva timp duminica după slujba de la biserică ca să discute posibilitatea de a merge la patinaj pe lac. Vorbitorul principal era Gerrit Dubbe. în timp ce-şi făceau aşa planurile, trecuseră pe lîngă ei mai multe fete care fuseseră şi ele la biserică. Printre ele era şi Martha van Giilven. Cînd Gerrit o văzu, i se puse în cale, îi întinse mîna şi îi ceru să meargă împreună cu el la săniuş. Ceilalți tineri se uitau curioşi, căci ştiau cu toții cum stăteau lucrurile între cei doi. Martha îl măsură pe tînăr cu o privire disprețuitoare şi făcu stînga-mprejur. Dar lui Gerrit nu-i convenea lucrul acesta, aşa că i se aşeză din nou în cale şi îi întinse mîna:

„Ei, Martha, nu-mi strica plăcerea; dă-mi mîna şi vino mîine cu mine la săniuş. Dacă eşti de acord, mă duc acum pe loc la tatăl tău şi-1 întreb dacă te lasă".

în timp ce-i vorbea îi bara în continuare calea. Dar fata clătină supărată din cap, îl măsură de sus pînă jos cu ochii mînioşi şi în cele din urmă strigă:

„Lasă-mă să trec, eşti groaznic! Nu vreau să am nimic de-a face cu tine! Nu-ți dai seama cît de enervant eşti - ca un prost?"

Dar Gerrit încă tot n-o lăsa să treacă. „Nu, nu te las să treci pînă nu-mi

dai mîna — chiar dacă am sta aici încă o oră!"

în clipa aceea ieşi pe poarta moşiei „Fără Griji" Hans Klinge; el se uită uimit la cei doi din drum. Privirea lui pătrunzătoare observă rapid expresia mînioasă de pe fața Marthei, precum şi faptul că țăranul îi bara calea, şi el grăbi pasul. în clipa aceea îl văzu şi Martha.

„Hans", strigă ea, „Hans, ajută-mă să plec de aici! Tipul ăsta crede că poate face ce vrea, pentru că la toți le e teamă de el. Dar tu nu te temi de el, ştiu eu!"

Hans era deja la fața locului şi îi zise: „Dubbe, aici n-ai nici un drept să stai în calea cuiva, las-o să treacă!"

Gerrit Dubbe se uită uimit la Hans ca şi cum n-ar fi înțeles ce vrea să spună, dar apoi îl cuprinse furia. Hans nu şovăi prea mult şi-1 trase într-o parte pe tînărul țăran, eliberînd astfel drumul. Martha îi adresă

o privire batjocoritoare şi trecu repede pe lîngă el. „Mulțumesc, Hans, ai făcut treabă bună", mai strigă ea peste umăr şi în clipa următoare fu la poarta moşiei „Fără Griji".

Gerrit Dubbe se năpusti ca un taur furios asupra lui Hans: „Ticălo-sule, o să mi-o plăteşti!" şi se repezi spre el cu pumnul ridicat. Dar Hans era un adversar periculos. El se eschivă cu iscusință primei lovituri puternice a țăranului şi apoi îl lovi brusc cu pumnul pe Gerrit Dubbe drept în față. El îşi pierdu întreaga stăpînire de sine şi se tot năpusti ca turbat asupra lui Hans. Acesta se ferea totuşi ca un tipar şi dădea adversarului său lovitură după lovitură, astfel încît acestuia începu să-i curgă sînge din nas. Atît de rapid se întîmplaseră toate acestea, că nimeni nu putuse să intervină. Unul dintre țăranii tineri, Piet Lemmer, zise că ar trebui să-1 ajute pe Gerrit; el se furişă pe dinapoi, îl lovi din spate cu pumnul pe Hans în cap şi-1 prinse totodată de ceafa cu mîna cealaltă. Totuşi, Hans se smulse cu o săritură şi tremurînd de mînie îşi scoase cuțitul. în clipa aceea ieşi brusc din spatele şurii un domn în vîrstă în haine de culoare închisă. Mergînd cît putea de repede, el se grăbi spre cei ce se băteau, şi apariția lui făcu minuni. Piet se furişă în spatele altor privitori, Gerrit se linişti şi-şi şterse sîngele, numai Hans stătea încă cu pumnul ridicat, în care ținea cuțitul, cu o mînie violentă în priviri. Bătrînul domn - era predicatorul respectat şi iubit din sat - li se adresă grav şi trist cu cuvintele: „Oare nu este îngrozitor să profanați această duminică frumoasă prin faptul că vă puneți în serviciul lui Satan şi vă bateți ca nişte fiare sălbatice? Duceți-vă

acasă şi ruga-ți-L pe Dumnezeu să vă ierte pentru o asemenea faptă!" Ruşinați, plecară toți de acolo. în timp ce mergea, Gerrit Dubbe îi aruncă lui Hans încă o privire încărcată de ură şi răzbunare, apoi dispăru împreună cu Piet în spatele şurii, şi curînd drumul era aşa de liniştit şi de pustiu, ca şi cînd niciodată n-ar fi profanat acolo nişte tineri nesocotiți duminica cea frumoasă.

Cauze mici - efecte mari. Cine ar fi putut crede că acest incident va putea avea urmări şi că Martha van Giilven va deveni soția lui Hans Klinge! Şi totuşi aşa stăteau lucrurile.

Cînd moşierul van Giilven auzi despre cearta dintre Gerrit şi Hans, trimise vorbă acestuia din urmă să vină la el şi îl întrebă furios de cauza certei lor. Hans răspunse sec: „Dubbe îmi stătea în cale şi n-a vrut să-mi facă loc, şi atunci mi-am făcut eu însumi loc". Auzind aceasta,

moşierul îi aruncă cuvinte tari în față, îl numi un instigator pornit pe ceartă şi-1 copleşi cu mustrări şi amenințări. Hans ascultă calm toate acestea. Cele cîteva cuvinte ale predicatorului nu rămăseseră fără efect asupra sufletului foarte sensibil la amabilitate şi atitudine prietenească al lui Hans, dar la duritate el reacționa doar cu duritate.

Martha auzise vocea dojenitoare a tatălui ei şi se apropiase. Cînd observă că Hans nu se justifica, interveni şi îi povesti tatălui ei cine era adevăratul vinovat. Lucrul acesta nu-i convenea deloc lui van Giilven, aşa că făcu morocănos stînga-mprejur şi ieşi din cameră cu amenințarea că Hans va fi concediat dacă se mai întîmpla vreodată aşa ceva. Dar din ziua aceea Hans şi Martha se căutau unul pe altul şi, încă înainte de a se încheia anul, Martha le declară părinților ei că nu va deveni niciodată soția lui Gerrit Dubbe, că îl iubeşte pe Hans Klinge şi că se va mărita cu el.

Moşierul aşa de mîndru de averea lui îşi ieşi din fire. El trimise vorbă după Hans Klinge şi-1 copleşi cu injurii şi ocări. Hans lăsă furtuna să treacă şi rămase liniştit în ciuda obiceiului său; de abia cînd van Giilven îi reproşa că îi păsa numai de moştenitoarea bogată ca să facă bani şi avere se enervă, îşi întinse mîinile şi strigă: „Sunt sărac, este adevărat, sper totuşi să-mi cîştig pîinea cu aceste mîini pentru mine şi pentru Martha; de la idolul dumneavoastră, Mamona, nu-mi trebuie nici un bănuț!"

„Pleacă de aici... chiar acum!" urlă moşierul, alergă la dulap, luă o mînă de bani şi îi aruncă la picioarele lui Hans. „Iată-ți plata restantă, şi acum marş! Să nu te mai prind vreodată pe la ‚Fără Griji', altfel asmut cîinii pe tine!"

Fără să-i răspundă nici un cuvînt, Hans luă din bani cîți i se cuveneau, apoi spuse înainte de a pleca: „Puteți să mă alungați ca pe un cîine, totuşi va veni timpul cînd o să vă căiți că v-ați dat afară din casă propria fiică, fiindcă nu ne puteți despărți!" Apoi închise uşa în urma lui, îşi făcu bagajul şi părăsi cu capul sus frumoasa moşie a bogatului van Giilven. în locul în care se bătuse cu Gerrit Dubbe în urmă cu un an se opri şi se uită în urmă. Acolo se vedea moşia „Fără Griji" scăldată în lumina lunii, care fusese timp de un an căminul lui. Fusese izgonit de acolo, dar îşi luă cu el iubirea sa. însă... era oare drept ca să pregătească o viață atît de grea celei pe care o iubea atît de mult? El se întoarse încet şi ieşi apoi cu pas grăbit din sat. Drumul denivelat şi desfundat îl duse pe lîngă lac, şi preț de vreo oră urmă şerpuiturile de

pe lîngă lac ale drumului. Doar din cînd în cînd dădea peste cîte o gospodărie țărănească. în final, Hans ajunse la o răspîntie. Nu departe de ea, la o oarecare depărtare de drum, se vedea înapoia unei sălcii înalte conturul întunecat al unei case, alături de care era un grajd. Doi nuci uriaşi îşi întindeau ocrotitor ramurile peste acoperişul de trestie. Hans se opri şovăitor o clipă în întunericul nopții. Atunci un cîine începu să latre ascuțit, şi îi răspunse behăitul unei turme de oi din grajd. în clipa aceea se deschise o uşă şi o voce profundă strigă: „Cine-i acolo aşa de tîrziu şi ce caută?"

„Eu sunt, Albert!" răspunse Hans. „Cheamă-ți mai întîi javra ca să nu mă muşte de picioare!"

„Parcă cunosc vocea asta", zise cel cu care vorbea Hans. „Ah, ştiu acum, este Hans Klinge. Intră, Hans. Hei, Rex, la colț cu tine!" Cîine-le, mîrîind încă, se duse la colțul lui, iar Hans intră în casă. Albert, ciobanul, cum era numit de toți, închise cu grijă uşa casei înapoia lor, apoi intrară printr-un mic coridor în camera de zi. Ciobanul mai era numit în ținutul din jur şi „Ciungul". El se trăgea din acelaşi ținut ca şi Hans Klinge şi făcuse întîmplător cunoştință cu acesta cînd îl ajutase să scoată o oaie din mlaştină. După aceea, cei doi bărbați se văzuseră adesea, iar vremea trebuia să fie foarte rea dacă Hans nu petrecea duminica vreo oră la saivan. Totuşi, în ultimul timp nu mai fusese pe aici. Inima şi gîndurile îl țineau legat de moşia „Fără Griji", dar acum totul se sfîrşise, pentru totdeauna.

„Bună seara, maică Sanne", o salută Hans pe soția ciobanului.

„Bună seara, Hans. Vii tîrziu; s-a întîmplat ceva la moşie?"

Zicînd aceste cuvinte, maica Sanne se uită cercetător la tînărul bărbat, îşi

puse jos ciorapul pe care îl tricota şi împinse la masă unul dintre scaunele grele de stejar.

Ce cald şi plăcut era în acea cameră de zi! Mica lampă de aramă nu dădea o lumină prea puternică în spaţiul acela mare, colţurile rămî-neau într-un întuneric misterios, în timp ce flacăra tremurîndă a focului mare din căminul lat arunca umbre ciudate pe tavan şi pe pereţii spoiţi cu var. Camera era scundă, aşa de scundă, că lungul şi **deşira-**tul Albert aproape că trebuia să se aplece puţin cînd stătea drept în picioare.

Albert, în pofida faptului că era aşa de slab, era un bărbat puternic şi avusese parte de un trecut furtunos. Tînăr fiind, fusese sub comanda lui Napoleon şi avusese din belşug parte de glorie, de pericole şi de

**io**

suferinţe. în lupta de la Leipzig, Albert îşi pierduse braţul stîng, totuşi această pierdere devenise cel mai mare cîştig al său. în spitalul în care fusese îngrijit cu atîţia alţi răniţi îl cunoscuse, printr-un predicator militar, care devenise unealtă în mîna lui Dumnezeu, pe Salvatorul său, şi de atunci privise viaţa dintr-o cu totul altă perspectivă. După vindecare se dusese în satul său natal din Gelderland, şi deşi toţi cei pe care îi iubea fie muriseră, fie se mutaseră, el se stabilise acolo, întrucît părinţii lui îi lăsaseră un mic capital care fusese lăsat la primarul satului şi care îi fusese apoi restituit în întregime. Din aceşti bani, el îşi cumpărase o mică turmă de oi, căci înainte de a merge la armată servise la un ţăran care avea turme mari de oi şi-şi cîştigase în felul acesta pîi-nea. De la un apicultor, el închiriase o şură pe care o amenajase pentru turma lui de oi, şi după aceea soldatul, cîndva atît de grosolan şi de rătăcitor, ajunse la o odihnă binemeritată. După cîţiva ani, Albert se căsătorise cu fiica apicultorului, a cărei mamă murise de timpuriu, şi cei doi tineri îl luaseră la ei pe tata socru. Cînd şi acesta murise după alţi cinci ani, Albert şi Sanne rămăseseră singuri, căci nu aveau copii.

Apoi veniseră vremuri grele pentru acest ţinut, mai ales pentru nenumăraţii crescători de oi. După o vară ploioasă, în care nu se făcuse fin aproape deloc, urmase o iarnă neobişnuit de friguroasă. Preţul nutreţului crescuse excesiv, iar cînd venise în sfîrşit primăvara, rămăsese atît de rece, încît iarba nu crescuse şi oile suferiseră de foame pe păşunile aride.

Această situaţie îl determinase în final pe Albert să se mute în altă parte, unde va găsi o păşune mai bună pentru oile sale.

Socrul său, ca mulți alți apicultori, avusese obiceiul ca pe timpul înfloririi rapiței să se mute cu stupii de albine în sudul Olandei, unde producția bogată de miere de pe cîmpurile galben-aurii făcuse să se merite această osteneală. Odată, Albert îl însoțise pe bătrînul apicultor şi se bucurase de luncile grase din apropierea davel-ului - căci acolo în livada unei gospodării țărăneşti de lîngă micul lac stăteau stupii tatălui lui Sanne. Deci Albert îşi adusese aminte de ținutul acela care i se potrivea atît de bine şi se mutase acolo. Reuşise să achiziționeze de la un țăran bătrîn o mică gospodărie țărănească, şi în scurtă vreme se simțise ca acasă.

Aici locuia Albert de peste douăzeci şi cinci de ani. -

Ciobanul aruncă în foc încă o bucată lungă de lemn, iar maica Sanne repetă întrebarea:

„S-a întîmplat ceva rău la moşia ‚Fără Griji'?"

Atunci Hans povesti tot ce se petrecuse. Albert şi Sanne ascultau tăcuți. Afară se pornise vîntul, luna se ascunsese în spatele norilor, iar flăcările din cămin ardeau din cînd în cînd mai puternic cînd vreo pală de vînt trecea prin horn.

După obiceiul său, Albert îşi trecu gînditor mîna peste mustață. Apoi întrebă cu voce liniştită:

„Ai cugetat bine la toate, Hans? Te-ai gîndit oare că Martha van Giilven a crescut în bunăstare şi că nu poți să-i oferi decît un viitor sărăcăcios, cu multă muncă şi griji? Totuşi, toate acestea n-ar însemna nimic, băiete, dacă ți-ai îndrepta privirea în sus, dacă ai aştepta şi ai implora ajutorul şi sprijinul lui Dumnezeu şi dacă n-ai nutri ură împotriva lui van Giilven. El are de gînd să te calce în picioare, pentru că eşti sărac şi singur-singurel. îți va face viața foarte grea în această luptă, Hans, dacă rămîi în acest ținut, îl ştiu eu. înainte de orice, Hans, smulge-ți ura din inimă, căci ea este ca un cancer: distruge totul din tine şi îi uşurează diavolului jocul. Eu cunosc lumea şi oamenii, şi vreau să-ți fie bine".

„Ce sfat mi-ai da atunci, Albert, în afară de acela de a **nu-1 urî** pe cel care mă urăşte?"

Ciobanul se aplecă spre tînăr, îi puse mîna pe umăr, se uită cu bunătate în ochii lui şi continuă pe un ton părintesc:

„Crede-mă, Hans, căsătoria cu Martha van Giilven nu va fi una fericită. Ai putea să-i oferi doar viața unei soții de zilier, şi cît ai mai suferi şi te-ar durea

dacă ai vedea poate după un timp că Marthei îi este dor de viața la care a renunțat de dragul tău. N-ar fi cu mult mai bine dacă ai încerca mai întîi să prinzi rădăcini altundeva în țară, să-ți înte-meiezi un cămin şi să găseşti un loc de muncă stabil, înainte de a te lega de Martha? Eu îl cunosc pe van Giilven cu inima lui de piatră şi cu dorința lacomă după stăpînire. Mai degrabă îşi lasă fiica să se prăpădească în mizerie decît să mişte un deget ca să vă ajute. Voi ați îndrăznit să-i faceți în ciudă, şi el îți va sta în cale cît va putea, iar tu vei fi înfrînt. Ura, împotriva căreia ajută numai rugăciunea, se va cuibări în inima ta. Vrei şi poți s-o expui unei asemenea dileme şi conflict pe fata pe care o iubeşti?"

Timp de o clipă domni tăcerea. Acum se auzea limpede numai vuietul furtunii, foşnetul trestiilor uscate şi pîrîitul ramurilor nucului bă-trîn. Prin nişte crăpături ale ferestrei pătrunseră fulgi proaspăt căzuți,



focul pîlpîia tot viu, într-un colț al camerei mîrîia cîinele în somn -furtună în natură, furtună în inima lui Hans Klinge.

El se uita tăcut în focul din cămin. Fruntea lui încruntată şi trăsăturile aspre din jurul buzelor strînse trădau limpede că sfatul bine intenționat al lui Albert nu se potrivea cu planurile şi dorințele tînărului.

„Vezi, Albert, te prețuiesc şi te respect foarte mult, mai mult decît pe oricine altcineva pe care îl cunosc, totuşi nu mă cunoşti, altfel nu mi-ai fi dat sfatul de a mă lăsa de Martha pentru că ar trebui să împartă sărăcia cu mine şi de a pleca din acest ținut. Trebuie să ştii că Hans Klinge nu uită nimic, nici bine, nici rău. Cu oricine, bogat sau sărac, care este prietenos cu mine, mă voi purta la fel, îl voi ajuta şi sprijini cum şi unde pot; dar dacă cineva mă jigneşte, dacă e dur şi nedrept fără motiv, atunci îi plătesc cu aceeaşi monedă, chiar de-ar fi să mă prăpădesc. Dacă van Giilven mi-ar fi spus: Hans, Martha este singurul meu copil, o moştenitoare bogată; voi nu vă potriviți, ea nu poate deveni soția ta, nu poate fi fericită, deci este mai bine să pleci de aici - îți jur, Albert, că aş fi plecat, căci doar nu-i cerusem nimic. Dar el m-a chemat din grajd, departe de grăjdari, şi m-a copleşit cu cuvinte jignitoare, mi-a aruncat banii la picioare şi m-a izgonit. Nu! îl urăsc pe omul acesta, care vrea să vîndâ din lăcomie pe singura sa copilă stricatului de Dubbe, pe care Martha îl urăşte - lucru pe care îl ştie şi tatăl ei - Şi totuşi, la primăvară, Martha va fi majoră, şi atunci nimeni şi nimic n-o poate împiedica să devină soția mea. I-am arătat într-adevăr ce soartă grea o aşteaptă alături de mine, dar ea mi-a spus cu ochi

strălucitori că mai degrabă merge cu mine la cerşit decît să stea cu Gerrit Dubbe în belşug. De aceea, sunt ferm hotărît ca la primăvară să mă însor cu Martha, iar bogatul ei tată va găsi în mine, om sărac, un adversar pe care poate că-1 va face să se încovoaie, dar nu va putea să-1 frîngă niciodată. Dacă vrea luptă, bine... sunt gata! Acum aş vrea să te rog, Albert, să-mi dai voie să dorm undeva în fin, apoi mă duc dimineață să-mi caut de lucru pe aici prin ținut".

Albert clătină din cap şi se uită trist la Hans. „Duritate contra duritate - aşa eram şi eu cîndva la vîrsta ta, Hans. Dacă inima este plină de amărăciune, atunci diavolul cîştigă uşor superioritatea, otrăveşte sufletul, înăcreşte viața şi fură pacea. Gîndeşte-te totuşi la Omul durerilor care a suferit fără vină, care n-a ripostat niciodată, n-a amenințat niciodată, n-a răspuns loviturii care a căzut asupra Lui, a suportat cu răbdare lucruri îngrozitoare care au fost puse peste El din cauza păca-

**13**

tului oamenilor. Păstorul cel Bun Şi-a dat viața pentru oile Sale, pe crucea de la Golgota a curs sîngele Său pentru vina noastră! Ce exemplu ne-a dat Domnul, şi noi vrem să ne răzbunăm? Ți-am spus deja, Hans, că odinioară am fost şi eu ca tine, izbucnind repede în **mînie** oarbă, apoi am făcut lucruri pe care le-am regretat amarnic mai tîrziu, dar ce s-a făcut s-a făcut. Totuşi, căile lui Dumnezeu sunt minunate. Pierderea brațului meu m-a adus la poala crucii, şi lumina divină mi-a strălucit şi mie, biet om rătăcit, ca odinioară tîlharului pe cruce, întoarce-te la Domnul Isus [Iesus], Hans, lasă-te împăcat cu Dumnezeu, şi apoi o s-o scoți la capăt şi cu toți ceilalți din viața ta. întoarce-te la El, Hans, şi nu mai lăsa ura să prindă rădăcini în inima ta".

Nimic nu arăta dacă îndemnul serios şi bine intenționat făcuse vreo impresie asupra tînărului țăran. El îşi bău în tăcere cafeaua pe care i-o dădu maica Sanne. Pe urmă, cei doi bărbați mai vorbiră un timp despre tot felul de lucruri, şi în final Albert se uită la ceas, iar maica Sanne puse cina pe masă. Albert se rugă scurt şi rosti şi **rugăciunea** de mulțumire după cină.

Lui Hans i se arătă apoi unde urma să doarmă, dar Albert şi maica Sanne dormeau de mult cînd Hans stătea tot treaz. Oare avuseseră vreun ecou în el cuvintele lui Albert? Nici nu se făcu bine ziuă, că el îşi şi croi drum prin zăpada înaltă ca să caute de lucru. Dar toate ostenelile lui fură în zadar, peste tot fu refuzat. Hans se întoarse descurajat şi obosit la saivan, căci Albert îi spusese să se considere ca acasă pînă găsea ceva, iar maica Sanne, ca o mamă,

îi dăduse pentru drum cîteva felii de pîine unse cu untură şi adăugase: ,,întoarce-te, Hans, o să te aşteptăm diseară". -

El păşea pe drum încet şi obosit. Peste zi nu mai ninsese, dar acum se pornise vîntul, şi fulgii albi i se învîrteau înaintea ochilor. Dar el nu observa nimic, nici că începuse să ningă tot mai tare. îl preocupau gîn-duri apăsătoare. De cîte ori primise răspuns negativ la cererea lui pentru un loc de muncă! Mai întîi, chiar în zori, la un țăran din apropiere, care se exprimase doar cu cîteva zile înainte că are nevoie de un treie-rător, altfel nu putea prididi cu treaba. Acum, el îl refuză pe Hans. La un alt țăran, argatul stătea la pat grav bolnav, după cum bine ştia Hans, iar țăranul avea mare nevoie de un alt argat. Cînd Hans se duse la el, acesta nici măcar nu-1 lăsă să spună ce avea de zis, ci îi explică în grabă că vrea să mai aştepte, căci argatul lui se simțea deja ceva mai bine. Hans era nedumerit, şi cînd se întîlni cu un argat tînăr de la mo-



şia „Fără Griji", care vru să treacă pe lîngă el fără să-1 salute, îl strigă: „Stai, Klaas, spune-mi cinstit ce-ai avut de făcut aşa devreme în sat. N-o să ai nici o neplăcere din cauza mea, căci mă ştii destul de bine, totuşi spune-mi unde ai fost".

„Azi-dimineață, pe cînd era încă întuneric, a venit stăpînul la mine în grajd, arătînd foarte supărat. ‚Klaas', mi-a zis, ‚te duci în clipa asta la toți țăranii din sat şi le spui că dacă vine la ei Hans Klinge azi sau mîine să ceară de lucru, să-1 refuze; pe cine o să-i ofere totuşi de lucai o să-1 socotesc drept duşmanul meu personal'. Aşa că m-am dus acum cam pe la toți, Hans - şi cu siguranță că nu mai ai nici o şansă să capeți aici de lucru, căci țăranii nu primesc aşa de uşor pe cineva care a plecat cu ceartă de la vechiul stăpîn, şi cu atît mai puțin dacă prin aceasta ar trebui să-şi atragă duşmănia bogatului van Giilven".

După ce auzi această informație, Hans nu mai căută de **lucru** în satul său, ci se duse mai departe în localitatea următoare. Dar şi aici osteneala lui fu zadarnică. El porni pe drumul de întoarcere. Se luptă din greu cu vijelia care se întețea tot mai mult, şi picioarele istovite în cizmele grele se afundau tot mai mult pe drumul plin de zăpadă.

Sufletul tînărului era întunecat şi tulbure, şi pe fața lui trecu un zîm-bet amar. „Să nu urăşti, Hans", zisese Albert, ciungul, „să nu urăşti, căci ura este ca un cancer. Priveşte la Mielul de jertfă de la Golgota şi atunci îți vei uita

propria suferință cînd vezi ce I-au făcut Lui". Dar Hans murmură: „Ciungul e bătrîn şi viața i se scurge netulburat, dar eu sunt tînăr şi nu pot să cred ca şi el! în plus, mie mi se face o nedreptate!" El scrîşni din dinți cînd se gîndi cum se folosea van Gulven de influența pe care o datora banilor şi funcției de consilier comunal.

Lui, Hans Klinge, trebuia să i se facă viața imposibilă în sat, el trebuia să fie alungat, pentru că îndrăznise să-şi ridice ochii la fiica lui van Gulven. Dacă iubirea pentru Martha nu i-ar lega mîinile, atunci ar vedea van Gulven cu cine avea de-a face!

O pală puternică de vînt îl smulse din gîndurile posomorite. El se uită în jur, cît îi permiteau întunericul şi ninsoarea. în stînga era da-vel-ul, pe care îl recunoştea doar datorită trestiilor uscate şi tufişurilor de pe mal. Gerul mare făcuse să apară la suprafața apei negre o pătură de gheață, doar ici şi colo se vedeau ca petele de cerneală pe o față de masă albă nişte pete mari, locuri deschise, unde gazele care urcau din mîlul gros de la fund împiedicau înghețarea.

în dreapta se întindeau ogoarele acoperite cu zăpadă: dar Hans nu



mai putea vedea acum decît la o depărtare de cîțiva paşi, aşa de tare ningea. După socoteala lui mai era cale de-o oră bună'pînă la „Saivan", şi tînărul fu copleşit de un dor puternic după odihnă. Mersul lui era tot mai greoi şi mai încet. Se uitase de cîteva ori cu atenție dacă nu vedea cumva o şură sau o magazie în care să se poată odihni puțin, căci 1 se părea aproape imposibil să mai ajungă la saivan.

în cele din urmă văzu o lumină slabă între tot felul de copaci şi tufişuri, şi el se apropie hotărît de ea. Ce întunecat şi lugubru era locul acesta! Hans auzi deasupra lui țipătul bufniței şi în fața lui se ridică o clădire veche şi dărăpănată cu obloane care stăteau strîmb şi acoperită cu viță-de-vie uscată.

Razele de lumină care îi arătau lui Hans drumul veneau dinspre o fereastră mică. De abia în clipa aceea, cînd era ceva mai ferit de **vînt,** simți frigul. Deşi nu-1 cunoştea pe locatar, lovi cu pumnul în uşă. Mai întîi nu se auzi nici o mişcare, dar apoi auzi paşi şi un zgomot care nu-i era necunoscut: clinchetul făcut de o puşcă atunci cînd i se trage cocoşul.

O voce aspră strigă: „Cine-i acolo? Ce vrei?" Hans auzi şi mîrîitul supărat al unui cîine. Hans şovăi. ‚0 primire neprietenoasă!' gîndi el. Apoi strigă tare:

„Sunt în drum spre ‚Saivan' - dacă ştiţi cine stă acolo; dar sunt obosit de moarte şi de abia mai pot merge. Lăsaţi-mă să mă odihnesc cîteva minute, apoi plec mai departe".

Atunci se trase un zăvor, uşa se deschise, şi în faţa lui Hans Klinge apăru un om bătrîn, scund şi robust, cu o flintă de vînătoare în **mînă,** iar alături de el un cîine-lup mare, care părea gata să se repeadă asupra străinului la cel mai mic semn al stăpînului său.

„Intră!" îi zise lui Hans bătrînul. „Trage bine uşa după tine, este o vreme groaznică afară".

In cămin ardea un foc mare, şi flăcările care se înălţau pînă sus dădeau destulă lumină ca Hans să-1 poată vedea destul de bine pe locatarul ciudat al căsuţei. Bărbatul cu umeri laţi şi aplecaţi din cauza vîrs-tei avea ceva din înfăţişarea unui urs. Capul mare, pe grumazul scurt, era înconjurat de o cunună de păr argintiu. Ochii negri, care îl măsurau atent pe Hans, nu arătau neprietenoşi. Bătrînul dădu drumul cocoşului puştii şi agăţă flinta de una dintre grinzile mai joase de pe tavan. Cînd cîinele văzu aceasta, se întoarse în colţul lui şi se întinse comod pe jos.

„Lupu a constatat deja că nu ai intenţii ascunse", zise stăpînul casei,

**16**

şi în timp ce împingea lîngă cămin o bancă construită din lemn neprelucrat, îl invită pe musafir să ia loc.

„Nu este prea comod la mine, dar cu siguranţă că e mai bine aici decît afară în vijelie şi frig. Acum spune de unde vii. Voiai să înnoptezi la Albert, în ‚Saivan'..."

Hans se uitase scurt în jurul său. Camera arăta destul de neobişnuit, iar de comoditate într-adevăr nu putea fi vorba. Pereţii erau acoperiţi cu plase de pescuit, cu coşuri de prins ţipari şi cu tot felul de alte obiecte; aripi de bîtlan şi piei, mănunchiuri de nuiele rezistente de salcie şi raţe-momeală de lemn pentru vînătoarea de raţe, puşca grea de vînătoare şi o puşcă pentru păsări, cizme înalte^şi saboţi de lemn, pe scurt, tot ce are nevoie un vînător şi un pescar erau aici grămadă.

„Da", zise Hans. „Dar aici e foarte cald. O să povestesc cu plăcere ce mi s-a întîmplat, şi atunci n-o să te mai miri că am bătut aşa de tîr-ziu la uşa casei dumitale". Şi aşa îşi spuse Hans sincer povestea simplă.

Bătrînul vînător îl lăsă în pace pe Hans să vorbească. Apoi se tăcu un

timp tăcere. De abia atunci se putu auzi bine cum urla vijelia afară şi cum trăgea şi zguduia salcia bătrînă, uşa şi obloanele.

„O vreme tare urîtă, tinere prieten", zise bătrînul vînător şi aruncă o bucată mare de lemn în cămin; „dar ‚Cuibul de Bufniță' este puternic, a făcut față deja unor vijelii. Totuşi, acum, ca şi locatarul lui - a îmbătrînit şi s-a dărăpănat. - Dar mai întîi să-ți pun ceva de mîncare pe masă, şi apoi putem flecari în linişte, căci îmi placi". Zicînd aceste cuvinte, bătrînul scoase un ceaun de fier din spatele unei lăzi, deschise uşa unui dulap de lîngă perete şi, după ce mai trebălui prin cameră, se întoarse cu o strachină de lemn plină de terci şi o găletuşă cu lapte bătut. Le puse pe amîndouă în ceaun, îl atîrnă de un lanț deasupra focului şi apoi se aşeză din nou lîngă Hans pe băncuța de lîngă cămin.

Hans observă că marele cîine-lup cenuşiu, în timp ce stăpînul său scotocea prin dulap, îşi ținea neîntrerupt ochii ageri ațintiți asupra lui; de îndată ce bătrînul se aşeză din nou, animalul îşi puse liniştit capul pe labele din față şi nu se mai îngriji de cei doi bărbați.

„Cîinele dumitale este un paznic şi tovarăş fidel", observă Hans, „unul care nu te va lăsa la ananghie".

„Da, aşa este. Am şaptezeci şi cinci de ani, dar am avut parte în viața mea de mai multă fidelitate din partea lui decît din partea oatne-

**17**

nilor, de aceea să nu te miri că te-am primit cu puşca? Locuiesc aici singur şi sunt un om bătrîn, şi a trebuit să mă apăr în cîteva **rînduri** de nişte pungaşi care dădeau tîrcoale pe aici". **Bătrinul** vînător rîse, se şterse pe barba albă şi apoi continuă:

„Căsuța asta se numeşte ‚Cuibul de Bufniță', iar mie mi se spune ‚Bufnița'. Numele este potrivit, căci trăiesc aici ca o bufniță. Aici m-am născut şi aici doresc să mor, totuşi am văzut din lume mai mult decît doar davel-ul şi ‚Cuibul de Bufniță'. Tatăl meu era vînător şi pescar, aşa cum sunt şi eu acum. Pe mama n-am cunoscut-o niciodată; singurul meu frate şi cu mine îl ajutam pe tata la treabă. Eram nişte țipi singuratici - cunoscuți pînă departe ca cei mai buni trăgători şi pescari. Cînd am împlinit optsprezece ani, ‚Cuibul de Bufniță' mi s-a părut prea strimt pentru mine, aşa că am părăsit într-o zi casa părintească şi m-am dus pe mare. Timp de opt ani am călătorit încolo şi încoace pe un vas comercial, dar după aceea m-am săturat şi m-a apucat dorul

de casă. Am sosit aici pe neaşteptate... Ah, ce schimbat am găsit totul! Casa pe care tata o ținea mereu în rînduială era neîngrijită, degradată; urzici şi spini creşteau în grădinuța de lîngă casă, pe scurt, era atunci la fel de rău ca şi acum. Iar tata? Pe jumătate orb şi bolnav zăcea în culcuşul lui, şi o femeie bătrînă din vecini îl îngrijea cu cele necesare. Totuşi, cînd mi-a auzit vocea, m-a recunoscut imediat. ,Tu eşti de-adevăratelea?' Ah, ce rău este să-ți părăseşti tatăl. ,Tată', am strigat eu, ,unde este Walter? - şi el a plecat?' Atîta jale şi amărăciune se strînsese în inima bătrînului, că a început să se plîngă zgomotos. După plecarea mea de acasă au venit în ținutul nostru nişte recrutori, iar Walter se lăsase - în circiumă - convins, îşi băuse banii de avans şi apoi dispăruse cu ei fără să se mai întoarcă vreodată. Bietul meu tată! La puține zile după revenirea mea a murit, şi eu am rămas singur aici. Aşa am trăit cam un an complet singur. Apoi mi-am căutat o nevastă, şi în vechiul ,Cuibul de Bufniță' s-au reîntors viața şi veselia. Puşca şi plasele mele s-au îngrijit de traiul nostru. Cînd ni s-a născut apoi un băiat, ne-am simțit cum nu se poate mai fericiți şi mai bogați. -Aşa am trăit eu timp de şaisprezece ani fericit şi mulțumit. Fiul meu a crescut foarte bine, era zvelt şi puternic. Ochii îi erau ageri ca ai şoimului, împuşcătura îi era sigură ca a mea. A învățat de la mine cîteva cîntece marinăreşti. Vara, cînd sezonul de vînătoare era închis, ne duceam cîntînd pe davel ca să prindem peşti şi ne întorceam acasă tot cîntînd. Mama ne aştepta între timp cu mîncarea, iar după aceea du-



ceam peştele la negustor sau lucram cu băiatul în grădina de legume. Cînd venea toamna, plasele erau ascunse şi luate puştile în mînă. Fiul meu nu simțea nici frigul, nici oboseala. Veselia şi voioşia îi radiau din ochi. El era totul pentru noi, şi în ,Cuibul de Bufniță' locuiau dragostea şi fericirea. - Acesta a fost timpul cel mai frumos din viața mea, tinere prieten, totuşi fericirea mi s-a dus ca soarele în spatele norilor de furtună".

Bătrînul vînător se uita trist şi tăcut la flăcări, în timp ce afară vuia vijelia. Cuvintele bătrînului făcuseră o impresie profundă asupra lui Hans; bănuia că era probabil o mîhnire foarte mare.

Un timp, în „Cuibul de Bufniță" domni tăcerea. Bătrînul părea să fi uitat că nu era singur. Atunci cîinele se ridică, se apropie şi-şi puse capul pe genunchii stăpînului său, uitîndu-se la el cu privirea lui fidelă.

„Da, da, Lupu, au trecut mulți, mulți ani de atunci, dar..." Şi îndrep-

tîndu-se spre Hans îşi continuă povestirea: „Era puţin înainte de Crăciun, îngheţase foarte tare, dar nu ninsese. Gheaţa de pe davel era netedă ca sticla, şi tineretul din tot ţinutul patina după pofta inimii. Şi băiatul meu era acolo, de abia îşi mai dădea patinele jos din picioare. Dis-de-dimineaţă în acea ultimă zi înainte de sărbătoare, el a venit la mine cu cuvintele: ,Tată, pe cînd patinam aseară pe davel, am văzut un stol mare de raţe care s-a lăsat lîngă un ochi de apă. Cu siguranţă că au rămas acolo... precis nu le-a vînat nimeni. Acum este încă totul liniştit, o să-mi iau patinele şi sper să fac o treabă bună. Vii cu mine, tată?'

Nu m-am dus, şi cît oi trăi o să-mi pară rău că nu m-am dus. Dar aşa a trebuit să fie. Albert - îl cunoşti, nu-i aşa? - m-a învăţat că trebuie să mă supun voii Celui care conduce totul. înţelepciunea lui Dumnezeu este de nepătruns. El nu e dator să ne dea vreo justificare pentru ceea ce face.

Nu, nu m-am dus cu Frank - aşa se numea băiatul meu, căci ştiam ce puţine şanse are vînătorul să pîndească şi să tragă în nişte raţe acolo unde nu avea unde să se ascundă şi unde cel mai mic foşnet le făcea să-şi ia zborul. Dar Frank era de neoprit. în zori, în timp ce-şi lua afară patinele, i-am încărcat arma şi i-am dat-o. Curînd după aceea a dispărut în ceaţă.

îmi amintesc încă foarte bine", continuă vînătorul, „că m-am dus în bucătărie şi mi-am cîrpit plasele. Cam o jumătate de oră mai tîrziu am

**19**

auzit o împuşcătură. Era puşca lui Frank şi... a fost ultima lui împuşcătură. -

L-am căutat mult timp pe Frank. Nu pot să-ţi redau ce-am simţit în timpul acela. Dar aş vrea să te asigur de un lucru: Eram unul dintre cei căruia nu-i păsa niciodată de Dumnezeu şi de Cuvîntul Său, şi care năzuia să-şi alcătuiască viaţa după propriile idei. Ce mă interesa pe mine salvarea sufletului meu, ce mă interesa seriozitatea eternităţii! Totuşi, în timp ce mă îngrijoram de viaţa băiatului meu, m-am gîndit şi la Dumnezeu... şi am ştiut sigur că El vorbea cu mine. Am strigat după ajutor şi îndurare pentru fiul meu. în acelaşi timp însă ştiam că Dumnezeu mă avea în clipa aceea în vedere pe mine, tatăl băiatului. Am găsit apoi la scurt timp după aceea prima urmă. într-un ochi deschis din gheaţă pluteau pe apă mai multe pene de raţă, cîţiva paşi mai departe era o raţă moartă, iar direct lîngă ea se căsca o gaură întunecată, a cărei margine deschisă la culoare tocmai fusese scăldată cu apă neagră şi

impură de mlaştină. Am ştiut imediat: Aici s-a înecat băiatul meu! Am strigat din nou tare numele băiatului meu în ceață. Apoi mi-am smuls ca ieşit din minți patinele din picioare şi tocmai voiam să sar în gaură, cînd cineva m-a apucat de umăr şi m-a tras înapoi. ‚Asta ar fi moarte sigură pentru dumneata!' Era Arie, morarul de la moara de apă, cel care mi-a salvat viața. El îmi auzise strigătele şi se grăbise să vină la mine. M-aş fi scufundat pentru totdeauna în mlaştină. Cu o prăjină, de care am legat un cîrlig, am reuşit să-1 găsim pe băiat şi să-1 tragem afară pe gheață".

Aici, povestitorul tăcu şi se ocupă de cină. Afară, vijelia continua să urle în jurul „Cuibului de Bufniță". O mică pendulă de perete bătu ora zece - o oră tîrzie pentru acest anotimp. Bătrînul puse repede pe masă o strachină de lut, luă dintr-un dulăpior un vas cu untură şi cana cu sirop, precum şi două linguri, se scuză pentru ora tîrzie şi că vorbise atît de mult fără să se gîndească ce obosit era tînărul său musafir.

„Nu-ți face nici o grijă", explică Hans, „m-am încălzit foarte bine şi m-am odihnit. Spune mai departe povestea fiului dumitale, mînca-rea este prea caldă, şi încă nu mi-e somn".

„Ah, o să spun în două vorbe ce-a urmat. Dacă mai înainte strigasem tare de teamă şi durere - acum, cînd mă uitam la fața udă şi palidă a fiului meu, de pe buze nu mi-a mai ieşit nici un sunet, l-am şters cu batista murdăria neagră de pe față şi mi-am lipit obrazul de al lui cu o mîhnire de nespus. Morarul m-a întrebat iute: ‚Heinz, oare mai trăieş-



te...?' Dar eu eram sigur că murise. ‚între împuşcătura lui pe care am auzit-o şi moartea sa aici în mlaştină a trecut mai mult de o oră'. - Ce să-ți mai spun acum, Hans Klinge? Morarul a adus repede de la moara din apropiere o sanie. L-am pus pe Frank pe ea, l-am acoperit cu mantaua mea şi astfel am plecat spre casă. Arie tocmai îmi făcea propunerea de a se duce mai repede la mine acasă ca s-o pregătească pe soția mea pentru nenorocire, cînd am văzut-o apărînd din ceață. în neliniştea ei nu mai rezistase să rămînă acasă, şi acum stătea în fața săniei -în fața trupului băiatului nostru. - Din ziua aceea nefericită s-au scurs deja treizeci şi patru de ani, şi încă am totul în fața ochilor, de parcă s-ar fi întîmplat de abia ieri. Nefericita mea nevastă nu şi-a exprimat jalea cu vreun sunet, nici un strigăt de durere nu i-a uşurat inima,

fața ei înfloritoare parcă se topise, privirea din ochi i-a devenit fixă, ca cea a unui copil mort. ‚Du-l repede acasă, Heinz', a şoptit ea, ‚repede, repede, se răceşte'. în acelaşi timp, şi-a luat năframa de lînă pe care o purta pe umeri şi a întins-o peste mort. - Fiul meu se înecase, iar nevasta mea a înnebunit. încă înainte de a se topi toată zăpada, ea 1-a urmat în mormînt. - După Dumnezeu, lui Arie, morarul, îi datorez faptul că am trecut cu bine peste toate fără să-mi iau viața. El era un om simplu şi brav, care nu numai că m-a făcut să mă supun destinului, ci m-a şi învățat să cred că tot ce face Dumnezeu este bine şi că nimic nu se întîmplă fără voia Sa sfîntă, fără intenția Sa înțeleaptă. Căci, vezi tu, Hans, în singurătatea mea am învățat să mă rog. în fericirea mea luminoasă n-aş fi reuşit să fac lucrul acesta, de aceea a trebuit să învăț ca în disperare şi durere amară să mă uit în sus la Tatăl luminii, la Dumnezeul oricărei mîngîieri, la Tatăl îndurărilor. -

De ani de zile a murit şi morarul, şi acum sunt bătrîn şi cărunt. în toți anii aceştia de la moartea fiului meu şi a nevestei mele am trăit singur în ‚Cuibul de Bufniță'; am fost totdeauna sănătos şi viguros, dar acum simt vîrsta. Azi-dimineață am ratat un cîrd de rațe, pe care le aveam bine la cătare, lucru care nu mi s-a mai întîmplat pînă acum. Ochii îmi sunt încă buni, mîna nu mai este tare, dar asta nu face nimic. Dacă acesta ar trebui să fie sfirşitul, atunci prin bunătatea lui Dumnezeu nu-1 mai privesc cu teamă. Ştiu că o să ajung în adevărata patrie". Lui Hans i se umeziseră puțin ochii, şi el şi-i şterse de cîteva ori cu dosul palmei. Bătrînului îi făcu bine această compasiune tăcută. Apoi spuse: „Acum să mîncăm în sfirşit, Hans, şi apoi o să văd dacă nu se găseşte în ‚Cuibul de Bufniță' un culcuş şi pentru tine".

**21**

Din terciul de pe masă ieşeau aburi, flăcările din cămin se stingeau treptat, chiar şi lumînarea arsese aproape în întregime. Heinz lăsă capul în jos, închise ochii şi rosti o scurtă rugăciune de mulțumire. Şi Hans închise ochii. După ce rostiră: Amen, cei doi bărbați îşi mîncară masa de seară. Bătrînul vînător mîncă doar puțin, dar lui Hans îi era foame, şi îi plăcea foarte mult gustul mîncăni. Cîinele, care îl privise din cînd în cînd cu atenție pe Hans, îşi goli şi el cu poftă strachina.

„Acum să vedem unde o să dormi". Cu aceste cuvinte, Heinz luă de pe masă suportul cu lumînarea de pe el şi o luă înaintea lui Hans într-o cămăruță alăturată care, ca şi camera de zi, era plină cu tot felul de unelte şi scule. în

partea din fund a cămăruței era un pat gol. „Aici poți să dormi, Hans", zise bătrînul. El continuă melancolic: „Frank al meu dormea aici. De atîtea ori cîntase aici băiatul! Dar acum e linişte".

Vînătorul îi dădu lui Hans lumina, aruncă cîteva mănunchiuri de paie pe patul gol şi scoase dintr-un dulap înalt de lîngă perete cîteva pături calde. Pe una o întinse peste paie, pe celelalte două le puse deasupra, zicînd:

„Aşa, băiete, acum n-o să-ți fie frig. Vîntul care şuieră peste davel o să-ți cînte un cîntec de leagăn. Noapte bună!"

„Noapte bună, taică Heinz, noapte bună! Niciodată n-o să uit bunătatea cu care l-ai primit pe străinul de mine!"

„A fost bunul Dumnezeu care te-a călăuzit încoace, Hans. Numai El ştie la ce a servit lucrul acesta. Noapte bună!"

Hans îl mai auzi un timp pe bătrîn trebăluind, vorbind cu cîinele său, tovarăşul fidel al singurătății lui, apoi se făcu linişte. El se înveli comod în păturile care încălziseră cîndva corpul tînăr al fiului casei. Cît îi iubise de mult vînătorul pe ai săi, dacă imaginea lor trăia încă atît de viu în inima lui după atîția ani! Ceea ce face Dumnezeu este bine, spusese el, dar oare nu era ceva prea dur, prea crud să-i ia acestui om sărman tot ce avea? Nu, Hans nu putea pricepe lucrul acesta. Cu o seară înainte nu-1 pricepuse nici pe Albert, în ziua aceea bătrînul vînător fusese o enigmă pentru el. Totuşi, acum i se închiseră ochii, şi curînd adormi adînc. Nu la fel se întîmplă cu Heinz Vermeer. Capul acestuia îi era plin de tot felul de gînduri, care îl țineau treaz. în rutina zilelor lui, seara aceasta fusese un eveniment care îl scosese de pe făgaşul obişnuit, mai ales că se simțise atras de Hans de la bun început. Mîine, tînărul va pleca mai departe ca să caute de lucru, să se du-



că singur şi fără prieteni printre străini, căci de aici îl alungau pentru că îşi ridicase privirile la fiica lui van Giilven. El era singur-singurel, nu avea un tată care să-1 sprijine, nu avea o mamă care să se roage pentru el. Era un om priceput, care va găsi poate cîndva de lucru, dar ce să facă acum în mijlocul iernii? Puținii bani pe care îi are se vor termina curînd, şi ce se va întîmplă atunci?

Aşa se gîndea şi-şi făcea griji bătrînul vînător, neputînd să adoarmă. De abia la mult timp după miezul nopții se îndură de el somnul.

Era de mult ziuă cînd Hans Klinge se trezi în sfîrşit din somn. Soarele

trecea luminos şi prietenos prin ferestrele mici şi lumina straniu bucătănoara de la „Cuibul de Bufniță". Hans se frecă la ochi. Domnise foarte bine, dar se ruşina că era deja aşa de tîrziu. Nu-1 vedea nicăieri şi nu-i auzea pe vînător şi pe cîinele lui, doar ticăitul ceasului din camera de zi şi ciripitul vrăbiilor întrerupeau linştea.

El sări rapid din pat, se îmbrăcă şi deschise jumătatea superioară a uşii casei. Afară nu mai ningea, dar vîntul de nord îi sufla tăios şi muşcător în față. Totul era înghețat bocnă, era un strat înalt de zăpadă pe davel şi pe cîmp, iar ramurile sălciei se lăsau în jos sub povara zăpezii.

Atunci se auzi un lătrat de cîine, şi de după colțul casei veni Heinz Vermeer, călcînd prin zăpada înaltă pînă aproape de genunchi. Puşca îi atîrna peste umăr de cureaua lată, căciula din piele de vidră şi-o trăsese pînă deasupra ochilor. Nu se vedea ce vîrstă are.

„Bună dimineața!" îi strigă el lui Hans. „Bună dimineața! N-am vrut să te trezesc cînd am plecat să-mi văd capcanele. Dormeai aşa de bine, şi atunci am făcut focul, dar pe tine n-am vrut să te trezesc".

Hans îl asigură că dormise minunat, dar că se ruşina că stătuse atîta timp în pat, în timp ce un asemenea om bătrîn îşi croia drum prin zăpadă.

Vînătorul zîmbi. „Acesta este privilegiul tinereții, băiete, fii recunoscător pentru asta, căci dacă eşti tînăr şi sănătos ca tine, iar somnul se lasă aşteptat, atunci ceva nu e în ordine acolo înăuntru, căci există ceva care îți fură cea mai prețioasă comoară, pacea inimii".

Hans asculta tăcut, luă sprinten puşca de pe umărul bătrînului şi o puse la locul ei. Vînătorul bătu din picioare ca să dea zăpada jos de pe cizme, îşi scoase haina de dimie şi apoi intră cu Hans în camera de zi. Acolo era deja cald şi plăcut.

„Aşază-te la locul tău de aseară, Hans; în timp ce luăm micul dejun aş vrea să discut ceva cu tine. N-am mult timp, căci la un vînt dinspre



nord-vest, aşa ca acum, sunt şanse mari să vină un cîrd de gîşte sau de rațe, şi arunci bătrînul Heinz trebuie să fie la fața locului".

în ceaunul negru de funingine fierbea apa; vînătorul turnă cafeaua, scoase pîine şi slănină din dulăpior, luă un cuțit lung şi ascuțit **din-**tr-un sertar, îşi tăie cîteva felii de pîine pe care le garnisi cu slănină şi îi întinse apoi lui Hans cuțitul cu îndemnul de a se servi zdravăn.

în timp ce cafeaua scotea aburi în strachină, şi după ce Heinz rosti o rugăciune scurtă, el zise în timp ce mîncau:

„Mi-ai spus ieri că vrei să pleci din nou ca să-ți găseşti de lucru. Care este următoarea țintă? Unde ai vrea să începi cu întrebările?"

Tînărul oftă, iar privirea i se posomori. Nici el nu ştia. Mai întîi voia să-i caute pe Albert şi pe Sanne şi să le spună unde-şi petrecuse noaptea, căci amîndoi îşi făceau griji pentru el. Apoi trebuia să vadă ce să facă mai departe. Poate că va avea noroc în satele mai îndepărtate. Pentru un bărbat care voia să lucreze trebuia să se găsească undeva de lucru.

Bătrînul vînător îl lăsase să vorbească pe tînărul său musafir. Acum răspunse:

„Ascultă-mă bine, Hans, ce vreau să-ți spun. De la moartea soției mele am fost mereu singur şi nu am avut nici un motiv să iau pe cineva să stea aici cu mine. Ceea ce-mi trebuie pentru trai îmi este adus din sat de brutar sau băcan. în fiecare săptămînă vine la mine negustorul din sat, care este în acelaşi timp proprietar de cargobot, şi-mi cumpără vînarul şi peştii prinşi. Chiar dacă nu plăteşte prea mult, totuşi îmi ajunge ce primesc. Vara pescuiesc cu plasa în davel, iarna împuşc vînat de apă şi prind vidre. Pînă acum am putut, mulțumesc lui Dumnezeu, să-mi fac totdeauna singur treaba. Totuşi, am început să simt povara anilor, aşa că în ultimul timp mi-a venit adesea gîndul de a lua pe cineva ca ajutor. Dacă am şovăit s-o fac, este numai pentru că mă simt prea bine singur. Dar tu îmi placi, Hans Klinge, şi dacă vrei, rămîi aici. O să-ți plătesc simbria cu care ne învoim. Locuința nu te costă nimic. Este foarte mare singurătate aici, gîndeşte-te la asta. Altminteri n-o să-ți lipsească nimic. Poți oricînd să mai cauți de lucru şi în altă parte, faci exact aşa cum vrei..."

Hans sări în sus. Ochii îi străluceau. Cu îmbucătura încă în gură, el zise fără să şovăie o clipă:

„îți accept imediat şi fără condiții propunerea. Nici nu este nevoie să-mi plăteşti vreo simbrie specială, mă mulțumesc cu puțin, iar dum-



neata şi singurătatea îmi vor fi dragi. O să-ți fiu bucuros de ajutor şi n-o să las să-ți lipsească nimic din ce poate face rost mîna mea. Puşca îmi este cel puțin la fel de dragă ca plugul. Rămîn aici. îți cer doar un singur lucru: Dă-mi voie să mă duc mai întîi la ‚Saivan' ca să-i spun lui Albert şi soției sale că mi-

am găsit de lucru şi gazdă ca ajutor de vînător şi să-mi iau cele cîteva lucruri pe care le-am lăsat în păstrare la maica Sanne".

Bătrînul vînător simţi că i se ia o piatră de pe inimă cînd Hans îi primi cu bucurie propunerea. „Du-te imediat la cioban", răspunse el, „şi salută-1 din partea bătrînului Heinz Vermeer de la ‚Cuibul de Bufniţă'". -

Cu inima uşoară, Hans călca apăsat prin zăpada moale. Cu o seară înainte blestemase vijelia care îl silise, descurajat şi obosit fiind, să ceară găzduire la „Cuibul de Bufniţă"; acum îşi spunea că fără acea vreme urîtă n-ar fi bătut niciodată la uşa vînătorului şi astfel ar fi trebuit în continuare să caute de lucru.

Vînrul sufla rece peste davel, îmbujora obrajii lui Hans şi îl stropea cu particule fine de zăpadă din sălciile de pe marginea drumului. Sus în văzduh zbura un cîrd de gîşte sălbatice, iar în depărtare auzea măcăind raţele - după cît se părea foarte aproape de locul în care Frank îşi găsise moartea.

Atunci **tînărul** vînător auzi zurgălăi de sanie care răsunau tot mai tare, apropiindu-se tot mai mult. Hans îşi aminti imediat: era zi de tîrg, şi cu siguranţă că un ţăran folosea sania pe drum într-acolo. Vehiculul era foarte aproape. în seninul acela limpede de iarnă, zurgălăii sclipeau şi scînteiau ca aurul. Pe calul calului negru ca pana corbului se legăna un mănunchi de pene roşii, iar leul auriu din partea din faţă a săniei părea gata să sară.

în sanie, învelită într-o pătură caldă, şedea o ţărancă tînără, cu ochi negri şi obraji îmbujoraţi. Pe capră, în spatele ei, stătea un ţăran impunător care conducea cu mînă fermă animalul focos, iar zăpada sărea de sub copitele lui.

Hans Klinge recunoscu de la prima vedere sania şi pe cei care o ocupau, iar inima îi bătea de să se spargă. Era Martha, Martha lui, care venea împreună cu tatăl ei. Sania îl ajunsese deja din urmă, şi atunci o lovitură scurtă de bici pe spinarea calului făcu ca acesta să ţîşnească mai departe ca o săgeată. Moşierul van Giilven se uită cu priviri ameninţătoare la fostul său argat. Totuşi, Hans şi Martha putură să schim-



be o privire iubitoare. Fredonînd vesel, Hans continuă marşul spre „Saivan".

Ceva mai tîrziu fu primit cu un lătrat puternic de clinele din curtea lui Albert. Ciobanul stătea sub un nuc mare cu o grămadă mare de lemne sparte şi cu securea în mînă.

„Te-ai întors, Hans? Ai avut succes?" întrebă maica* Sanne din pragul uşii. „Ai veşti bune, după cum îmi pare. - Albert, adu-1 pe Hans înăuntru, apoi poate să ne povestească toate cele la o ceaşcă de cafea..."

Cînd cafeaua fu gata şi luaseră loc cu toții în jurul sobei, Hans povesti cum îi mersese de cînd plecase de la „Saivan". Pe fața lui se citea limpede mînia cînd relată cum moşierul van Glilven făcuse tot ce-i era în putință ca să împiedice angajarea lui şi astfel să-1 lase fără mijloace de trai. Totuşi, se simți şi recunoştința tînărului cînd povesti despre ospitalitatea bătrînului Vermeer, la care găsise pe neaşteptate un loc de muncă şi astfel un adăpost permanent, ba chiar un nou cămin.

Maica Sanne se minuna: „E posibil aşa ceva, e posibil aşa ceva?" zise ea de cîteva ori, şi ochii îi străluceau. Chiar şi Albert se bucura vizibil. In cele din urmă se rezemă de spătar, se uită cîteva clipe grav la Hans şi apoi spuse:

„Nu pot să-ți spun cît mă bucur că ai găsit de lucru şi cămin la acest om. Poate că are cîteva ciudățenii, poate că evită oamenii, dar are o inimă de aur şi o credință simplă şi sinceră. Aşa a trebuit să fie, Hans, că vijelia şi zăpada te-au mînat pînă la ‚Cuibul de Bufniță', aşa trebuie să fie că vînătorul, care altminteri nu dorise niciodată societate şi ajutor, a găsit tocmai în tine tovarăşul potrivit. Dintr-una urmează cealaltă, totuşi numai Dumnezeu ne călăuzeşte modul de viață, ne arată calea pe care trebuie să mergem, doar El ştie şi dacă viața pe care o vei trăi la ‚Cuibul de Bufniță' va fi o binecuvîntare pentru tine. Ascultă acum sfatul meu, Hans: Scoate ura din inima ta. Mînia unui om nu este pe placul lui Dumnezeu. întoarce-te la Acela care îți are soarta în mîini, care ți-a făurit cu bunătate calea, dar care te poate duce totuşi şi în suferință adîncă, care astăzi dă şi mîine ia. Ascultă-I îndemnul, supune-te voii Sale. împacă-te cu El. Totul trebuie să lucreze spre binele tău - chiar dacă pare ceva greu. Poate că tocmai prin asemenea nevoi te face atent la El ca să-ți cauți refugiul în El, să fii salvat de păcatele tale şi să devii copilul Său. El vrea binele nostru suprem, căci L-a dat pe unicul Său Fiu ca ispăşire pentru vinovăția noastră, pentru



a deveni Salvatorul nostru. El vrea să fie Tatăl tău, iar tu să fii copilul Său. El vrea să-ți dăruiască viața veşnică şi un loc în cer, în gloria Sa. De aceea, vino la El! Mărturiseşte-I că nu poți să ierți, că nu vrei să ierți. Trebuie să scapi de ura ta, căci te va duce tot mai departe la pierzare, învață să ierți aşa

cum ne iartă şi Dumnezeu pe noi - dacă îi cerem aceasta. Tu ai nevoie de ajutorul Său în acest sens, şi El ți—1 dă bucuros. Mă tem că altminteri o să ai parte de încă multă nefericire -tu şi cea care îți este cea mai dragă de pe pămînt. Poate crezi că Albert trebuie mereu să țină predici, trebuie mereu să îndemne, trebuie mereu să ridice degetul arătător. Este de datoria mea, Hans, să-ți prezint tot mereu toate acestea. Ştiu din proprie experiență ce înseamnă să te înstrăinezi de Dumnezeu şi de Cuvîntul Său..."

Hans se ridicase. Luă apoi în mîna stîngă bocceaua pe care i-o dăduse maica Sanne, cu dreapta apucă mîna lui Albert şi spuse:

„Ştiu că am aici doar puțini prieteni, dar dumneata eşti unul dintre ei. De aceea vreau să primesc aceste îndemnuri de la dumneata şi - cît îmi va fi cu putință - să le şi respect, căci sunt convins că îmi vrei doar binele".

Apoi porni la drum spre „Cuibul de Bufniță".

Iarna lungă şi aspră trecuse, şi frumosul mai îşi făcuse intrarea şi în ținutul roditor din sudul Olandei. Cerul albastru lua tot mai mult culoarea aurie cînd soarele se apleca spre apus. O ceață uşoară acoperea ca şi cu un văl florile de apă albe şi galbene de pe davel. Vîntul de seară susura blînd printre trestiile de pe mal, orăcăitul broaştelor, țipătul bîtlanului albastru, măcăitul rațelor în mlaştină, care se simțeau acum în siguranță în fața puştii vînătorului - zgomote obişnuite care nu tulburau deloc pacea serii.

Stăpînul „Cuibului de Bufniță" şi tînărul său ajutor şedeau încă pe banca de lemn rezemată de zidul casei dinspre mlaştină şi flecăreau puțin. Se vedea limpede că amîndoi se simțeau bine şi se bucurau de decizia lor de a se ajuta unul pe altul. Tînărul gelderlandez îşi făcea treaba ca ajutor al lui Heinz Vermeer cu un zel, cu un devotament de parcă ar fi fost fiul casei şi nu un ajutor plătit. Sprinten şi îndemîna-tic, el deretică prin casă şi prin spațiile alăturate şi se îngriji de ordine şi curățenie. Bătrînul vînător nu-1 opri. „Cînd mai trăia încă iubita mea nevastă, pe aici nu se vedea nici un firişor de praf, totul era curat şi ordonat", zise bătrînul ca scuză, „dar cînd cei doi dragi ai mei n-au



mai fost cu mine, totul mi-a devenit indiferent. De aceea, băiete, fă ce vrei şi fă cum ți se pare mai bine. Eu sunt mulțumit cu toate".

Aşa trecu timpul ca în zbor. Ei bine, el zboară pentru cel căruia îi merge totul după plac, şi celor doi le mergea după plac. Ce plăcute le erau serile lîngă

căminul mare, cînd Vermeer asculta flecăreala lui Hans, care curăța puştile sau meşterea vreo unealtă cu mîinile care nu se odihneau nici o clipă!

Dacă Hans era la lucru peste zi, atunci vocea sa frumoasă şi puternică de bariton se auzea pînă departe în ținut, totuşi el, în contrast cu firea lui veselă, cînta numai cîntece melancolice. Adesea, bătrînul vînător, sprijinit în puşcă, stătea ascultînd în spatele şopronului, apoi pleca mai departe doar dacă se oprea cîntărețul.

Şi ce vînător iscusit era Hans! Cînd Heinz Vermeer îl observa la mî-nuirea rapidă şi pricepută a puştii, îşi spunea că rareori întîlnise un asemenea trăgător excelent ca Hans. în ciuda mobilității lui, poseda totuşi răbdarea adevăratului vînător care poate sta ghemuit în zăpadă ore în şir chiar şi pentru a trage doar asupra unui bîtlan albastru, pasăre care avea o valoare neînsemnată pentru un vînător.

Dar sezonul de vînătoare era acum închis. Puştile bine gresate intrară la odihnă pe grinda de pe tavan. Hans şi bătrînul vînător pescuiseră în seara aceea frumoasă de primăvară în davel, şi mai multe ştiuci splendide şi un număr mare din alți peşti înotau acum în marea cadă de lemn pînă ce îi duceau negustorii.

Acum că munca de peste zi fusese făcută, în jurul lor era totul paşnic şi liniştit.

„Taică Heinz", zise Hans, - bătrînul vînător voia să fie numit în felul acesta - „nu găseşti că este ciudat că mă simt aici ca acasă? Am fost deja în mai multe locuri, peste tot m-a mînat ceva să plec mai departe. Apoi am fost la armată şi credeam că sunt în elementul meu; voiam să avansez, aşa că am învățat cu silință şi am avut promovarea înaintea ochilor. Curînd însă a urmat dezamăgirea. Şi aici am văzut făcîndu-se nedreptate şi suferindu-se nedreptate, şi n-am mai suportat, am ținut partea celui nevinovat, a trebuit pentru asta să primesc diferite pedepse şi m-am bucurat cînd m-au lăsat la vatră. După aceea am ajuns la van Giilven, şi ştii cum mi-a mers acolo. Niciodată nu voi putea să-ți fiu destul de recunoscător, taică Heinz, că m-ai luat la dumneata, căci altfel cine ştie unde aş fi ajuns, biet suflet neliniştit! Ce s-a mai înfuriat van Gulven cînd a auzit că nesuferitul de gelderlandez



a rămas aici în apropierea lui", rîse Hans. El povesti mai departe cu

exuberanță tinerească că moşierul cel mîndru, în pofida tuturor străduințelor sale, nu putuse să-i împiedice pe el şi pe Martha să se întîl-nească din cînd în cînd şi să-şi înmîneze chiar şi scrisori. Da, ei vor rămîne fideli unul altuia, fideli de neclintit - bogata fiică de moşier şi vînătorul sărac. Cînd Martha va deveni majoră, nimeni şi nimic n-o va putea împiedica să devină soția lui.

Vermeer clătină capul cărunt. „Hans, ție ți se pare viitorul ca o lungă şi frumoasă zi de vară. Să ştii însă că nu vei fi scutit de furtuni. Nu vreau să-ți iau curajul şi bucuria, dar trebuie să te atenționez: Nu te încrede în propria ta putere. Nu uita de la cine trebuie să vină înainte de toate fericirea vieții, ca să aibă trăinicie. Cîndva am visat şi eu la fel ca tine. Credeam că viața activă de marinar se va sfîrşi într-un port al odihnei. O singură rafală de vînt m-a doborît într-o jale profundă. De aceea, nu uita niciodată, Hans, că viitorul nostru stă în mîna lui Dumnezeu, că El dispune de acest viitor". Şi, după o tăcere mai lungă, el continuă:

„Ce bine că există o speranță, o ancoră tare şi sigură a sufletului. Simt că timpul despărțirii mele de acest pămînt este aproape şi că în curînd voi putea fi lîngă Salvatorul meu. De această speranță mă țin, ea este puternic şi adînc înrădăcinată în inima mea".

„Te gîndeşti la despărțire, la moarte, taică Heinz? Eşti încă în putere - nu, nu, o să mai împuşcăm împreună încă multe rațe, o să mai prindem mulți peşti..."

Dar bătrînul clătină din cap, cunoştea semnele care îl făceau să deducă sfîrşitul său apropiat. Totuşi, moartea nu-1 speria. Apoi, se ridică în picioare şi propuse să intre în casă, căci venise timpul odihnei de noapte.

Bătrînul aprinse lumînarea de seu, iar Hans închise afară obloanele, îşi urară unul altuia noapte bună.

întrucît era încă destulă lumină afară, Hans se gîndi să se mai ducă o dată la davel şi să se uite la cele două bărci care stăteau acolo legate de nişte pari. Barca mică şi plată servea la vînătoare. Cei doi vînători atîrnau pe marginea bărcii mănunchiuri de trestie uscată pentru a o camufla, se duceau cît mai departe posibil în pipirigul din mlaştină, lăsau în locuri deschise să plutească rațe de momeală confecționate de ei din lemn şi apoi se ascundeau în spatele mănunchiuri lor de trestii, cu degetul pe trăgaciul puştii. Dacă trecea un cîrd de rațe pe deasupra

davel-ului, de cele mai multe ori acestea vedeau imediat rațele de momeală şi se apropiau curioase de apă. Acesta era momentul favorabil pentru vînători, şi aproape totdeauna aveau succes.

Hans stătea deci pe malul lacului. Se uita spre barcă. Era cuprins de o mare dorință de a mai împuşca o rață, totuşi se împotrivi ispitei; taica Heinz nu permitea ca în timpul perioadei de interdicție pentru vînat să se vîneze pe davel. Hans îl respecta şi-1 onora din inimă pe bătrînul vînător. De abia în urmă cu cîteva zile Hans se folosise din nou de pumnul său cînd un argat tînăr de la moşia „Fără Griji" îndrăznise ca în prezența lui să spună lucruri urîte despre bătrînul vînător. Acest filfizon îl numise pe taica Heinz „braconier prăpădit". Ei bine, n-o să mai îndrăznească el niciodată să spună aşa ceva! - Hans se uită încă o dată peste davel şi se întoarse apoi la „Cuibul de Bufniță".

în seara următoare avu din nou loc o discuție între aceşti bărbați atît de diferiți. Ea fusese declanşată de Lupu, fidelul paznic al „Cuibului de Bufniță".

Ce mult îl iubea animalul pe bătrînul vînător! Totuşi, Hans nu reuşise pînă atunci să cîştige încrederea cîinelui, deşi făcea parte de aproape o jumătate de an din familie. Cîinele nu se arăta duşmănos față de el, dar nici nu răbda vreo familiaritate. Dacă Hans îl mîngîia uşor pe cap, animalul se uita la stăpînul său ca şi cum ar fi vrut să-1 întrebe: Trebuie să-mi placă asta? Atunci vînătorul zîmbea şi spunea: „Hans nu ne face nimic rău, Lupu", după care cîinele îşi trăgea supărat capul şi se aşeza lîngă stăpînul său. Hans zicea rîzînd: „Tot nu se încrede în mine".

„Ah", fu de părere bătrînul, „cîinele a fost ani de zile singurul meu tovarăş şi rareori a intrat cineva în coliba mea. Doar Albert, ciobanul, mai venea să stăm de vorbă după ce se ducea în oraş sau seara în timpul verii, cînd oile lui păşteau pe lîngă davel. Albert se şi pricepe bine să se poarte cu cîinii. Totuşi, chiar dacă Lupu este prietenos cu el, cel mai mult îi place să stea numai cu mine. Lupu e gelos - pentru el, tu eşti în plus în ‚Cuibul de Bufniță', Hans".

La aceste cuvinte, Hans se uită gînditor la bătrînul vînător: „Taică Heinz, nu-ți pare rău că m-ai primit în casă pe mine, camaradul neas-tîmpărat...?"

Atunci, bătrînul îşi puse mîna pe umărul lui şi răspunse pe un ton părintesc: „Nu, Hans, nu mi-a părut rău nici măcar o clipă, ci îți privesc venirea ca o întîmplare pusă la cale cu iubire de Dumnezeul meu

fidel, care mi-a trimis mie, bătrîn singuratic, un tovarăş care să-mi fie un sprijin bun. Cu adevărat, Hans, m-am obişnuit aşa de bine cu tovărăşia ta, că

nu m-aş mai putea lipsi de ea; dacă ar trebui să renunţ la tine, mi s-ar părea că pierd un al doilea fiu. N-aş mai putea suporta singurătatea".

Lumînarea de seu dădea o lumină slabă, şi pe fereastra deschisă se vedeau sclipind stelele. Un fluture alb de noapte zbură în jurul lumî-nării pîlpîitoare şi-şi arse aripile. Bătrînul se uită un timp la el. Apoi începu încet şi gînditor, de parcă şi-ar fi vorbit doar lui:

„Lumina îi pare micii insecte ca ceva minunat, ceva ademenitor, o atrage irezistibil, astfel că face totul ca să ajungă în cercul de lumină, care în final va fi pierzarea ei. Aşa cum îl ademeneşte lumina pe fluture, tot aşa îi ademeneşte păcatul pe oameni. Răul din lume ni se arată, fără Dumnezeu, aproape totdeauna în strălucirea bucuriei. Eram tînăr, tînăr şi puternic, şi am plecat pe mare. Banii pe care îi cîştigam îi tocam pe petreceri în porturi cu tineri îndoielnici. Voiam să ne bucurăm din plin de viaţă, şi găseam această desfătare doar acolo unde ne ademenea păcatul - exact ca lumina de luminare pe bietul fluture, care zace acum lîngă lumînare cu aripile arse... Mulţi dintre cei pe care îi cunoşteam au făcut aceeaşi experienţă: şi-au distrus ireparabil sănătatea şi vitalitatea, iar moartea li se pare o binefacere. Da, li s-au pîrjolit aripile. Totuşi, mie bunul Dumnezeu mi-a arătat în iubirea Sa îndurătoare, cînd era beznă în jurul meu, o altă lumină. Această lumină radiază de la crucea de pe Golgota, ea mi-a luminat viaţa. Ea îmi va fi şi în ora despărţirii mele de acest pămînt o mîngîiere şi o încredere..."

în timp ce bătrînul dădea cîinelui său resturile de mîncare, Hans se duse la fereastră şi se uită afară la cerul înstelat. Cuvintele bătrînului făcuseră o impresie puternică asupra lui. Dar oare vor avea ele răsunet în el?

„Hans, am acum o rugăminte specială la tine - ai vrea să-mi faci un serviciu?" întrebă bătrînul vînător.

„Desigur, desigur, dacă pot... bucuros!"

Bătrînul se ridică şi scotoci într-un cufăr marinăresc mare şi vopsit în verde, din care scoase un pachet gros, care era învelit cu grijă în pînză cerată. El deschise pachetul şi scoase la vedere o Biblie veche.

„Uite, Hans", îi explică bătrînul Vermeer cu o voce tristă, „cartea aceasta a aparţinut cîndva soţiei mele, ea îmi citea adesea din ea. încă



o aud cum spunea: ‚Heinz, tu şi cu Frank nu vreţi să vă duceţi la vreun serviciu divin, dar noi nu suntem păgîni. Eu cred că ar trebui să citim în fiecare

zi din această carte cîteva versete, căci ea este Cuvîntul scump al lui Dumnezeu'. Ei bine, nu aveam nimic de obiectat, şi aşa s-a făcut că ea ne citea în fiecare zi cîte un pasaj. Draga de ea! Avea o intenție bună, dar lucml acesta n-a lăsat nici o impresie asupra mea. Firea mea dură trebuia zdrobită mai întîi prin suferințe grele. - Ai vrea acum să-mi citeşti de fiecare dată cîte puțin? Eu nu pot s-o fac singur, n-am învățat niciodată să citesc. Cînd am fost tînăr n-am vrut să învăț să citesc, puşca şi plasele de pescuit îmi erau de-ajuns, şi cînd mi-am dat seama de greşeală era prea tîrziu. Tu ştii să citeşti bine, Hans, fa această bucurie unui om bătrîn ca mine".

Hans puse Biblia în fața sa pe masă, apropie lumînarea şi deschise cartea groasă.

„Să citesc din Vechiul sau din Noul Testament?"

Bătrînul Vermeer se aplecă deasupra cărții, o răsfoi puțin şi găsi imediat un semn de carte. „Acest semn este de la soția mea, aici a încetat ea cu cititul - începe de aici".

în „Cuibul de Bufniță" şi în jurul lui se făcu o linişte solemnă. Hans Klinge, care nu mai ținuse o Biblie în mînă de cînd era copil, începu deci să citească cu o voce limpede şi clară despre suferințele şi chinul Salvatorului, despre ceea ce a simțit El cînd stătea în fața lucrării de salvare de la Golgota şi cînd implora în genunchi în timp ce stătea înaintea lui Dumnezeu în Grădina Ghetsemane ca să treacă de la El acest pahar, dacă era posibil, despre cum dormeau discipolii Săi şi despre cum se apropia trădătorul. Hans citi despre ruşinea şi umilința îngrozitoare, despre maltratarea Celui care făcuse numai bine. Hans nu pricepea de ce i-a spus Salvatorul lui Petru: „Bagă-ți sabia în teacă, căci cine ia sabia, acela va muri de sabie. Sau crezi că n-aş putea să-L rog pe Tatăl Meu ca să-Mi trimită mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri?"

De ce n-a folosit Salvatorul această putere divină ca să-i nimicească pe preoții, fariseii şi cărturarii aroganți?

Cînd Hans termină capitolul, împinse cartea spre bătrîn, care ascultase pînă atunci în tăcere şi recules, şi-i zise:

„Taică Heinz, nu prea ştiu multe despre aceste lucruri şi înțeleg puțin din ele, căci a trecut mult timp de cînd n-am mai citit în Biblie. Şi acum spune-mi: Oare de ce Cristos, care a fost aşa de ocărît, de tră-



dat şi de maltratat, nu i-a distrus pe ticăloşii aceia din sala lui Caiafa?

Atunci lumea ar fi ştiut că El este Stăpînitorul, Domnul şi Suveranul... şi Judecătorul!"

în aceste cuvinte era toată indignarea pentru suferința nevinovată a Domnului Isus, a cărei cauză Hans n-o înțelegea, indignare contra celor care îi provocaseră o asemenea suferință.

Bătrînul vînător se uită o vreme gînditor pe fereastră, ca şi cum n-ar fi auzit întrebarea, apoi se adresă din nou tînărului:

„Vezi, Hans, sunt un om neştiutor, cu puțină şcoală, - Albert ți-ar putea răspunde mai bine - dar lucrul principal este acesta: Venirea lui Isus pe acest pămînt, viața, suferința, moartea şi învierea Lui au avut un singur scop, o singură țintă: salvarea oamenilor pierduți în vinovăție şi păcat. El, Fiul lui Dumnezeu, a purtat ca om suferința omenească; n-a fost scutit de cele mai adînci suferințe trupeşti şi sufleteşti. El S-a folosit de atotputernicia Sa doar pentru ajutorarea şi salvarea ființelor omeneşti, şi niciodată pentru pierzarea lor. Şi crezi tu, Hans, că oamenii L-ar fi crezut dacă în sala de judecată a lui Caiafa i-ar fi nimicit pe duşmanii Săi? Oare nu-i făcuse Salvatorul pe orbi să vadă, pe schilozi să umble? Oare nu înviase El morți şi nu dovedise în fel şi chip că avea atotputere divină? Nu, El venise să-i servească şi să-i salveze pe toți cei care erau pierduți.

El Şi-a dat viața şi sîngele ca ispăşire pentru vinovăția noastră, El a plătit ceea ce trebuia să plătim noi şi a purtat în locul nostru pedeapsa lui Dumnezeu. Şi acum, El aşteaptă ca noi să-I apucăm salvarea ca unii care suntem pierduți fără speranță, ca unii care am meritat condamnarea eternă, să venim la El cu păcatele noastre şi să-L primim ca pe Salvatorul nostru personal, să devenim astfel discipolii Săi, apoi să-L urmăm şi să-L servim. O, Hans, El te aşteaptă şi pe tine. Ascul-tă-I vocea! întoarce-te la El! El te aşteaptă! Cine poate număra mulțimea celor care au venit deja la El împovărați cu vinovăție, şi cu siguranță că printre ei erau mulți care nu mai aveau nici o speranță! Să te ferească Dumnezeu să ajungi într-o stare în care să nu mai vezi lumina, cînd viața îți va deveni o povară şi ai vrea să scapi de ea - o, Hans, pînă aici poate ajunge cineva, dar atunci adu-ți aminte de discuția noastră din seara aceasta. Dar nu este nevoie să ajungi pînă acolo, de aceea vino încă de azi la Salvator. - Şi acum să ne culcăm, căci mîine trebuie să fim în picioare înainte de răsăritul soarelui ca să prindem țipari. Noapte bună!"

Heinz se duse la culcuşul său. Dar Hans nu putu nici în acea seară să adoarmă prea uşor, şi se gîndi mult timp la ceea ce-i spusese bătrî-nul vînător. Totuşi, nu ajunse să ia o decizie definitivă. -

Din seara aceea de mai, cînd Hans citise pentru prima oară din Biblie, trecuseră cîțiva ani. Cît timp trăise bătrînul Vermeer, se citise aproape regulat cîte un pasaj din Cuvîntul lui Dumnezeu. între timp, bătrînul vînător murise, îngrijit şi înconjurat cu dragoste de Hans pînă la ultima suflare. El nu fusese propriu-zis bolnav, ci puterile îi slăbiseră treptat, şi el avusese încă timp să-şi desemneze moştenitorul. îi lăsă tot ce avea lui Hans Klinge, pe care ajunsese să-1 iubească ca pe.fiul său. Heinz Vermeer murise în timpul verii, tocmai în ziua în care Al-bert, ciobanul, dorise să-1 viziteze. Pentru Hans Klinge fusese un neuitat pat de moarte!

După moartea bătrînului vînător, Hans rămase singur în „Cuibul de Bufniță" şi continuă să-şi practice meşteşugul. Chiar dacă avea rareori ocazia de a vorbi cu Martha, ştia totuşi că ea îi rămăsese fidelă. La scurt timp după înmormîntarea lui Vermeer, într-o seară se auzi un ciocănit la uşa „Cuibului de Bufniță'*. Hans luă lumînarea în mînă şi deschise. în fața lui stătea un domn tînăr, îmbrăcat frumos, care întrebă politicos: „Bună seara, aici locuieşte vînătorul Hans Klinge?"

„Da, intrați. Puteți lua loc pe băncuță. Trageți-vă mai aproape de foc dacă vă este rece, afară nu e prea cald..."

Străinul măsură din cîteva priviri întreaga cameră şi se uită apoi nu fără teamă spre cîinele mare de la picioarele vînătorului.

„Nu vă fie teamă, domnul meu! Puştile de aici nu sunt încărcate, iar cîinele nu vă face nici un rău. Şi acum, spuneți-mi vă rog ce vînt vă aduce la această oră tîrzie la ‚Cuibul de Bufniță'?"

Atunci străinul începu să spună pe un ton liniştit: „Domnule Klinge, vin să vă fac o propunere, una foarte avantajoasă pentru dumneavoastră. Căsuța aceasta, împreună cu bucata de pămînt, este, după cum mi s-a spus, proprietatea dumneavoastră...?"

„Da, aşa este", confirmă Hans şi se uită curios şi nerăbdător la vizitator.

Acesta se uită scurt la duşumea, apoi continuă: „Ştiu că cineva are un interes deosebit pentru această proprietate. Vin la dumneavoastră din partea lui ca să văd dacă dumneavoastră - în condiții respectabile, se înțelege - ați fi de acord s-o vindeți... Gîndiți-vă la propunere. Că-

suta nu este tocmai într-o stare prea avantajoasă, şi totuşi o vînzare ar putea să vă satisfacă toate aşteptările".

în timp ce spunea aceste cuvinte, pe fața vînătorului apăru un **zîm-**bet. „Cine sunteți, domnul meu, şi în numele cui veniți?"

Străinul se aştepta la această întrebare, el arătă o hîrtie care îl indica drept misit de terenuri din oraşul apropiat. Totuşi, el nu vru să spună numele clientului său, căci nu se obişnuia, zise el, şi nici nu avea vreo importanță, căci dacă se va ajunge la o vînzare, atunci se vor întocmi acte în regulă în fața unui notar, iar cumpărătorul îi va plăti în numerar suma convenită.

„Ce credeți despre această ofertă? O sumă frumuşică de bani pentru locuința asta veche. Nu veți avea parte prea curînd de o asemenea ofertă. Cît credeți că fac boarfele astea vechi de aici?"

Hans nu se putea stăpîni decît cu greu: „Mi se pare că mă credeți un prostănac sadea, dar vă înşelați amarnic! înțeleg, şi ştiu din ce direcție suflă vîntul. Spuneți-i bătrînului van Giilven că n-ar putea face rost de suma care aş cere-o pentru locuința de aici, chiar de-ar trebui să vîndă moşia ,Fără Griji'. Aici îmi cîştig pîinea ca om liber şi nu am nevoie să mă tem de cineva. Nu, domnul meu, v-ați ostenit degeaba. Salutați-1 din partea mea pe cel care v-a însărcinat şi spuneți-i că poate să aştepte mult şi bine pînă se va face după dorința lui!"

Toate ogoarele, pajiştile şi terenul mlăştinos cu crîngul de sălcii de pe malul davel-ului aparțineau în majoritate lui van Giilven şi altor doi țărani din sat, numai „Cuibul de Bufniță" nu era al lor. Dacă van Giilven putea să şi-1 însuşească şi pe acesta, atunci i s-ar fi împlinit cea mai mare dorință: Hans Klinge ar trebui să spele putina şi să dispară pentru totdeauna din ținut!

Hans era nevoit să se stăpînească cu mare greutate. în cele din urmă, el spuse misirului: „Transmiteți celui care v-a dat însărcinarea că dacă vrea să mă alunge de aici trebuie să se gîndească la altceva! Hans Klinge rămîne pentru totdeauna în apropierea lui, foarte, foarte aproape de el! Şi acum vă doresc să ajungeți cu bine acasă!"

Misitul părăsi grăbit şi fără să salute „Cuibul de Bufniță".

Hans înțelegea: Bogatul van Giilven făcea tot ce putea ca să-1 izgonească. Totuşi, părea că lucrul acesta nu-i va reuşi. Şi stăpînul moşiei „Fără Griji" avea să facă o experiență încă şi mai amară: Fiica sa Martha se opusese constrîngerii

părinteşti, pe care el o exercita atît de des-

**35**

potic, nu ascultă de cuvintele lui şi, încă înainte de a se face primăvară se mărită cu Hans Klinge şi deveni stăpîna casei la „Cuibul de Bufniță".

La moşie avură loc scene îngrozitoare pînă ce plecase Martha. Iată cum se despărțiseră: un tată urlînd, o mamă tremurînd şi scăldată în lacrimi, o fiică încăpățînată şi înverşunată! Van Giilven strigase în urma Marthei: „Niciodată nu vei mai pune, cît voi trăi eu, piciorul în casa asta, chiar de-ai sta la uşă cerşind pîine, îți jur! Iar acestui mizerabil, acestui aventurier de acolo de la davel, o să i-o coc eu! Va veni timpul cînd o să te căieşti în genunchi că l-ai urmat! Nu mai eşti fiica mea, ai dezonorat pentru totdeauna numele van Giilven!"

Printre lacrimi, mama o implorase pe Martha să se supună voinței tatălui, dar nici lacrimile mamei, nici amenințările tatălui n-o opriseră pe fiică să devină soția vînătorului sărac. Bogata fiică de moşier nu aduse ca zestre în căsnicie decît hainele de pe ea. Dar lucrul acesta îi convenea lui Hans. El nu poftea după banii moşierului; cu plasa şi cu puşca va face față nevoilor. Şi Albert, ciobanul, îl avertizase încă o dată prieteneşte pe Hans. îi arătase porunca a patra şi îi spusese că nu era drept s-o ia de soție pe Martha contra voinței categorice a tatălui ei, şi că în aceasta nu putea fi nici o binecuvîntare. Desigur că van Giilven era dur, mîndru şi arogant, dar era totuşi tatăl Marthei. Şi dacă pleca cumva din viață cu un blestem împotriva singurei fiice? Ce se întîmplase se întîmplase, dar el trebuia să se ferească a nu răsplăti răul cu rău. Trebuia de asemenea să se gîndească şi la faptul că tatăl îşi iubea în felul său fiica. El privise ca cea mai mare şansă pentru ea ca prin căsătoria cu Gerrit Dubbe să facă din ea cea mai bogată femeie din sat. Hans zădărnicise toate aceste planuri. Acum trebuia cel puțin să se înfrîneze, iar Martha trebuia să năzuiască să potolească treptat cu dragoste şi răbdare mînia tatălui ei.

Hans ascultase toate acestea în tăcere, apoi răspunsese că îi dădea Marthei toată libertatea să facă ce vrea, şi adăugase: „Şi eu am dorința să mă lase în pace. Dar vai de el dacă nu cedează şi nu renunță, atunci o să facă el cunoştință cu Hans Klinge!"

Clătinînd trist din cap, Albert plecase. Mai întîi, nunta lui Hans cu Martha fusese mereu subiect de discuție în tot ținutul, dar şi cea mai ascuțită limbă tot tace odată, şi timpul, care linişteşte multe, trece peste orice

eveniment. Curînd, „Cuibul de Bufniță" de lîngă davel înapoia sălciilor bătrîne era la fel de uitat ca şi pe timpul bătrînului Vermeer.

**36**

între timp, căsuța se întinerise considerabil şi pe dinăuntru şi pe dinafară. Mîna iscusită a stăpînului casei făcuse o treabă bună în jurul clădirii, curățase totul de scaieți şi de buruieni, astfel încît acum în fața casei era o mică pajişte ca păşune pentru o capră şi cîteva oi, iar o gră-dinuță de legume din spatele casei cultivată cu grijă oferea locuitorilor ei din belşug legumele necesare. Doi cîini tineri şi viguroşi de vînă-toare păzeau mica proprietate.

Cît priveau condițiile de locuit, Martha trebuise să se adapteze într-adevăr la o situație complet nouă. Locuința vînătorului era simplă, foarte modestă, nici urmă de comoditate, chiar dacă totul era aranjat înainte de mutarea ei. Totul strălucea de curățenie şi depunea mărturie în favoarea hărniciei gospodinei. Martha era o fiică adevărată a unui vechi neam de moşieri respectați, şi în pofida marii bogății din casa părintească, mama ei o învățase să facă de toate, tot ce trebuia să facă o gospodină iscusită la țară, şi lucrul acesta îi prindea acum foarte bine.

Aşa trăiau Hans şi Martha fericiți şi mulțumiți în „Cuibul de Bufniță" al lor. în decursul timpului li se dăruise doi copii care se dezvoltau viguroşi şi sănătoşi, asemenea unor flori de cîmp. Cei doi erau total diferiți. Ochii şi părul băiatului erau negri, iar surioara lui cu doi ani mai mică era o mică zînă cu părul blond-auriu. îndată ce micul Ger-hard începu să înțeleagă cît de cît lumea care îl înconjura, deveni un prieten fidel şi un tovarăş de joacă pentru surioara lui, micuța Liese. Cei doi erau mereu împreună, şi lucrul acesta însemnă o mare durere cînd începu şcoala pentru Gerhard. Curînd, şcoala fu pentru el un lucru pe care îl ura. Ea i se părea ca o închisoare. Tatăl său trebuia să-1 caute în mod repetat afară în pădure şi pe cîmp cînd chiulea. Totuşi, Tromp şi Tiirk, paznicii fideli, îi dădeau imediat de urmă şi el primea curînd o pedeapsă pe care s-o țină minte din partea tatălui său, care nu era deloc indulgent în această privință. Lui Gerhard, cu o fire retrasă, ba chiar timidă, nu-i fusese uşor la şcoală printre ceilalți copii. Mai ales băieții mai mari îl tachinau, îl sîcîiau, îl luau peste picior şi îl batjocoreau, zicîndu-i „Bufnița". Dacă exagerau cumva, îl cuprindea o asemenea mînie, încît se năpustea ca un sălbatic asupra chinuitorilor lui şi dădea lovituri într-o parte şi în alta, de parcă ar fi fost ceva vital. Mica Liese era opusul lui. Oricine o vedea se bucura de

fetiță.

Cînd Hans stătea puțin seara cu mica lui familie, simțea că avea toate motivele de recunoştinţă. Căci nu rareori îşi amintea ceea ce-i

**37**

povestise bătrînul Vermeer din alte vremuri, cînd acesta era încă la fel de fericit cu ai săi, înainte să-i înceapă perioada de singurătate. Apoi, Hans îşi aminti şi de Biblia cea veche, şi din cînd în cînd o scotea şi citea din ea soției şi copiilor.

Totuşi, asemenea dispoziții sufleteşti treceau de cele mai multe ori repede. Cînd se uita el la femeia înfloritoare de lîngă el şi la copiii sănătoşi şi vioi, atunci uita orice grijă.

Cînd era timp frumos petreceau adesea toate serile de duminică la Albert, în „Saivan". Cu marea lui barcă de pescar, Hans îşi ducea întreaga familie peste davel pînă la locul unde nucii bătrîni umbreau mica proprietate a ciungului. Toți erau întîmpinați cu căldură de către Albert şi Sanne. Pe urmă, Albert povestea din viața lui, şi tot mereu găsea motive să-L laude pe Dumnezeu pentru călăuzirea Sa **minunată.**' Cînd micul Gerhard i se adresă o dată în legătură cu brațul care îi lipsea, el relată pe scurt din timpul cît fusese soldat, despre grenadierii aprigi şi despre husarii şi dragonii vijelioşi. Atunci, ochii negri ai lui Gerhard scînteiau, şi descrierile bătrînului îl preocupau pînă noaptea tîrziu şi în vise.

Hans se ducea rareori în sat; cînd se întîmpla lucrul acesta, atunci se întîlnea uneori şi cu socrul său. Acestuia i se înroşea totdeauna fața de mînie, şi trecea pe lîngă tînărul vînător uitîndu-se într-o parte. Acesta făcea la fel; el păşea cu capul ridicat pe lîngă tatăl soției sale de parcă acesta nici n-ar fi existat.

La început, Martha încercase de mai multe ori să se împace cu părinții ei, dar în zadar; tatăl ei respinsese brutal orice apropiere. -

într-o zi, Martha află prin Albert că mama ei se îmbolnăvise foarte grav şi că viața îi era în pericol. Această veste o îndurera peste măsură; relația cu mama ei s-ar fi refăcut cu siguranță dacă tatăl ei n-ar fi împiedicat lucrul acesta. Mama se supusese totdeauna tatălui, deşi îşi iubea fiica din toată inima. Aşa că Martha se hotărî să facă încercarea de a-şi vizita mama.

Seara tîrziu, era toamnă, ea bătu la uşa moşiei „Fără Griji". Era singură, soțul ei trebuia să rămînă cu copiii. Ce linişte era aici în curte! Ii bătea inima de

să se spargă. Stătea în fața uşii casei părinteşti şi de abia dacă îndrăznea să bată!

Tatăl ei veni pe coridor, îi cunoştea mersul. Cînd el deschise uşa, lumina lămpii din coridor căzu pe fața ei neliniştită. Statura lui părea să i se fi lungit, şi în timp ce Martha vedea ce palid era, ce adînciți îi

erau ochii în orbite, vocea lui răsună aspru şi amenințător la urechea ei:

„Ce vrei... ce cauți aici?"

Mîndra fiică de moşier îşi împreună implorator mîinile: „Tată, la-să-mă să mă duc la mama! Mi s-a spus că este foarte bolnavă. Ah, te rog, lasă-mă la ea!" Van Giilven şovăi o clipă, dar apoi de pe buzele sale ieşi: „Soția mea a murit acum o oră, eu... sunt acum singur aici".

Ce amărăciune era în vocea lui! Totuşi, această lovitură grea nu trezise în el nici un pic de milă, nici un impuls al dragostei de tată față de copilul său.

„Dumnezeule mare!" strigă Martha. „A murit mama...? Tată, te rog, lasă-mă să trec, să mă duc la ea, trebuie s-o văd, nu poți să-mi interzici asta! A fost oare o crimă atît de mare că m-am măritat cu un om dintr-o poziție inferioară, fără bani, dar cinstit şi fidel? O, tată, lasă-mă să intru, şi apoi, dacă vrei, n-o să mai calc niciodată la moşie!"

Numai Dumnezeu, care cercetează adîncurile inimii omeneşti, ştie ce mişca inima acestui tată, cînd singura lui copilă stătea aşa implorator în fața lui, cu rugămintea de a o mai vedea o dată pe mama ei. Dar o încăpățînare fără margini şi o trufie bolnavă învinseră orice milă. El o împinse înapoi pe Martha şi strigă: „Pleacă! Du-te la individul ăla de la davel, pentru care ai otrăvit viața părinților tăi! Pleacă de aici!" Uşa se închise cu zgomot, şi Martha auzi cum era tras zăvorul.

Ea se sprijini de cadrul uşii ca amorțită. Atunci simți o mînă pe umăr, şi o voce cunoscută şi prietenoasă spuse:

„Este groaznic, Martha, că tatăl tău se poartă aşa cu tine, îl ştii doar; dacă e jignit o dată, atunci nu mai iartă şi nu mai uită. Dar Dumnezeu îl va găsi cîndva şi pe el".

Cea care vorbea astfel era Geertje, servitoarea din casă. Ea auzise tot ce se vorbise între tată şi fiică. Cuvintele ei prietenoase de mîngî-iere îi făcură nesfîrşit de bine Marthei.

Geertje era orfană. Părinții ei muriseră de timpuriu şi aproape în aceeaşi zi de holeră, pe cînd ea era încă foarte mică. Atunci mama Marthei o luase în

casă pe micuța orfană şi o primise în familie, iar fetița străină crescuse împreună cu Martha. Bogata fiică a casei îi arătase totdeauna lui Geertje o dragoste de soră, aşa că amîndouă țineau una la alta şi se prețuiau. Apoi, cînd Martha se măritase, Geertje găsise sprijin şi mîngîiere în mama Marthei şi o îngrijise pe aceasta cu spirit de sacrificiu în timpul bolii grele pînă la moarte. Şi cînd bolnava,

**38**

**39**

într-o clipă de luciditate, se uită neliniştită şi întrebătoare la ea, îi şoptise bietei mame: „O să-i trimit vorbă Marthei că sunteți bolnavă, şi atunci o să vină, ştiu sigur". Geertje relată apoi mai departe: „Dirk -cred că ar trece pentru mine şi prin foc - a plecat repede la ‚Saivan' şi a dus vestea. între timp, mama ta a murit. Eram lîngă ea cînd a adormit somnul de veci. Mi-a cerut să mă rog pentru ea. Mi-am împreunat mîinile şi am implorat pentru cea care era pe moarte lumină şi ajutor, iar pentru tine putere şi consolare - şi acestea şi pentru moşier. El a plecat imediat din cameră; conştiința părea să-i dea de lucru foarte mult. Cînd a revenit puțin mai tîrziu la căpătîiul soției sale, aceasta stătea liniştită acolo, trecuse aproape pe neobservate dincolo în eternitate".

Toate acestea i le povestea Geertje printre lacrimi şi o însoți pe Martha încă o bucată de drum. Martha asculta tăcută. Era la capătul puterilor, totuşi nu-i venea nici o lacrimă.

Dirk le urmase. Acum i se adresă şi o rugă, salutînd politicos, sâ-i dea voie s-o însoțească la „Cuibul de Bufniță". Dar Martha refuză: „Nu, Dirk, mulțumesc, drăguț din partea ta. Dar... uite, vin deja însoțitorii mei care mă vor duce în siguranță acasă". Cu un lătrat vesel apărură din întuneric doi cîini de vînătoare cu păr lung şi săriră pe stăpî-na lor. „Cu siguranță că mi i-a trimis Hans în întîmpinare, căci el trebuie să rămînă acasă cu copiii. Mă bucur că am un soț aşa de bun - că părinți nu mai am".

„Ah, Martha, nu vorbi aşa", răspunse Geertje blînd. „Buna ta mamă voia să mă rog şi pentru tatăl tău. Chiar dacă s-a purtat atît de dur, ba chiar nemilos, el este şi rămîne tatăl tău. Dumnezeu să-ți ferească inima de amărăciune... şi de ură".

Martha arătă cu degetul înapoi spre casa părintească şi zise cu răceală: „Omul de acolo şi-a pierdut dreptul de tată. Un om care se poartă în felul ăsta cu propriul copil nu este vrednic să poarte acest nume". Apoi, ea strigă tare:

„Tromp! - Tiirk! Acasă!" Cei doi cîini o luară înainte spre pădure. Martha o sărută pe Geertje, mai aruncă o privire întunecată casei părinteşti şi urmă apoi cele două animale în noaptea care se lăsa.

între timp, Hans Klinge stătea cu inima neliniştită alături de copiii săi. El îşi petrecea timpul cu înnodarea plaselor, la care Gerhard îl ajuta cu zel. Micuța Liese se întreținea cu cei doi cîini şi le spunea o



poveste. în cele din urmă, Hans aruncă plasa: „Am terminat, Gerd, Liese trebuie să meargă la culcare, şi tu ar trebui să faci la fel; mîine poți să mergi cu mine ca să vezi cum prind tipării. Ce zici?"

Ochii strălucitori ai lui Gerd erau cel mai bun răspuns. Să-1 ajute pe tatăl lui la treabă era cel mai frumos lucru la care se putea gîndi; îşi iubea mult tatăl şi era fericit cînd putea sta în barcă pe davel. Tînjea deja după timpul cînd se va fi terminat şcoala ca să fie apoi toată ziua cu tatăl său, iar mai tîrziu să primească arma aceea mică; atunci, fericirea lui va fi deplină.

Acum, Hans o ajută pe Liese să se ducă la culcare. Cînd fetița îngenunche în fața patului şi-şi zise rugăciunea, îl copleşi o emoție ciudată. El ridică în sus capul blond al copilei şi o strînse la piept plin de dragoste.

„Tată", întrebă fetița, „de ce nu ne povesteşti ca nenea Albert despre Salvatorul din cer? O, e aşa de frumos!" Zicînd aceste cuvinte, se uita serioasă la el cu ochii ei albaştri.

„Acum trebuie să dormi, Liese; şi Gerd este gata, iar Tromp şi Turk se duc şi ei la locurile lor, vezi?"

După puțin timp era linişte la „Cuibul de Bufniță".

în inima tatălui, cuvintele fetiței îşi făceau efectul. Oare întîmplător întrebase ea: „Te rogi şi tu cînd te culci?"? Oare nu-i pusese chiar Dumnezeu întrebarea aceasta în gură? El începu să cugete adînc. Nu fusese niciodată un batjocoritor sau un blasfemator, dar viața de soldat îl îndepărtase de lucrurile serioase, iar cînd lucrase la vreun țăran nu-i trecuse niciodată prin minte să se ocupe cu lucrurile veşnice. Şi van Giilven stăruise ca oamenii lui să se ducă la biserică, dar rămăsese cu atît; nu se întîmplase nimic în viața lăuntrică, adevărata viață, şi care anume era situația cu inima moşierului, Hans ştia prea bine. în Albert, ciobanul, întîlnise pentru prima dată un om a cărui convingere religioasă îi stîrnea respectul. Totuşi, îşi spunea imediat că ciobanul, care trecuse prin toată mizeria şi atrocitatea războiului şi care devenise invalid,

ajunsese de la o extremă la cealaltă, de la un om uşuratic, nechibzuit, căruia nu-i pasă de nimeni şi de nimic, şi înainte de toate care nu întreabă de Dumnezeu, la un om serios, prevăzător, foarte religios, care a terminat-o cu lumea şi cu țelurile ei. - Iar Heinz Vermeer? Fără îndoială că şi el era un om evlavios, credincios; îl iubise ca pe un tată. Şi el era unul care, atunci cînd i se luase tot ce avea, tot ce avea sens pentru viața lui, se retrăsese în singurătate şi devenise un ade-

**41**

vărat colonist, care îşi căuta mîngîierea în cele nevăzute... şi care o găsise. Şi îşi aminti brusc ultimele cuvinte ale bătrînului vînător: „Hans, sunt un om bătrîn... nu mă uita, nu uita ce sfat îți dau: citeşte Cuvîntul lui Dumnezeu!"

Ah, aceste cuvinte răsunaseră în zadar, fuseseră uitate. Hans nu mai vedea nici un motiv să citească în Biblie. Nici n-ar fi avut timp pentru aceasta, cum credea el. Iar Martha avea de lucru pînă peste cap... Martha - oare pe unde era?

Hans ieşi în fața casei. Era tot mai întuneric şi mai neliniştitor. Ea nu putea face singură drumul pînă aici fără să fie însoțită. Hans se gîndi cîteva clipe, apoi intră iarăşi în casă, îi strigă pe cei doi cîini, le puse mîna pe cap şi le dădu ordin: „Tromp, Tiirk - pierdută, pierdută - căutați-o pe Martha!" Cele două animale dispărură în întuneric, cu capetele lăsate în jos spre pămînt.

Hans intră apoi în cameră şi se aşeză, preocupat din nou de cuvintele copilei sale. Era deplin conştient că există două căi, calea care duce la salvarea eternă şi calea care duce la judecată, la pierzarea veşnică, îi veni în minte şi un cuvînt din Biblie: „Veniți la Mine, toți cei trudiți şi împovărați, şi Eu vă voi da odihnă". Albert şi Vermeer dăduseră urmare acestui sfat şi găsiseră odihnă, odihna conştiinței şi odihnă pentru inimă - tărie şi putere pentru calea vieții lor. Atunci Hans auzi lătrat de cîine. Se întorsese Martha! El deschise repede uşa casei, şi imediat Martha se afla în brațele lui, plîngînd tare şi tremurînd din tot corpul. El o trase în cameră, o făcu să ia loc şi apoi o întrebă blînd: „Martha, mama ta a murit...? Ai fost la ea? Ai mai apucat s-o vezi? -Hai, povesteşte-mi totul". Martha îşi îndreptă corpul, îşi şterse lacrimile, şi acum Hans îi observă trăsătura de amărăciune din jurul gurii.

„Cum a fost la ‚Fără Griji', Martha? Pe cine ai văzut acolo?" Acum, ea îşi găsi cuvintele şi relată, cu întreruperi dese din cauza hohotelor puternice de

plîns, ce trăise acolo, mai ales vorbele tatălui ei, care o ardeau pe suflet ca un foc.

Cînd vînătorul auzi cît de crud îşi alungase moşierul singura lui copilă şi nici măcar n-o lăsase să-şi vadă mama, simți că urcă în el o furie nestăpînită. Lovi aşa de tare masa cu pumnul, că cei doi cîini se treziră din somn şi începură să latre, iar pasărea în colivia ei dădea neliniştită din aripi. „Femeie, asta-i o jignire care nu rămîne nerăzbunată, îți jur!" vocifera el. „Barend van Giilven o să mă cunoască mai bine... chiar de-ar fi să plătesc cu moartea! Din cauza mea te-a respins,



numai din cauza mea. Acum, pot să termin cu asta. Dar pentru că s-a purtat cu tine ca şi cu o cerşetoare - pentru asta o să mi-o plătească!" Martha cunoştea firea bărbatului ei care se aprindea uşor, dar acum îşi făcea griji mari pentru el. îşi tot arunca în aer ambele mîini cu pumnii strînşi. Martha încercă să-1 liniştească. Oare ce se va întîmpla dacă, într-o bună zi, se întîlnea cu tatăl ei şi îi cerea socoteală?!

Pe fericirea casnică a locatarului de la „Cuibul de Bufniță" căzuse o umbră. Hans era mai tăcut ca înainte, ura şi dorința de răzbunare izgoniră toată bucuria din inima lui. El nu putea să ierte ce-i făcuse van Giilven fiicei sale. Şi Martha se schimbase. Dacă mai înainte ajungea în conflict cu soțul ei, de obicei aceasta nu însemna prea mult, amîndoi îşi reveneau, şi cearta se termina curînd cu o glumă.

Acum era altfel. Deşi Martha nu-1 putea ierta pe tatăl ei, nici nu voia ca bărbatul ei să se răzbune pe ceea ce-i făcuse el; voia ca de fapt să nu se mai amintească niciodată de povestea aceea nefericită. Hans insista totuşi că trebuia măcar să-i spună lui van Giilven adevărul. Aşa că pe de o parte erau reproşuri şi lacrimi, iar pe de alta vorbe mînioase şi grele. Fericirea însorită a casei se întunecase. -

Era vineri seara în noiembrie. După-amiază plouase, iar acoperişurile şi copacii erau încă ude. Hans avusese treabă în sat. Tocmai voia să plece spre casă, cînd privirea îi căzu pe o firmă luminată slab. Pe ea era pictată cu negru o pasăre care stătea cu aripile întinse. Sub ea scria cu litere aurite: „La Vulturul Negru". Cîrciumarul era şi bărbierul satului. Hans şovăi o clipă, apoi intră în clădire. în sala spațioasă nu era nici o activitate. Govert Kemp, cîrciumarul, făcea pregătiri pentru seară. Vineri seara veneau în mod regulat țăranii bogați

din sat, se lăsau tunşi, îşi fumau pipele lungi şi beau halbe de bere. Govert Kemp, un om gras şi paşnic, căruia îi plăcea linîştea, aranja cănile şi pipele.

Atmosfera era adesea foarte însufleţită la „Vulturul Negru" dacă berea li se urca ţăranilor la cap şi astfel se dezlegau nişte limbi altminteri leneşe. Govert îi cunoştea bine pe toţi cei care veneau vineri la el şi îşi dădea toată osteneala să împlinească orice dorinţă şi s-o scoată la capăt cu ciudăţeniile clienţilor aproape toţi înstăriţi. Tocmai terminase de aranjat, că uşa cîrciumii se deschise şi intră locatarul „Cuibului de Bufniţă", însoţit de doi cîini impozanţi de vînătoare, cu o şapcă din piele de vidră pe cap, pe care mai licăreau cîteva picături de ploaie.

**43**

„Bună seara, Govert. Adevărată vreme de noiembrie - dar cred că o să vină îngheţul".

„Hans Klinge - ce frumos că te mai vede omul! N-ai mai fost de mult pe aici".

„Ei bine, ce să-ţi spun, arta ta de bărbier nu mai este de folos acum, căci barba poate creşte după plac. Şi altminteri am rareori prilej să vin aici în sat, căci acolo acasă avem tot ce ne trebuie pentru trai. Trebuia să vorbesc azi neapărat cu negustorul de peşte, şi atunci m-am gîndit: Ai putea să arunci o privire pe la Govert! Poate că o să mă întîlnesc aici şi cu alţi cunoscuţi vechi... sunt cîţiva cu care trebuie să schimb în sfîrşit cîteva vorbe pe înţeles..."

Cuprins brusc de nelinişte, cîrciumarul se uită la clientul său, în a cărui privire era ceva ce nu-i plăcea absolut deloc.

„Da", răspunse cîrciumarul, „o să întîlneşti cunoscuţi în seara asta, dar dacă... dacă..."

„Ce, dacă? Dacă o să mă leg de ei, vrei să zici?!" se aprinse vînăto-rul. „Dar rămîn! - Şi acum un rachiu dublu!"

Cu dorinţa ca muşteriul să plece cît mai repede, cîrciumarul îl servi repede, uitîndu-se tot mereu pe furiş la vînător, care luase loc la una dintre mesele laterale. Era vizibil că Hans Klinge venise cu o intenţie precisă! Govert Kemp îşi făcea griji serioase. -

în sat se dusese desigur vorba şi aflase şi cîrciumarul de „La Vulturul Negru" că moşierul van Giilven n-o lăsase pe singura sa fiică să se ducă la căpătîiul mamei sale aflate pe moarte. Chiar dacă indignarea generală era mare din cauza aceasta, numai puţini, printre care şi bătrînul predicator, îndrăzneau

să-i reproşeze în mod deschis şi serios moşierului fapta sa nelegiuită. Urmarea acestui fapt fu că van Giilven nu se mai duse la biserică.

Treptat, apărură şi alţi muşterii la „Vulturul negru". Ţăranii se uitau puţin surprinşi la locatarul „Cuibului de Bufniţă" stînd la masa lui, alături de cei doi cîini mari. Nimeni nu-i vorbi sau nu-1 salută în chip deosebit. Ei se aşezară la masa cea mare din mijlocul cîrciumii, şi curînd erau cufundaţi într-o discuţie aprinsă privind preţul săptămînal al pieţii.

„Bună seara tuturor!" răsună dintr-o dată o voce profundă de bas prin cîrciumă. „Ei, drace, cine stă acolo aşa de singur în colţ? Tu eşti, Klinge? Şi ai lăsat-o cu bufniţele voastre pe frumoasa ta Martha? - Nu vrei să-ţi tai măreaţa barbă - nici nu trebuie s-o faci, băiete, umblă



destule feţe rotunde prin lume! - Kemp, o stacană mare!" Uriaşul cu umeri laţi se aşeză lîngă Hans. El avea o faţă roşie cu o barbă mare neagră. Ca şi Hans, purta cizme înalte, care erau destul de murdare, şi o bîtă groasă în mînă care părea să servească mai mult a armă decît a sprijin.

Hans îl cunoştea bine. Era negustorul de vite Simon, care călătorea în oraşe şi sate ca să cumpere vite şi care purta în mod obişnuit un şer-par plin cu bani. El mergea fără teamă pe noapte şi pe ceaţă pe cele mai singuratice drumuri, căci se încredea în forţa sa herculeană şi în bîta sa.

Curînd era cufundat într-o discuţie însufleţită cu Hans, totuşi observă că pe acesta îl mînase într-acolo un scop special. Nu-i plăcea cum bea Hans un rachiu după celălalt, şi deşi el însuşi dorea să plece acasă, şovăia şi rămase lîngă Hans.

Din nou intrară doi bărbaţi, la vederea cărora ochii vînătorului străluciră. Era moşierul de la „Fără Griji" şi prietenul său la cataramă Gerrit Dubbe. Amîndoi îl observară imediat pe Hans în colţul său. Gerrit se sperie şi se făcu palid ca moartea; ştiu imediat că Hans plănuia ceva rău. Totuşi, acesta era foarte singur cu cîinii lui, şi la masa mare şedeau vreo zece-doisprezece ţărani, dintre care nici unul nu-1 va lăsa baltă. Prin urmare, comandă şi el două halbe de bere şi se aşeză.

în sala mare a cîrciumii se lăsă tăcerea. Chiar şi discuţia însufleţită de la masa cea mare amuţi, sau se mai rostea doar cîte un cuvînt din cînd în cînd; unii ţărani îşi doreau să fie departe de acolo, alţii se aşteptau la o distracţie pe cinste. Ei văzuseră privirea vînătorului, ca şi paloarea celui ce intrase. Dacă s-

ar fi pus problema să sară cuiva în ajutor, atunci ar fi fost cu toții de partea țăranului bogat şi i-ar fi tras cîteva lui Hans Klinge, acest bătăuş şi provocator de tulburări, care se mai pricopsise şi cu fiica celui mai bogat om din sat. Ei îşi căutară în buzunare tabacherele de metal, căci Hans Klinge nu era un om moale, iar cei doi cîini de la picioarele lui nu arătau nici ei prea prietenoşi. Poate că şi negustorul de vite o să-i țină partea. Totuşi, țăranii se simțeau pregătiți pentru orice surpriză, căci erau într-o mare majoritate. Iar Gerrit făcea cît doi dintre ei!

Deodată, acesta zise tare: „V-a amuțit limba... doar pentru că unul nu-şi are locul aici? Ei bine, ce ne împiedică să-1 dăm afară? Aşa zice proverbul: Nici o bufniță între ciori vopsite!"

Toți izbucniră în rîs. Numai Simon se încruntă. De ce trebuia Gerrit

**45**

să vorbească aşa de provocator?! Asta nu putea duce la nimic bun. El se adresă tînărului țăran pe un ton liniştit: „Ți-ar plăcea, Gerrit, să dai afară pe cel care îți este împotrivă, dar n-ar trebui să spui că noi îl dăm afară, ci că numai ție ți-ar plăcea s-o faci dacă poți. Dar mă îndoiesc".

Acum se ridică Hans Klinge, se duse la masa mare şi spuse clar, dar fără emoție:

„Gerrit Dubbe are dreptate cînd spune că unul nu-şi are locul aici, ba ar fi putut să adauge liniştit: Hans Klinge nu-şi are locul aici, căci locul meu este la ‚Cuibul de Bufniță', la soție şi copii. Nici nu v-aş fi căutat societatea dacă nu aş fi avut ceva de spus care îmi stă pe inimă. Nu te priveşte pe tine, Gerrit, cu tine o să vorbesc altădată, nu, ci-1 priveşte pe Barend van Giilven! Cu el am de vorbit, şi asta trebuie s-o auziți toți!" Şi, apropiindu-se şi mai mult de masă, ridică degetul, arătă spre van Giilven, şi apoi în cîrciumă răsună cu putere: „Faptul că tu, Barend van Giilven, ți-ai izgonit fiica pentru că în pofida interdicției tale exprese s-a măritat cu un om cinstit, l-aş mai putea înțelege -doar crezi că aici în sat tu eşti regele. Dar faptul că i-ai arătat fiicei tale, singurului tău copil, uşa cînd a vrut s-o vadă pe mama ei care era -pe patul de moarte şi dorea să-şi vadă fata, asta o să-ți marcheze sufletul cu fierul roşu cît timp vei trăi! Aceasta nu mai este mîndrie jalnică, ci nelegiuire, iar eu, ginerele tău, bărbatul fiicei tale, îți spun: Eşti un ticălos crud şi fără inimă!"

„Afară cu el! Loviți-1!" urlă Gerrit şi apucă cana grea de bere.

„Afară cu el! Omorîți Bufnița!" strigară țăranii şi-şi scoaseră tabacherele

din buzunar.

Țipînd de frică, soția cîrciumarului se refugie înapoia bufetului, cîrciumarul încercă să-şi salveze paharele şi cănile.

Hans îşi propusese într-adevăr să-şi spună clar părerea sa lui van Giilven şi apoi să plece din cîrciumă, dar acum, cînd se pusese împotriva tuturor, i se trezi toată violența, şi el strigă furios:

„Ha! Acum aveți curaj! - douăzeci contra unu! Laşilor! Dar îndrăzniți să veniți numai! Bufniței voastre nu-i e teamă de ciori!"

în clipa următoare se iscă un tumult sălbatic, se aruncă cu mese şi scaune, se sparseră sticle şi pahare. O cană de bere aruncată de Gerrit fu cît pe ce să lovească capul vînătorului şi sparse oglinda din spatele tejghelei.

„înapoi, laşilor, fricoşilor!" urlă acum şi Simon, intervenind şi el. „Aşa de mulți contra unuia singur! Să vă fie ruşine! Cine îl atinge o



s-o capete de la mine!" El îşi legănă amenințător bîta.

„Omorîți-1! - Omorîți-i pe amîndoi!" zbieră Gerrit Dubbe. Orbit de ură, apucă o altă cană de bere. Hans văzu lucrul acesta şi îşi pierdu orice stăpînire de sine. El îşi scoase cuțitul şi sări, cu cei doi cîini alături, peste masa răsturnată. Cu un strigăt puternic de spaimă, țăranii se dădură înapoi. Simon încercă în zadar să-1 rețină pe Hans, cîinii săriră la picioarele lui Dubbe, țăranul încercă să se apere de ei cu mîinile, şi atunci Hans îl apucă cu stînga de guler, dreapta se ridică în sus, cuțitul fulgeră, şi în clipa aceea se auzi un singur strigăt: „Hans!" Mîna cu cuțitul se lăsă în jos. Hans se prinse de frunte şi-şi trecu mîna peste ochi - îl recunoscuse imediat pe cel care strigase: era Albert, ciobanul!

Fusese cît pe ce ca Hans să devină un ucigaş! Cîteva clipe domni în cîrciumă o linişte de moarte, nu se auzea decît mîrîitul cîinilor.

Palid ca moartea, Gerrit Dubbe se ridică. Haina îi fusese ruptă de cîini, iar nişte pete de sînge arătau unde le simțise colții. Unul dintre țărani simțise pe propria piele bîta lui Simon, fapt care urma să-1 facă inapt pentru muncă timp de cîteva săptămîni. Dar acum se uitau toți cu ochi mari la Albert; acesta intrase aici după ce Martha îl trimisese pe Geertje la el ca să-1 întrebe dacă soțul ei era cumva la el. Atunci îi venise imediat gîndul că Hans se dusese în sat cu o intenție rea şi îşi propusese imediat să-1 caute. Gălăgia din „Vulturul Negru" îi arătase imediat unde se afla Hans.

Batrînul cioban, care se bucura în tot satul de respect şi cinste, reuşi să aplaneze cearta. Bogata sa experiență şi bunele cunoştințe pe care le avea în ce privea agricultura şi creşterea vitelor, şi mai înainte de toate frica sa sinceră de Dumnezeu îi determinaseră pe unii să-i calce pragul ca să ceară sfat şi ajutor. După gălăgia sălbatică se aşternuse liniştea. Simon îi strînse recunoscător lui Albert mîna:

„Slavă lui Dumnezeu că ai venit chiar la timp, ai împiedicat un omor! Vînătorul se poartă ca un sălbatic cînd este iritat - şi de asta ai avut tu grijă, Gerrit Dubbe! Tu ai început cearta, şi poți să-i mulțumeşti lui Albert că acum nu zaci plin de sînge".

„Nu, Simon, nu mie mi se cuvin mulțumirile, ci Lui, marelui nostru Dumnezeu, care m-a trimis încoace la momentul potrivit, care n-a vrut ca Gerrit Dubbe să moară în păcatele lui. Cine seamănă vînt să nu se mire dacă seceră furtună, iar Dumnezeu va fi Judecător".

Apoi, ciobanul i se adresă lui van Giilven, se uită la el cu o privire



gravă, întinse avertizator brațul şi spuse:

„Barend van Giilven, şi pentru dumneata vor veni alte vremuri, şi atunci nu vei mai fi moşierul de la ‚Fără Griji', căci în fața Marelui Judecător de dincolo nu valorează nimic bogăția pămîntească. Vei putea răspunde înaintea Lui, Cel drept, de felul cum te-ai purtat cu copilul dumitale, lucru pentru care Hans Klinge a luat cuțitul în mînă? iți spun: Nu! Aş vrea să te avertizez, van Gulven. Poate că pe pămînt vei triumfa în fața vînătorului, dar dincolo Dumnezeu va fi Judecător între el şi dumneata".

Moşierul vru să spună ceva, dar vorbele îi rămaseră în gît.

Acum, Albert se adresă lui Hans, a cărui mînie trecuse deja. „Vino, Hans, mergem mai întîi puțin la ‚Saivan', apoi te întorci acasă, căci te aşteaptă ai tăi".

Klinge îşi încheie haina, îi strînse cu putere lui Simon mîna şi zise: „Tu ai ținut cu mine, Simon, şi n-o să uit niciodată asta! Dacă ai vreodată nevoie de ajutor, atunci te poți bizui pe mine". Apoi, adresîn-du-se cîrciumarului, se scuză cu cuvintele: „îmi pare rău că din cauza mea ai suferit pagube şi neplăceri. Poți fi sigur că nu voi mai veni pe aici vineri seara".

Cei doi bărbați o luară tăcuți pe drumul spre casă. Cînd Hans ajunse lîngă davel, îl copleşi un sentiment de recunoştință. îl admira pe însoțitorul său. îşi spunea că era ceva cu mult mai însemnat să linişteşti o mulțime

furioasă cu cîteva cuvinte decît să te năpusteşti asupra ei cu cuțitul în mînă orbit de patimă. Cînd îşi luă rămas-bun de la Albert, Hans spuse mişcat:

„Astăzi m-ai ferit de închisoare, fără intervenția dumitale l-aş fi ucis pe acest Iuda. îți mulțumesc din toată inima. Oare de ce sunt atît de porniți cu toții împotriva mea? Nu supăr pe nimeni, îmi cîştig cinstit pîinea, nu-i stau nimănui în cale, şi totuşi astăzi erau cu toții împotriva mea, cu excepția lui Simon. înțelegi asta, Albert?"

„Bineînțeles că înțeleg. Este istoria străveche a închinării la vițelul de aur, şi aşa va continua să fie. Cine este bogat şi se bucură prin Ma-mona de putere şi prestigiu, acela e respectat; cine este sărac şi fără influență, acela e dat la o parte. Dar să-ți mai spun ceva, Hans, şi apoi mă duc la culcare. - Cînd locuitorii Ierusalimului se gîndeau şi sperau că acel Rabi din Nazaret, atît de puternic în cuvinte şi fapte, a venit să refacă vechea strălucire a casei lui David, s-o ridice din căderea ei adîncă, au strigat: ‚Osana! Osana! Binecuvîntat este Cel ce vine în



numele Domnului!' El era văzut ca Cel al cărui Regat sau împărăție nu este din lumea aceasta. Ce repede s-a transformat acest Osana în îngrozitoarele cuvinte ‚Crucifică-L! Crucifică-L!' -Aceiaşi oameni care îl linguşesc acum şi-i țin lui van Gulven partea se vor întoarce de la el dacă va fi la fel de sărac ca tine, Hans. Nu te lăsa otrăvit, înveninat, căci există şi alți oameni care vorbesc şi acționează fără să se uite la fața omului. Şi, Hans, trebuie să-ți spun încă o dată: Pune-ți viața în ordine cu Dumnezeu. Ai nevoie de iertare şi de salvare, asta o ştii. Şi pe lîngă asta ai în față şi exemplul potrivit - mai ales în ce priveşte răbdarea. Mînia cuiva nu este după voia Iui Dumnezeu, şi cîne îşi stăpîneşte pornirile e mai de preț înaintea lui Dumnezeu decît unul care cucereşte un oraş. Aşa spune El însuşi în Cuvîntul Său. Firea ta nestăpînită şi acrită te duce la pierzare. Lasă-te avertizat, Hans. Ştii, te simpatizez. Şi acum: Noapte bună!"

Pe drum, în întuneric, cuvintele bătrînului lucrau. Hans îşi propuse să-i urmeze sfatul şi să-L roage pe Dumnezeu să-1 ajute ca pe viitor să fie mai liniştit şi să se stăpînească mai bine.

Cu această hotărîre bună, el intră în casă. Soția lui îl aştepta de mult. Focul din sobă se stinsese, şi în cameră era rece şi neplăcut. Martha îl primi cu vorbe înțepătoare şi reproşuri dure. Ca zăpada în fața soarelui, aşa dispărură toate hotărîrile bune ale celui ce se întorsese acasă. Un cuvînt rău dădu naştere

altui cuvînt rău, şi Hans se aruncă pe pat cu o înjurătură urîtă. Dacă Martha nu l-ar fi iritat şi ațîțat pe soțul ei cu reproşuri, atunci acesta n-ar fi rostit nişte vorbe pe care avea să le regrete mai tîrziu.

Ani de zile căutaseră van Gulven şi Gerrit Dubbe să găsească mijloace şi căi de a-1 izgoni din ținut pe vînător. Nu îndrăzneau să-i mai ofere bani încă o dată, căci n-ar fi avut nici un succes, cum bine ştiau. S-ar fi împăcat poate în final cu gîndul - căci oricum Hans venea foarte rar în sat - dacă n-ar fi fost incidentul de la „Vulturul Negru".

Van Gulven nu putea să i-o ierte lui Hans Klinge că îl demascase în felul acela în fața tuturor. Era însetat după răzbunare şi fu de acord fără rezerve cu planul lui Gerrit Dubbe de a-1 izgoni în cele din urmă pe Hans din ținut.

De secole, aproape toate domeniile de lîngă davel, ca şi apa însăşi, aparțineau unei familii bogate de nobili. Țăranii arendau terenurile respective de pe lîngă malul apei de la perceptorul contelui. Acesta dă-



dea şi permisul de vînătoare şi pescuit. De zeci de ani, acesta fusese deținut de Heinz Vermeer şi după aceea de Hans Klinge. Tot mereu înainte de deschiderea sezonului de vînătoare, Hans îl căuta pe perceptor, un domn mai în vîrstă şi amabil, şi primea contra unei sume de bani autorizația pentru alt an de a pescui pe davel şi de a vîna pe malurile acestuia.

Acum, bătrînul domn amabil murise, şi în locul lui venise un funcționar tînăr, care nu era chiar aşa uşor de convins.

într-o zi, cu puțin timp înainte de reînnoirea permisului de vînătoare şi pescuit, moşierul van Gulven îi făcu o vizită noului perceptor. Lucrul acesta nu era de fapt ceva neobişnuit, căci tocmai van Gulven luase în arendă mai multe ogoare mari ale contelui. Dar nu se mai întîm-plase niciodată ca însuşi moşierul să se îngrijească personal de plata arendei, ci mereu unul dintre angajații săi. Totuşi, în ziua aceea, van Gulven se duse personal într-acolo. Era desigur un lucru bun şi uşor de înțeles ca moşierul şi perceptorul să se cunoască ceva mai bine unul pe altul. Şi era de asemenea foarte normal ca să se discute cu această ocazie ceva mai amănunțit despre relațiile dintre cel care poseda terenurile de lîngă davel şi cei care le luau în arendă. Iar dacă venea cumva vorba despre locatarul „Cuibului de Bufniță", pe care oricine din sat îl ştia drept un mare ticălos, un provocator de tulburări, un scandalagiu şi un bătăuş, care începea o încăierare fără un motiv real, oricine ar fi înțeles şi

lucrul acesta. De altfel, pe el, van Gulven, îl interesa personal destul de mult acest permis de vînătoare, şi că de fapt nu contau pentru el cîteva sute de guldeni...

Perceptorul înțelese imediat aluzia, şi cînd moşierul de la „Fără Griji" ieşi din biroul de percepție, rînji urît. în buzunarul său era permisul de vînătoare pentru sezonul următor.

Cîteva zile mai tîrziu veni la percepție şi Hans Klinge ca să-şi reînnoiască permisul de vînătoare şi să plătească taxa scadentă. Atunci primi vestea cumplită că permisul fusese dat deja - unui „cetățean cumsecade din sat, cu o reputație bună". în zadar invocă Hans toate drepturile pe care le avusese stăpînul „Cuibului de Bufniță" de multe decenii asupra permisului de vînătoare şi care erau încă în vigoare. Atunci i se comunică faptul că aceste drepturi fuseseră valabile doar cît timp proprietarii „Cuibului de Bufniță" erau oameni respectați şi cumsecade, şi nu nişte bătăuşi şi bețivani. Atunci Hans ştiu precis cine i-o luase înainte şi despre care „cetățean cumsecade din sat, cu o re-

putație bună" era vorba.

„Să nu mai vorbim despre asta", răspunse el perceptorului. „Nu pentru că sunt un bătăuş şi un bețivan mi se ia pîinea cea de toate zilele, ci pentru că anumiți oameni au o pungă mai bine garnisită cu bani decît mine. Pentru o mînă de bani au fost comise cele mai josnice fapte".

Perceptorul se simți foarte neplăcut sub privirile pătrunzătoare, care îl înştiințau de o mînie înăbuşită cu greu. Se bucură cînd acesta ieşi din cameră. Da, van Gulven avea dreptate, acest Klinge era un tip radical, imprevizibil. Era bine pentru tot ținutul dacă acesta dispărea definitiv de aici!

Pentru locatarii „Cuibului de Bufniță" veni acum o perioadă tulbure, întunecată.

Martha dorea să vîndă casa şi să plece de acolo, pentru că nu-şi mai puteau cîştiga traiul. Hans nu voia să ştie nimic de aceasta. Se înfuria cînd soția lui pomenea de plecare, nu voia să se lase învins, ci voia să rămînă acolo cît timp mai avea ce" să mănînce. Hans îşi cumpără o cotigă veche, îşi obişnui cu multă greutate cîinii s-o tragă, o încărca cu legume din grădină şi pleca dis-de-dimineață la oraş, unde vindea totul la preț bun. Apoi, confecționa cu mîini iscusite coşuri din nuiele de salcie şi saboți de lemn. Totuşi, acestea nu erau de-ajuns nici pe departe pentru întreținerea întregii familii. Dar nu voia să cedeze şi să se dea bătut. Cînd nevoile îşi făcură apariția, puse mîna pe puşcă,

şi adesea se auzeau împuşcături pe davel în nopţile liniştite cu lună.

Şi astfel Hans, nu fără o luptă interioară, ajunsese braconier din vî-nător cinstit. Martha se împotrivise vehement, dar Hans îi spuse că n-o făcea de bunăvoie, ci pentru că era obligat. Cînd Martha vorbi mai departe de teama şi îngrijorarea ei că i se va întîmpla ceva lui Hans, că ar fi putut să cadă în mlaştină sau să se rănească din cauza întunericului, atunci Hans rîse cu amărăciune. Dacă nopţile erau întunecoase, atunci punea sfori de undiţă, de cîrligul cărora prindea broscuţe ca momeală; înainte de ivirea zorilor, barca lui mică plutea deja pe apa neagră a davel-ului. Ştiuci mari, ţipari graşi erau prada lui care, împreună cu vînatul prins, lua drumul spre oraş ascunsă sub coşurile şi saboţii de lemn, unde el reuşea totdeauna să le vîndă. La Albert, Hans nu se mai ducea, căci nu putea suporta privirea acestuia.

„Hans, Hans", îl avertizase el încă o dată, „mergi spre pierzare. In





sat ştiu toţi că eşti braconier. Renunţă la asta şi încearcă cu ajutorul lui Dumnezeu să-ţi cîştigi altundeva pîinea în mod cinstit. Pe drumul pe care mergi acum te aşteaptă mizerie şi regrete".

Dar Hans nu voia să ia aminte la un asemenea sfat şi îl asigurase că nu va fi chiar aşa uşor prins, căci cunoştea foarte bine davel-ul.

„Van Giilven mi-a făcut mult rău, dar încă nu m-a doborît la pămînt. Mai bine mă sufoc în mîlul davel-ului decît să mă retrag din faţa acestui nemernic bogat!" răspunsese el cu pumnul strîns.

Albert clătinase din cap. „Hans, mai citeşti din Cuvîntul lui Dumnezeu?"

„Am făcut asta în vremuri bune, dar acum nu mai am prilejul. La ce bun? Totul, absolut totul este împotriva mea. Nu te mai îngriji de mine, Albert, noi nu ne potrivim. Dumneata eşti un bărbat cinstit, respectat, iar eu sunt un braconier. Dar vai de cel care m-a adus în situaţia asta!"

Acestea fuseseră cuvintele sale, îi făcuse semn din cap şi apoi plecase. Din ziua aceea, Hans ocolise „Saivanul".

El devenise alt om şi acasă. Ce bine dispus se dusese mai înainte la treabă, ce fericit se juca el cu copiii şi se bucura de pălăvrăgeala lor! Acum putea să stea ore întregi lîngă sobă cu fruntea încruntată. Dacă micuţa Liese îşi punea mînuţa pe braţul lui şi-şi sprijinea căpşorul blond de tatăl ei, atunci imediat apărea o îmblînzire pe faţa lui, ridica fetiţa pe genunchi, totuşi nu cu

voioşia de altădată. Aceasta dispăruse.

Aşa trecură mai mulți ani. în tot ținutul se ştia că Hans Klinge făcea braconaj; deja scăpase de cîteva ori de jandarmi doar datorită cunoaşterii perfecte a terenului.

De curînd venise în sat un nou jandarm. într-o dimineață de vară, cînd Hans se uita la cele patru oi ale sale care păşteau pe pajiştea din fața locuinței şi căuta un locşor pentru capre, auzi paşi pe cărarea care ducea la căsuța lui. Privirea îi căzu pe un om voinic în uniformă albastră. Acum, noul jandarm stătea în fața lui Hans şi-1 privea curios, totuşi foarte prietenos pe stăpînul „Cuibului de Bufniță".

„Oare m-am schimbat chiar aşa de mult în cincisprezece ani, de nu mă mai recunoşti, Hans? în ciuda bărbii tale, te-aş fi recunoscut oriunde". Uluit, Hans se uita în sus şi în jos la vizitator. Atunci fața i se lumină, iar ochii săi albaştri străluciră: „Diirling! Caporalul Diirling! Cum este posibil că nu l-am recunoscut imediat pe lunganul de Dur-



ling! Vechiul meu vecin de pat din militărie! Omule, hai înăuntru! Nevastă-mea trebuie să facă cunoştință cu tine - sper că ai timp cîteva minute să intri la noi!"

în clipa aceea ieşi pe uşa casei Martha cu strachine de mîncare pentru găini, şi ea tresări la vederea uniformei. Spaima Marthei nu-i scăpă jandarmului, totuşi ştia de mult ce se spunea despre „Cuibul de Bufniță" şi despre locatarii lui.

„Uite, Martha! Acesta este caporalul Diirling, despre care ți-am tot povestit că a stat cu mine în aceeaşi cameră la garnizoană. Acum a ajuns aici jandarm de țară; cine ar fi crezut asta pe atunci! Dar intră, Diirling, ca să bei o ceaşcă de cafea şi să stăm puțintel de vorbă".

Şi Martha îl rugă să intre, şi curînd cei doi vechi cunoscuți şedeau la o ceaşcă de cafea. Soarele strălucea minunat prin ferestrele mici, iar pe jumătatea superioară a uşii pătrundea parfumul liliacului înflorit. Din stufărişul apropiat şi din sălciile înalte de pe malul davel-ului răsuna cîntec de păsărele.

„Ce frumos e aici la voi!" începu Diirling. „Nu aşa mi-aş fi

închipuit ,Cuibul de Bufniță'". Apoi, devenind serios, se adresă lui Hans:

„Hans, se spun despre tine lucruri rele. Nu întîmplător mă aflu aici; vin ca prieten, ca un prieten adevărat. Ne cunoaştem de destul de mult timp; te asigur că jandarmul Diirling a rămas cel care era înainte. Nu te supăra pe mine cînd îți spun sincer şi deschis: Lasă în pace braconajul, altfel se va ajunge la o nenorocire! O vreme poate să meargă, dar va veni timpul cînd vei fi prins. Şi apoi? - Vreau să-ți spun un secret pe care n-ar trebui să ți-1 spun: Un țăran bogat de aici din vecinătate pare să pună totul la cale pentru ca să fii prins, ba a promis chiar şi o recompensă apreciabilă. Nu mai face braconaj, Hans! Cu adevărat, mi-ar veni foarte greu dacă te-aş întîlni cu puşca de vînătoare sau cu plasa de pescuit - ar trebui să-mi fac datoria, ştii prea bine. Şi aş face-o..."

în timpul rostirii acestor cuvinte, Hans se uita fix într-un punct; numai la menționarea țăranului bogat îi străluciră amenințător ochii. Ştia la cine se referea jandarmul, şi la fel de bine ştia şi Martha, fapt care o îndurera nespus pe tînăra femeie.

„Hans", îl rugă ea stăruitor, „ascultă această avertizare, n-o mai face. Pe mine mă atenționează o voce interioară. Chiar de-ar trebui să-ți cîştigi pîinea ca un biet argat plătit cu ziua - o să accept situația şi o să împart cu tine orice sărăcie. Altfel, toate astea or să se sfîrşeas-



că rău. Ascultă-1 pe prietenul tău, îți vrea binele!"

Hans se adresă vizitatorului: „Eşti căsătorit - ai familie?"

„Nu, locuiesc la mama mea bătrînă, ne completăm unul pe celălalt; cît timp trăieşte o să rămînem împreună". Aceste cuvinte fură rostite cu multă căldură.

Hans întrebă din nou:

„Ți s-a mai spus în sat şi care a fost treaba cu căsătoria noastră - ce poziție a avut socrul meu față de ea?"

„Nu, despre asta n-a spus nimeni nimic. De ce? Asta nu are nimic de-a face cu braconajul tău, nu-i aşa?"

în timp ce Martha, care nu mai putea sta să asculte, se duse la găinile ei, Hans istorisi pe scurt cum îi mersese de cînd fusese concediat de la moşia „Fără Griji" şi cum ajunsese stăpînul „Cuibului de Bufniță". Diirling se uita țintă la el cu ochii mari. „N-am ştiut nimic din toate acestea. Deci van Giilven este socrul tău, acest moşier care a promis recompensa...?"

„Da, el este".

„Hans, îmi pare rău pentru tine... şi totuşi, trebuie să te avertizez. Faţă de acest moşier, nu tu ai dreptate şi nu vei putea niciodată să învingi împotriva lui dacă te opui cu forța. în fața legii, el este arendaşul de drept, ori îți place, ori nu-ți place. Desigur, modul cum a procedat este neruşinat, şi îmi pare foarte rău pentru tine, Hans. Şi totuşi - Hans, promite-mi că nu vei mai face niciodată braconaj şi plec liniştit de aici. Ştiu că-ți vei ține cuvîntul. Un om ca tine îşi cîştigă pretutindeni pîinea. Hai, bate palma!"

Hans şovăi o clipă, apoi îl copleşi cu putere o mînie sălbatică:

„Să dispar de aici, să plec de aici ca un cîine bătut! Şi toți să-şi frece mîinile de mulțumire... nici nu mă gîndesc! Să renunț la peticul ăsta de pămînt, pe care s-au născut copiii mei şi pe care am fost foarte fericit? Da, da, atunci îşi vor fi atins scopul aceşti ticăloşi dacă vor fi izgonit Bufnița din cuibul ei! Mai bine mor cu puşca în mînă sau mă înec în davel decît s-o şterg ca un laş! O să fac eu față nevoilor familiei mele şi o să rămîn aici cît voi putea!"

„Atunci va trebui să suporți consecințele. Am venit la tine ca prieten ca să te avertizez, dar nu vrei să mă asculți. Acum plec. Totuşi, o să ne mai întîlnim ziua ori noaptea, şi dacă o să faci braconaj, atunci îmi voi face fără părtinire datoria ca apărător al legii - pînă la ultima suflare!"

**54**

Un scurt salut cu mîna, şi deja jandarmul se îndrepta spre sat. Hans se uită în urma lui, şi îi venea să fugă după prietenul său, să-1 prindă de mînă şi, da, să-i spună un cuvînt de mulțumire. Dar n-o făcu. Nu voia să se facă de ruşine!

în inima vînătorului îşi făcea loc tot mai mult o nelinişte permanentă. Şi în casă, în familia lui, creşteau nemulțumirea şi certurile. Martha îi reproşa tot mereu că respinsese ultima mînă prietenească, că nu ceda din pură încăpățînare şi că nu voia altceva decît răzbunare şi satisfacerea pasiunii sale de vînător. La asemenea acuzații, bărbatul răspundea cu cuvinte la fel de tari, trîntea uşa cu violență în urma lui şi alerga la davel. Nici la Hans Klinge nu se putea rezolva nimic cu duritatea. Dimpotrivă, un cuvînt prietenos rareori îşi rata ținta în cazul său; dacă credea că cineva voia să-1 silească să facă ceva, atunci se îndîrjea imediat.

Cuvintele jandarmului nu rămăseseră fără ecou, căci el simțise că acesta îi voia binele. Dacă Martha ar fi avut ceva mai multă răbdare cu el şi nu l-ar fi

iritat imediat cu reproşurile ei, atunci poate că Hans s-ar fi lăsat îndrumat, căci continua să-şi iubească soția din toată inima.

Atunci, Dumnezeu îl lăsă să meargă mai departe pe calea aleasă de el, înainte de a-i striga: Pînă aici şi nu mai departe! -

Vînătorul stătea întins în iarba înaltă de pe marginea davel-ului şi se uita la cerul albastru. Adierea blîndă care îi mîngîia fața îi răcorea obrajii fierbinți, dar în el clocoteau ura şi amărăciunea. Din depărtare se auzeau dangăt de clopote; braconierul le ascultă pînă ce dispăru ultimul sunet. Era ca şi cum aceste sunete i-ar fi vorbit pe limba lor, ca şi cum i-ar fi strigat: Hai, Hans! Hai la Dumnezeul tău! Hai la Salvator! Gîndurile îi zburară în trecut. Mai de mult, da, se dusese la biserică, căci acolo o vedea pe Martha fără ca tatăl ei să-1 poată împiedica. Cînd se întorcea pe urmă acasă, bătrînul Vermeer voia să ştie despre ce se predicase, şi Hans trebuia să-i citească capitolul respectiv şi să-i cînte unele dintre cîntările intonate în timpul serviciului divin. Dar după ce bătrînul vînător plecase acasă în veşnicie, Hans uitase treptat să se mai ducă la biserică.

La ce bun? Locul unui braconier nu era printre atîția oameni cumsecade!

Şi totuşi, dangătul clopotelor trezi în dimineața aceea frumoasă de duminică sentimentul că trebuia s-o rupă cu viața lui de atunci şi să

**55**

facă un nou început. ‚De-aş putea să plec departe de aici - cel mai bine în America!' gîndi el. ‚Acolo există păduri nesfîrşite care mişună de vînat. Acolo aş fi liber. Marina ar veni cu mine, ştiu asta. Totuşi, de cînd Cuibul de Bufniță a rămas fără permisul de vînătoare şi pescuit nu mai pot strînge banii pentru călătorie'. Şi astfel gîndurile i se îndreptară din nou asupra moşierului van Giilven, care era vinovat de toate.

Astfel, cufundat cum era în gînduri, nu auzi paşii fetiței lui şi o observă de abia cînd ea îşi puse mîna pe umărul său.

„Tați, de ce eşti supărat? Hai acum acasă, că mami a terminat mîn-carea. Mami plînge, şi Gerd nu vrea să se joace cu mine. Tați, tu nu ne mai iubeşti? Nu te mai uiți niciodată la florile mele din grădină şi nici nu mai cînți - spune, nu mă mai iubeşti?"

Micuța Liese îngenunche lîngă el, şi cînd el îi văzu ochii întrebători, în care străluceau lacrimi, simți o împunsătură în inimă. El sări în picioare şi-şi strînse copila în brațe.

„Nu, Liese, nu, tați nu este supărat. Dar nu pot să cînt, - cîntă-mi tu un cîntec, şi apoi mergem la masă".

Durerea copiilor trece repede. Liese îşi şterse lacrimile şi zise: „Ştii, tați, o să cînt cîntarea cea frumoasă de la nenea Albert!" Şi apoi ea cîn-tă o strofă.

„Ce frumos ai cîntat, Liese", răspunse el la întrebarea ei dacă era frumos cîntecul ei. I se părea că-1 strînge ceva de gît, şi se minuna el însuşi de duioşia pe care o simțea.

El plecă spre casă cu fetița în brațe şi îi promise că dacă dorea mami vor pleca împreună cu barca pînă la „Saivan". Dar Martha nu răspunse la întrebare şi stătea acolo mută şi cu o privire posomorîtă. Aceasta îl îndîrji din nou pe bărbatul ei, şi astfel duminica cea frumoasă trecu tristă şi mohorîtă pentru locatarii „Cuibului de Bufniță", căci de acolo unde locuieşte discordia fuge fericirea casnică.------

Vara trecuse, şi toamna cu ploile ei punea deja în mişcare frunzele uscate ale arinilor spre apa neagră a davel-ului.

Ne aflăm acum cu povestirea noastră într-o seară de toamnă, şi după ea urma să vină o noapte care avea să rămînă neuitată pentru Hans Klinge.

înainte de a închide fereastra, el cercetase cu o privire ageră vremea de afară. Chiar dacă vîntul ce se întețea tot mai mult aduna nori groşi



pe cerul întunecat, îi convenea foarte bine această vreme, căci nu era de temut că va veni ploaia pe un asemenea vînt, şi în cîteva ore va apărea şi luna, iar atunci totul va fi bine.

Braconierul închise obloanele verzi de la ferestre şi intră în casă. Acolo era cald şi confortabil. în cămin ardeau butucii din lemn de salcie cu un pîrîit plăcut, Tromp şi Tiirk stăteau somnoroşi în fața lui. Martha tăie nişte felii groase de pîine. Liese era preocupată de lucrul de mînă al mamei ei, iar Gerd tăia dintr-o cizmă veche curele de piele pentru schiurile sale, căci spera să vină repede iarna.

în timp ce luau cina, vîntul se întețea.

Liese ascultă cum urla vîntul în jurul casei şi cît de groaznic țipau mai multe bufnițe din copaci. Copila se lipi înfiorată de tatăl ei, care şedea gînditor lîngă ea. Dar Gerhard se uită plin de speranță la tatăl lui şi—1 rugă: „Tată, ia-mă cu tine în seara asta!"

Dar tatăl îşi încruntă sprîncenele şi clătină supărat din cap: „Nu! -Şi nu

mă mai ruga niciodată asta, auzi?" Apoi, el continuă mai binevoitor: „Trebuie să te faci mai departe folositor, să împleteşti coşuri, să cauți mure şi să înveți curînd să faci saboți de lemn, şi atunci poți să ai grijă de mama, dacă s-ar... dacă s-ar întîmpla ceva cu mine".

Gerhard clătină trist din cap şi se uită cu dor la puşca de vînătoare a tatălui. El voia să se facă vînător şi pescar ca şi tatăl său.

„Dacă s-ar întîmpla ceva cu mine" - aceste cuvinte făcură să bată inima Marthei. Ştia prea bine că jandarmii fuseseră de cîteva ori pe punctul de a-1 prinde pe soțul ei, şi inima îi tremură la gîndul acesta; ştia că Hans nu se va preda de bunăvoie. Şi atunci?

Iar băiatul ei, Gerd al ei? Ştia cît ținea la tatăl lui. El înțelegea foarte bine ce făcea acesta noaptea. în timp ce mama şi Liese dormeau de mult, el stătea la fereastră şi trăgea cu urechea pînă ce auzea în depărtare împuşcătura tatălui, şi de abia atunci se culca şi el...

Seara trecu ca în zbor. Hans îl ajută pe Gerd la schiuri, Liese - soarele „Cuibului de Bufniță" - tricota, pălăvrăgea, cînta şi era veselă ca o păsărică. în sfîrşit, schiurile lui Gerd fură terminate. El întreba tot mereu:

„Tată, oare va îngheța curînd? Am văzut deja trecînd cîrduri de gîşte, asta înseamnă că vine gerul, nu-i aşa, tată?"

„S-ar putea, Gerd. Dar se face tîrziu, mamă. E timpul pentru terci".

Martha se sculă, aşeză farfuriile pe masă şi puse alături lingurile de cositor, apoi mîncară cu toții cina modestă. După aceea veni timpul ca



copiii să se ducă la culcare.

„Noapte bună, tată! - noapte bună, mamă!" şi, repede ca o veveriță, Gerd se cațără pe scara abruptă care ducea la patul supraetajat. Liese se duse mai întîi la mama ei şi îi dădu un sărut, apoi merse în picioarele goale la tatăl ei care, cînd ea îl sărută şi pe el, o strînse cu căldură la piept, de parcă ar fi urmat o despărțire pentru mult timp.

După ce copiii se duseseră la culcare, Hans luă din cui puşca grea, cornul pentru praf de puşcă şi punga cu alice, şi după ce verifică închizătorul, începu să-şi încarce puşca. „Sunt gîşte pe davel, şi o să trag cîteva gloanțe". Aşa că el adăugă alicelor încă două gloanțe de plumb, împinse peste ele un dop de hîrtie, turnă pulbere în tigăiță, şi puşca lui Heinz Vermeer era gata să tragă - ultima împuşcătură!

între timp, Martha îşi făcuse tăcută treaba. Ea trăgea neîncetat cu urechea la vremea de afară, unde vîntul sufla prin sălcii. Ea îl rugă mai blînd ca de obicei: „Hans, te rog, nu pleca azi nicăieri! Rămîi acasă în noaptea asta! Ce să fac cu cei doi copii ai mei dacă s-ar întîmpla ceva cu tine? Odată şi odată tot se va întîmpla - rămîi aici, Hans, cu mine..."

Dar Hans clătină scurt din cap. „Doar o singură dată, numai în noaptea asta, apoi am terminat, îți promit. Sunt gîşte pe davel pe care pot să le ochesc bine. Nu te teme, Martha, du-te la culcare; o să mă întorc imediat după miezul nopții".

Ea oftă şi tăcu. Ce să mai spună? Ştia prea bine că nimic nu-1 putea opri pe Hans după ce văzuse gîşte.

El îşi trase cizmele înalte, îşi agăță la brîu cornul cu pulbere şi punga cu alice, îşi luă puşca şi ieşi din casă, însoțit de cei doi cîini.

Luna era pe cer. Ea arunca o lumină albă pe apa neagră şi pe stuful de pe mal, dar nişte nori negri îi ascundeau de cele mai multe ori lumina. Barca mică în care erau braconierul şi cei doi cîini aluneca aproape fără zgomot pe apa întunecată; Hans se ținea cu grijă cît mai aproape posibil de stufăriş, a cărui umbră îl acoperea.

După ce urmase un răstimp meandrele malului, el lăsă vîslele să se odihnească. Se uită cu atenție spre malul celălalt, unde un desiş de arini, trestii şi pipirig acopereau mlaştina. Acolo era țelul său. Totuşi, înainte de a trece apa, voia să facă un tur de orizont şi să cerceteze terenul, apoi, cînd luna va dispărea în spatele unui nor mai mare, să treacă vîslind uşor pe malul celălalt.

în timp ce se uita împrejur, Hans avea un sentiment neplăcut, pe



care nu şi-1 putea explica. Oare îl amenința un pericol special? Bătînd greu din aripi, un bîtlan zbură pe deasupra lui, şi atunci Hans ştiu că ceva nu era în ordine, căci un bîtlan zboară noaptea numai dacă este deranjat. Hans se gîndea deja să se întoarcă la soție şi la copii.

Atunci se auzi un gîgîit de gîşte nu departe, şi el apucă imediat vîslele. Barca aluneca deasupra apei. Din fericire, un nor mare ascunse luna. Dar, cînd Hans ajunse la mijlocul apei, o adiere de vînt îl împinse şi îi iuți deplasarea. Apoi ajunse la locul întunecat de sub desişul de arini. Cunoştea bine mirosurile particulare ale mlaştinii, precum şi zgomotele şi sunetele nopții. Păsările de

baltă, care dormeau cu capul sub aripi sub rămurişul scund, se speriară şi dispărură rapid în înot sau scufundîndu-se. O bufniță mare zbură greoi fîlfîind din aripi de pe o creangă înaltă de arin şi dispăru în bezna nopții. Nu, aceste zgomote îi erau familiare braconierului nocturn, nu se temea de ele. Dar acolo era ceva schimbat față de alte dați... Acum, cîinii începură să mîrîie, Hans era treaz de-a binelea, pîndea în întuneric şi ciulea urechea la orice sunet. Ceva era altfel decît altădată! El lăsă vîslele şi apucă arma.

Deodată, auzi chiar în apropiere un clipocit uşor. Era ca şi cum valurile s-ar fi izbit de o barcă. Atunci o voce tăioasă ordonă: „în numele legii - predă-te! Dacă opui rezistență, vom trage!"

O barcă mai mare apăru de sub desişul de arini. La lumina lunii se vedeau lucind țevile de puşcă.

O scăpare era lipsită de perspective, urmăritorii îi tăiaseră orice cale de ieşire. Dar Hans nici nu se gîndea să se predea.

Cu cîteva vîslituri puternice, el îşi mînă barca direct spre cea a jandarmeriei, ca şi cum ar fi vrut s-o lovească în coastă, şi înainte ca păzitorul ordinii, iritat de lătratul sălbatic al celor doi cîini, să înțeleagă ce se întîmpla, Hans, la nici doi metri depărtare de ei, se avîntă spre larg. începu imediat o cursă. Jandarmul, care stătea în partea din față a bărcii, amenință că va trage dacă Hans nu oprea, dar acesta nu se opri, deoarece ştia că nu aveau voie să tragă asupra lui dacă nu opunea rezistență. Bărcuța țîşnea iute ca săgeata pe apa neagră a davel-ului. Vîntul urla ca un animal de pradă flămînd, şi fulgi de spumă îi veneau braconierului în față.

Deşi jandarmii începură să vîslească şi ei cu toată puterea, distanța dintre cele două bărci se mărea tot mai mult. Hans respiră uşurat. Se părea că va scăpa cu bine şi de data aceasta. Nu departe de barcă apă-



rură contururile întunecate ale arinului înalt din dreptul „Cuibului de Bufniță". Trebuia să ajungă la mal şi să se pună la adăpost în întunericul nopții. Nimeni nu ştia mai bine ca el fiecare copac şi tufiş de pe malul davel-ului. Şi uite malul!

Hans se uită scurt înapoi, cu un rîs răutăcios şi o înjurătură urîtă -şi acum trebuia să tragă cu atenție barca pe uscat! Atunci fugarul se holbă îngrozit spre o umbră întunecată între firele înalte de pipirig -o a doua barcă a jandarmeriei! Se vedeau strălucind nasturii uniformei, şi jandarmul ridică deja

puşca spre pieptul lui Hans Klinge. în aceeaşi clipă, Hans văzu alte două siluete în barcă - Gerrit Dubbe şi tatăl Marthei, moşierul van Giilven de la „Fără Griji"! Pe Hans îl cuprinse o mînie imensă, şi ca ieşit din minți urlă: „Nemernicilor!" şi ridică arma în sus.

„Mîinile sus - Hans Klinge, predă-te!" ordonă jandarmul şi ținti spre braconier. Dar acesta nici nu se gîndea să se predea.

„A venit ziua răfuielilor, van Giilven!" De la înălțimea şoldului, Hans apăsă pe trăgaci - se auzi bubuitura împuşcăturii, dar nu moşierul van Giilven fu atins, ci jandarmul. Şi cînd acesta, înainte de a se prăbuşi, se uită îngrozit cu ochii holbați la trăgător şi-şi duse mîna la piept, braconierul îl recunoscu: era caporalul Diirling!

Timp de o clipă, Hans se holbă ca paralizat spre barcă. Atunci auzi apropiindu-se cealaltă barcă a jandarmeriei, pe cineva dînd ordine, şi el îşi aruncă iute ca fulgerul arma peste bord, sări în apă şi se scufundă imediat. Se auziră împuşcături, cîinii urlau, iar bărbații se uitau nedumeriți unii la alții. Apoi unul dintre jandarmi ordonă celor doi țărani care se holbau consternați la cel împuşcat: „Pe mal cu voi! Lăsați-1 pe Diirling să zacă în barcă pînă venim noi! Trebuie să prindem ucigaşul, nu poate fi departe de aici! Precis că a primit şi el un glonț!" Zicînd aceste cuvinte, vîsliră repede spre locul în care Hans dispăruse în apă. Ei se uitară în barca braconierului în care era leşul fidelului Tiirk. Ceva mai tîrziu renunțară să mai caute în apă, remorcară barca rămasă fără stăpîn şi apoi se îndreptară rapid spre mal cu jandarmul greu rănit. Cînd apăru „Cuibul de Bufniță", cel mai bun şi mai sigur loc de debarcare pentru bărci de pe toată lungimea rîului, van Giilven se cutremură pînă în străfunduri. „Nu acolo! - Nu în ‚Cuibul de Bufniță'! Doamne Dumnezeule, ce-am făcut!" Şi, adresîndu-se lui Gerrit, zise plin de mînie: „Tu eşti vinovat de toate! Mereu m-ai ațîțat! De nu te-aş fi ascultat, Iudă ce eşti!"

**60**

„Vîsliți, oameni buni, mai repede!" ordonă unul dintre jandarmi. „Acum nu este timp de gîlceavă! Poate că rănitul o să scape cu viață... dacă nu sîngerează prea mult! Repede, oameni buni!" -

Martha, după ce dispăruse soțul ei în noapte, rămăsese lîngă soba rece. Cu neliniştea care o consuma îi era imposibil să se ducă la culcare, cum făcea atunci cînd Hans pleca noaptea. Ce noapte! Femeia singură aşteptă şi tot aşteptă. Ochii i se umplură de lacrimi. Cît de mult i se schimbase viața! Mult

timp nu putuse să fie supărată pe bărbatul ei, deşi era violent şi pornit spre mînie. Dacă spunea cînd şi cînd un cu-vînt urît, atunci el încerca din nou să repare greşeala. Şi ce tandru şi grijuliu era bărbatul aşa de aspru şi de dur în exterior cînd credea că soției şi copiilor le lipsea ceva din cele necesare traiului. Ah, ce diferită era acum situația! De cele mai multe ori era doar un cuvînt sarcastic şi înțepător, un rîs urît care o îndurera pe Martha, căci venea din-tr-o inimă umplută cu ură şi dorință de răzbunare şi surdă pentru toate îndemnurile şi averizările celor cîțiva prieteni - chiar şi de la acest Diirling. Nici bătrînul cioban nu mai avea influență asupra lui. Dar şi ea, Martha de la „Fără Griji", se simțea nu puțin vinovată de toate. Ea nu încercase niciodată ceea ce-i pusese adesea pe inimă Albert, ciobanul: îndreaptă-ți privirile spre cer, spre Dumnezeul oricărei mîngîieri şi Tatăl îndurărilor. El are mijloace şi căi ca să-1 aducă pe soțul tău la calea dreaptă şi să vă ocrotească. Chiar şi mama ei o îndemnase tot mereu la rugăciune. Ea trebuia să se roage şi pentru tatăl ei. Martha zăbovi mult timp cu gîndul la tatăl ei, moşierul van Giilven. „Să mă rog pentru el? - O, nu, nu pot face asta", zise ea cu jumătate de gură. „El este vinovat de toată nenorocirea asta!"

Lumina slabă pîlpîia, iar în cameră se făcu rece. Totuşi, Martha se hotărî să aştepte în continuare. Voia să aştepte pînă se întorcea Hans... din ultima lui escapadă şi să-i amintească de promisiunea făcută. Trebuia să se termine odată cu această teamă permanentă pentru el. Poi-mîine era duminică. îl va îndupleca să se ducă cu ea şi cu copiii la „Saivan" şi să-1 viziteze pe Albert, cum făcuseră de atîtea ori mai înainte. Voia de asemenea să-1 roage ca să citească cu voce tare în fiecare seară cîte un mic pasaj din Cuvîntul lui Dumnezeu. Asemenea gînduri o liniştiră puțin, şi în cele din urmă ochii obosiți i se închiseră.

Cît o fi dormitat în felul acesta, nu putu să spună mai tîrziu, dar se trezi dintr-o dată. Ea auzise limpede mai multe împuşcături, şi o cuprinse o teamă paralizantă. Atunci coborî şi Gerd, palid ca moartea,

**61**

scara în picioarele goale.

„Mamă, acolo afară se duce o luptă! Am auzit mai mulți bărbați strigînd şi comenzi scurte - şi l-am auzit şi pe tata, şi apoi s-a tras cu puşca!"

Martha se duse repede la uşă, o deschise şi trase cu urechea. Gerd îşi luă saboții de lemn şi se duse lîngă mama lui. Se auziră din nou strigăte puternice

şi răsunară din nou mai multe împuşcături.

„O, Doamne, îndură-Te! Dumnezeule, ai milă de noi - Gerd, îl împuşcă pe tata! O, Dumnezeule, ai milă de noi!" Ea se agăță imediat de băiatul ei, trebuia să-1 împiedice să alerge la malul apei şi acolo să pățească şi el ceva. Atunci auziră amîndoi bătăi de vîslă şi nişte voci de bărbați apropiindu-se, şi la mal acostă o barcă.

Martha spera ca bărbatul ei să fie învins şi să fie adus acasă nevătămat, indiferent ce se va întîmpla după aceea cu el. Doar să fie în viață! Dar ea se înşela! Bărbatul care fu scos din barcă purta uniformă! Martha tremura de spaimă. Gerd se desprinse din mîna ei şi alergă în în-tîmpinarea bărbaților.

„Unde este tata? Ah, vă rog, spuneți-mi, unde este tatăl meu?"

Era atîta teamă în vocea băiatului, că unul dintre jandarmi se înduioşa.

„Tatăl tău este cel care are un omor pe conştiință? Băiete, nu e bine cu el!"

Gerd ştiu imediat că îl trădase pe tatăl său cu întrebările lui.

„Doamnă", se adresară bărbații mamei lui Gerd, „avem aici un om rănit grav, pe care nu-1 putem transporta mai departe. Trebuie să ne puneți la dispoziție un pat pentru el. Aveți cu siguranță la îndemînă cîteva pături calde pentru el..."

Martha dădu din cap ca şi cînd ar fi fost cu gîndul în altă parte şi intră în casă. Ceva mai tîrziu pregătiră împreună celui grav rănit un culcuş. Bărbatul pierduse în mod vădit mult sînge şi era leşinat, dar gemea tot mereu tare. Martha îl recunoscuse. O, Dumnezeule! gemu ea din nou. Un om care se oferise să fie prieten fidel! Acum zăcea acolo - şi Hans era cel care îl rănise!

Apoi, ea îl recunoscu şi pe tatăl ei, care stătea stingherit la uşă şi se uita în camera sărăcăcios mobilată. Martha ştiu imediat ce gîndea el. Arătătorul şi privirea ei înfocată îi făcură semn să iasă afară.

„Unde este soțul meu?" vru ea să mai ştie. „Tu ştii. Spune-mi adevărul... a scăpat? Sau... sau..."

Atunci moşierul zise bîlbîindu-se: „Nu puteam să ştiu, Martha, că treaba asta se va sfîrşi aşa de rău. Hans n-a scăpat. A tras în mine şi 1-a nimerit pe jandarm. După aceea, ceilalți l-au împuşcat şi a căzut peste bord".

„Deci tu eşti ucigaşul lui! Pleacă! Pleacă de aici! Tu l-ai dus la nenorocire pe bărbatul meu şi acum şi la moarte! Iar pe conştiință ai şi sîngele jandarmului! Pleacă! Pleacă!"

Van Giilven părăsi cu pas grăbit „Cuibul de Bufniță".

In dimineața aceea, Gerrit Dubbe apăruse la van Giilven şi încercase să-1 convingă să ia parte la prinderea plănuită mai de mult a braconierului. La început, moşierul refuzase, pentru că lucrul acesta îi era oarecum nesuferit, dar în cele din urmă Dubbe îl înduplecase.

„Trebuie să fim acolo cînd ticălosul ăsta va fi prins. Este o chestie unică! Am discutat totul amănunțit cu jandarmii, şi ei au fost imediat de acord ca să le punem la dispoziție barca noastră şi să luăm în barcă pe unul dintre ei. Klinge o să ajungă garantat la închisoare. Fără puşcă şi fără barcă este pierdut. Dacă mai tîrziu va fi eliberat, trebuie să vadă unde va sta, căci la ,Cuibul de Bufniță' nu va mai avea voie să se întoarcă. Coliba va avea cu siguranță pînă atunci un alt proprietar, de asta răspund eu". - Dar van Gulven clătinase din cap.

„Crezi tu că Hans Klinge se va lăsa prins de bunăvoie? Ai uitat cum s-a năpustit cu cuțitul asupra ta? El se va apăra pînă în pînzele albe, şi vai de cel care îi va sta în cale!" - „Nu vă faceți griji, sunt zece contra unul. Şi toți ştiu să tragă, asta ştiți la fel de bine ca mine. Iar dacă ticălosul primeşte un glonț, atunci a căpătat plata pe care o merită, şi nu-şi va mai ațîța niciodată cîinii asupra oamenilor cinstiți, pe dumneavoastră n-o să vă mai certe niciodată în public, iar lucrul cel mai important este că o veți primi înapoi pe Martha şi nu veți mai fi aşa de singur; în cîțiva ani se va uita în sat de Hans Klinge..." în final, moşierul se lăsase convins.

Acum, planul nelegiuit fusese îndeplinit. Dar de abia acum, în timp ce se întorcea spre casă pe întuneric, tatăl izgonit de fiica sa disperată îşi văzu vina, întreaga greutate a vinovăției sale. Căința şi mustrările de conştiință, acuzatorii nemiloşi ai unei conştiințe trezite, îl chinuiau. Cît de diferit ar fi stat lucrurile de n-ar fi izgonit-o pe Martha, de nu 1-ar fi disprețuit, ba chiar urît pe Hans. ,Prea tîrziu!' se plînse el acum, ,prea tîrziu!'

între timp, unul dintre jandarmi îl trimise în sat pe Gerrit. „Repede,

**62**

**63**

omule, ia-ți picioarele la spinare! Adu iute încoace un doctor, cît mai repede! Poate că o să-1 poată scăpa!"

Ce noapte! Mica lampă care fumega lumina slab încăperea şi cădea şi pe fața rănitului. Era palid ca un mort. Oare va mai deschide vreodată ochii? Un

jandarm îi tăie uniforma cu o mînă pricepută, iar Mar-tha se sperie cînd văzu rana sîngerîndă. Glonțul îi intrase în partea dreaptă a pieptului. Bărbații se aplecară peste colegul care gemea şi îi aplicară un pansament făcut din bucăți de cearşaf. Martha stătea alături, cu Gerd lipit de ea, uitîndu-se mereu spre uşă, micuța Liese stătea în pătuțul ei în partea cealaltă a camerei şi privea speriată cu ochi mari de la unul la altul.

Atunci se deschise încet uşa şi, palid ca un mort, cu părul zbîrlit şi cu hainele leoarcă, în cameră intră Hans Klinge.

„Hans...!" strigă Martha, şi în acelaşi timp Gerd, nemaiputînd de bucurie: „Tată, tată!"

Dacă Hans nu şi-ar fi ținut soția, ea s-ar fi prăvălit la pămînt; ea leşinase de prea mare bucurie.

„Este lucrul cel mai bun pentru tine, Martha", şopti Hans.

Jandarmii se holbau la el, ca şi cînd nu şi-ar fi crezut ochilor. Apoi puseră mîna pe puşti.

„Lăsați armele în pace, sunt deținutul dumneavoastră. Am vărsat sînge nevinovat, de aceea mă predau de bunăvoie".

El îşi duse soția, care stătea ca moartă în brațele lui, pînă în pat, îi spuse lui Gerd să aibă grijă de ea şi s-o ajute, apoi întinse jandarmilor ambele brațe. în clipa următoare se auzi zgomotul făcut de închiderea cătuşelor. Hans nici măcar nu privi înapoi. Privirea lui era ațintită asupra rănitului, dar nici o trăsătură a feței nu trăda ce se petrecea în sufletul său. Micuța Liese coborîse din pat, luă plîngînd amarnic mîinile legate ale tatălui ei în mînuțele ei. Hans fu nevoit să se stăpînească din toate puterile ca să nu izbucnească în plîns.

Din nou se deschise uşa, şi intră Albert. Auzise împuşcăturile şi ştiuse imediat ce se întîmpla. Bătrînul venise cît putuse de repede prin întuneric şi furtună. Pe fața ca de piatră a celui arestat apăru o trăsătură luminoasă.

„Cine sunteți şi ce vreți?" întrebă unul dintre jandarmi.

„Sunt cioban, vecin şi prieten al acestei familii". Şi, adresîndu-se lui Hans, el întrebă vizibil mişcat:

„Aceasta este fapta ta, Hans, ai vărsat sînge?"



Hans dădu din cap.

„Ce s-a întîmplat s-a întîmplat; spune-mi doar un lucru: Ai vrut să-1 omori pe Diirling?"

„Nu, o, nu! De i-aş putea salva viața lui Abbe Diirling cu sîngele meu, l-aş da imediat! Este o enigmă pentru mine cum s-a putut întîmpla una ca asta - am vrut să-1 nimeresc pe van Giilven, pe ticălosul ăsta, care m-a ruinat pe mine şi pe ai mei, mi-a otrăvit viața şi m-a făcut în seara asta să cad în capcană ca o vidră în ghearele cîinilor".

„Dumnezeu a făcut să se întîmple aşa, ca în loc de duşmanul tău să-1 culci la pămînt pe prieten. Pleacă-te în fața Lui, Hans, de asemenea în fața judecătorului pămîntesc. Roagă-L pe Dumnezeu să te ierte, imploră îndurare, bizuie-te pe lucrarea de ispăşire a Salvatorului de la Golgota. Orice s-ar întîmpla... nu dispera! Chiar şi pentru tîlharul de pe cruce a mai existat îndurare. Roagă-te, Hans, roagă-te, Dumnezeu nu te va respinge".

„Nu pot să mă rog! De ce am fost adus pînă la disperare? Acum este prea tîrziu! Am vărsat sînge de frate!" gemu el brusc. „O să ajung la închisoare... pentru mult timp! Cine se va îngriji de Martha şi de copii? O, Dumnezeul meu, de ce nu m-a atins nici un glonț? Ar fi cu mult mai bine dacă aş zăcea acum pe fundul davel-ului!"

„Opreşte-te, Hans, nu păcătui şi mai mult! O să am eu grijă de ai tai, cu ajutorul lui Dumnezeu n-o să le lipsească nimic".

Atunci se auziră afară voci şi paşi, şi medicul intră în cameră. El îl consultă imediat pe rănit. Alături de el era un asistent.

Atunci Martha se trezi din leşin. Se uită în jur cu ochii mari. îşi aminti încetul cu încetul întîmplările nopții. Văzu cum jandarmii se pregăteau de plecare, îşi puseră şepcile şi îşi luară puştile.

Hans avea ochi numai pentru cel rănit. Totuşi, acum se uită şi la soția lui.

„Martha...", gemu el, dar nu mai reuşi să rostească un cuvînt.

„Ah, domnilor", se adresă Martha jandarmilor, „fie-vă milă şi per-miteți-i soțului meu să-şi ia haine uscate, căci este ud leoarcă!" Jandarmii se uitară scurt unul la altul. „De dragul dumneavoastră, doamnă. Dar la cel mai mic semn de împotrivire sau de fugă îl doborîm la pămînt. De data asta o să nimerim mai bine ca pe apă!" spuse unul dintre ei şi desfăcu cătuşele celui arestat. Hans urcă cu soția lui scara abruptă şi îngustă pînă la mansardă, ea îl ajută să se îmbrace cu haine uscate şi i se mai aruncă încă o dată scurt de gît. Văzîndu-1 Martha

stînd aşa înaintea ei cu hainele simple de duminică şi apoi cum lăsă să i se pună din nou cătuşele, îşi dădu seama limpede că puterea lui dispăruse, că voința îi era frîntă.

Cînd micul alai cu cel arestat se îndreptă spre uşă, Hans Klinge se întoarse încă o dată înapoi. Rănitul gemea şi ofta adînc în timp ce i se trata rana.

„Domnule doctor, trebuie să ştiu - va muri?"

Dar doctorul nu-i dădu nici un răspuns. Ridică doar din umeri şi-şi continuă lucrul.

Atunci cei doi copii ai vînătorului se duseră iute la tatăl lor. Micuța Liese îl apucă pe un jandarm de uniformă şi-1 rugă plîngînd amarnic:

„Ah, lăsați-1 pe tatăl nostru să rămînă la noi, el nu va mai trage niciodată pe davel, i-a promis cu tărie mamei!"

Jandarmul simți că-i vin lacrimi în ochi.

Hans Klinge se mai uită înapoi o singură dată. „Martha, Albert, aveți grijă de copii. Rămîneți cu bine. Dumnezeu să vă ajute".

„Roagă-te, Hans, roagă-te! La Dumnezeu este îndurare!" îi strigă Albert din urmă, în timp ce mica ceată dispăru în întunericul nopții în direcția satului. Cîtva timp mai tîrziu, la răsărit se arătă prima geană de lumină. Totul se trezea din nou la viață. în inima celui arestat era şi rămase deocamdată întuneric, întuneric beznă. Nu era nici o stea de speranță care să lumineze această noapte.

Timp de mai multe săptămîni nu prea fură speranțe ca Abbe Diirling să scape cu viață. Totuşi, după aceea apăru treptat o îmbunătățire, şi în cele din urmă corpul său viguros învinse, ajutat de o îngrijire atentă. Febra dădu înapoi, şi deveni iarăşi lucid, căci Dumnezeu fusese foarte îndurător. Prima întrebare a lui Durling după toate aceste întîmplări se referea la Hans Klinge. „Bietul, bietul băiat!" zise el încet cînd i se spuse că Hans era în detenție preventivă.

La Albert, în „Saivanul" altminteri aşa de liniştit, o dată cu Martha, Gerd şi Liese intră viață proaspătă. Chiar în ziua care urmă după noaptea aceea de groază, tot ce avea vreo valoare fu luat la „Saivan"; acum, „Cuibul de Bufniță" stătea singur şi părăsit pe malul davel-ului. Oamenii din sat treceau, mai ales seara, nu fără să-i treacă fiori pe lîngă mica proprietate.

Albert şi buna lui Sanne dovediră cu fapta ce înseamnă iubirea creştină.

Sub influența ei, amărăciunea puternică din inima Marthei bătu



treptat în retragere, iar în locul ei apăru resemnarea. Gerhard îl ajuta pe bătrînul Albert unde putea; băiatul de treisprezece ani era uimitor de îndemînatic pentru vîrsta lui şi deveni aproape indispensabil bătrî-nului. Liese era iubita tuturor. Adesea spunea maica Sanne, care simțea limpede povara anilor, că nu ştia cum s-ar fi descurcat fără micuță şi fără mama ei. Dar gîndurile tuturor locatarilor erau mereu şi la cel arestat. „Bietul Hans!" ofta adesea maica Sanne.

Da, bietul Hans!

Cînd se sfirşi ancheta şi se hotărî ziua procesului, pentru Martha începură clipe extrem de grele. Se duse la audierea martorilor. Nu va uita cît va trăi privirea cu care se uita Hans la ea.

Hans Klinge îşi recunoscu deschis şi fără şovăire fapta. El descrise cum ajunsese acolo, cine era adevăratul urzitor şi făptaş şi că trăsese cu arma ca să-1 omoare pe cel care se făcea vinovat de toată nenorocirea aceea. „Am renunțat la orice împotrivire şi ra-am predat", încheie Hans, „cînd mi-am dat seama spre groaza mea că-1 doborîsem la pă-mînt pe un bun cunoscut, pe prietenul meu Abbe Durling. El căutase încă de mai demult să mă convingă să mă las de braconaj, pentru că adversarii mei tocmai prin aceasta voiau să mă ducă la distrugere. El a avut o intenție bună, şi eu aproape l-am omorît. îmi recunosc fapta şi mi-am meritat pedeapsa; oricare va fi ea, o voi suporta... cum voi putea".

O furtună de indignare izbucni împotriva moşierului van Giilven, care stătea ca împietrit în banca martorilor, şi doar cu greu putură aprozii să restabilească tăcerea. Cuvintele procurorului făcură mai puțină impresie decît descrierea simplă a acuzatului.

Hans fu condamnat la cinci ani închisoare.

„îmi voi suporta pedeapsa... cum voi putea", zise el încă o dată.

Ah, Martha îl înțelese, şi aceste cuvinte avură un efect negativ asupra ei. Ştia prea bine că voiau ele să zică, ce însemna pentru cineva obişnuit cu viața liberă şi fără obligații să stea închis într-o celulă strimtă. Oare într-o zi, cînd îi va fi zdrobită ultima împotrivire, cînd i se va fi topit ultimul rest de curaj şi încredere, nu va pune Hans mîna asupra sa ca să-şi pună capăt vieții? Cînd vorbi odată cu Albert despre aceasta, acesta recunoscu că şi el înțelesese aşa

cuvintele lui Hans. El încercă s-o mîngîie pe Martha: „Nu putem decît să ne rugăm ca Dumnezeu să-1 ferească şi să-i trimită lumină în întunericul sufletului său. Ia exemplu de la fetița ta, care se roagă în fiecare seară: ‚Doamne Isu-



se, păzeşte-1 şi apără-1 pe tata, care a plecat aşa departe'. Vezi, este singurul lucru - şi cel mai bun pe care îl putem face pentru Hans".

Da, teama şi neliniştea o însoțiră pe Martha pînâ ce, în singurătatea nopții, îşi împreună mîinile şi ceru ajutor de la Dumnezeu pentru bărbatul pe care îl iubea. Apoi inima i se umplu de pace, şi apăru o uşoară speranță.

între timp, ea îi scrisese două scrisori, fără să primească răspuns. în cele din urmă, era deja primăvară, poştaşul îi aduse o scrisoare. Cum îi bătea inima în timp ce şedea pe bancă sub nucul cel mare şi deschise scrisoarea! Era singură, şi în jurul ei era o atmosferă liniştită şi paşnică. Albert şi Gerd plecaseră cu oile pe izlaz, fiecare cu turma lui. în ultimul timp, Albert avusese un număr mare de miei şi îşi mărise turma, cumpărînd alte oi. Acum, Gerd păştea animalele mai bătrîne pe coclauri îndepărtate, în timp ce Albert stătea cu cele tinere mai lîngă casă. De abia spre seară se întorceau amîndoi acasă. Liese era în casă cu maica Sanne, o ajuta pe bătrîna femeie la treabă, iar Martha auzi rîsul cristalin şi pălăvrăgeala voioasă a micuței. Dar apoi desfăcu scrisoarea. Oare ce trebuia să citească: Cuvinte deznădăjduite? Plîngeri? Justificări?

încă de la primele rînduri respiră uşurată şi bucuroasă; cu cît citea mai mult, cu atît mai mişcată îi era inima, iar lacrimile îi încețoşau ochii. Hans scria:

„Buna mea Martha!

îi mulțumesc lui Dumnezeu că a trecut ce era mai rău! O, cum să-ți descriu în ce disperare eram doar cu cîteva zile în urmă! Ca un animal sălbatic prins mergeam încoace şi încolo în celula mea ca să mă obosesc şi să-mi uit chinul. Degeaba! Gîndul la cei cinci ani pe care trebuie să-i petrec aici nu-mi dădea pace. Mi-am petrecut întreaga viață într-o libertate minunată, şi acum trebuie să petrec aici cinci ani foarte lungi, plin de remuşcări, de căință, de disperare şi de ură. Viitorul stătea înaintea mea întunecat şi trist. Scrisorile tale mi-au ridicat imediat moralul, dar m-au făcut şi să înțeleg cu atît mai limpede ce am pierdut. N-am vrut să răspund, nu voiam să te mai necăjesc.

Apoi a venit ispita îngrozitoare, vocea diavolului, care mi-a şoptit: Pune-ţi capăt vieţii! Nu vei putea trece niciodată peste asta. Pune-ţi capăt vieţii, este mai bine şi pentru soţia ta şi pentru copii dacă pleci pentru totdeauna. Nu mai există nici o şansă pentru o altă viaţă, pen-

**68**

tru o viaţă ordonată în libertate...

Martha, iartă-mă că mi-au trecut prin minte asemenea gînduri. Şi pentru că nu m-am apărat de ele, nu le-am respins, am hotărît în cele din urmă ziua şi ora, şi ştiam chiar cu precizie în ce fel îmi voi pune capăt vieţii. Sus în celula mea este o mică ferestruică zăbrelită; cînd şed pe pat pot să văd o bucăţică de cer. Aici am stat din nou un răstimp şi mă uitam în sus. Atunci a venit într-o seara foarte insistent amintirea unei seri petrecute la noi acasă. îmi aminteam cu exactitate fiecare amănunt. într-un colţ şedea taica Vermeer şi arăta cu mîna tremurîndă spre fluturele care îşi găsise moartea în flacăra lumînării şi care zăcea pe masă cu aripile arse. Şi l-am auzit cu claritate pe bătrîn zicînd: ‚Vezi, Hans, soarta fluturelui este o imagine a păcatului. Aşa cum îl atrage lumina, tot aşa îi atrage păcatul şi pe oameni'. Apoi mi-a povestit alte exemple din tinereţea lui. Şi... o, Martha, cuvintele rostite cu ani în urmă m-au salvat acum complet de la pierzare, mi-au pătruns în inimă. Dumnezeul fidel m-a avertizat şi mi-a arătat în marea Sa îndurare starea mea complet căzută şi pierdută. Mi-am dat seama pentru prima oară că stăteam în lumina Lui, că aveam de-a face cu El însuşi şi că aveam nevoie de un Salvator. Şi din nou mi-a căzut privirea acolo sus pe peticul acela mic de cer, şi dintr-o dată a apărut acolo o lumină, o stea luminoasă, şi am înţeles vorbirea lui Dumnezeu către mine, da, adresată mie personal. Atunci am îngenuncheat în faţa patului de scînduri, mi-am mărturisit toate păcatele, toată firea mea violentă, neînfrînată, nestăpînită, lipsa mea de iubire, îndreptăţirea mea de sine, faptul că nu voiam să iert. Şi uite, atunci am înţeles că steaua aceea de sus trebuia să-mi facă cunoscută nu numai nelegiuirea mea, ci să arate şi spre lumina minunată, Luceafărul de dimineaţă, Salvatorul, care a suferit şi a murit cîndva şi pentru mine pe crucea de pe Gol-gota. Da, în loc să-mi pun capăt vieţii, L-am rugat pe Dumnezeu să-mi dea îndurarea şi iertarea Sa. O, eu căutasem să omor un om, şi Dumnezeu m-a iertat... de dragul lui Isus!

Martha, dragă Martha! Mulţumeşte-I lui Dumnezeu împreună cu mine! Acum sunt gata să-mi ispăşesc de bunăvoie pedeapsa. Acum pot să suport

toată îngustimea dezolantă a celulei mele. Dumnezeu este drept în tot ceea ce face. Am de suportat urmările tuturor faptelor mele - dar toată această suferință amară a contribuit la salvarea mea. Acum pot să aştept şi să mă rog. Chiar dacă mi-e tare dor de tine şi de copii, acum aştept, îi mulțumesc lui Dumnezeu, cu speranță în inimă.

**69**

Timpul trece, şi cîndva şi aceşti ani vor aparține trecutului. Ce bine să ştiu că Albert se ocupă de copii şi le arată calea cea dreaptă, tot aşa cum a încercat să-mi arate şi mie; şi eu nebunul am ales o cale care m-a dus la închisoare.

Martha, trebuie să închei, dar repet: Mulțumeşte-I lui Dumnezeu împreună cu mine! El a fost Cel care m-a salvat - nu numai ca să nu ridic mîna asupra mea, ci m-a salvat şi de judecata veşnică, de pierzarea eternă".

Aşa scria Hans. Martha împreună mîinile şi-şi şterse lacrimile, lacrimi de recunoştință. Dintr-o dată, totul i se părea mai luminos şi mai frumos, chiar dacă avea încă durere în suflet cînd se gîndea la lunga despărțire; dar teama care o chinuise, teama că Hans ar putea să ridice mîna asupra sa, dispăruse, şi în inima ei era lumină.

Albert şi soția sa se bucurară de vestea bună de la închisoare. Cînd Albert luă în mînă Biblia în seara aceea, alese capitolul despre Păstorul cel Bun, cum a căutat oaia cea pierdută şi a dus-o acasă pe umeri.

Cam un an mai tîrziu, maica Sanne nu se simți bine într-o dimineață. Căzu la pat şi, după cîteva zile, închise ochii pentru totdeauna. Taica Albert suportă durerea liniştit şi fără murmur, căci ştia că Dumnezeul şi Tatăl Său nu face niciodată greşeli. Dar părul bătrînului cioban albi curînd de-a binelea, silueta sa uscățivă se apleca tot mai mult în față, căci Susanne a lui îi fusese o tovarăşă fidelă aproape cît o viață de om.

Dar nici acum nu ducea lipsă bătrînul de dragoste şi de îngrijire. Martha şi copiii încercară să-i înlocuiască pierderea suferită, aşa că toate îşi urmară în continuare cursul obişnuit. Numai cînd era neapărat necesar se duceau în sat locuitorii de la „Saivan"; aşa realiza Liese cu un mic coş de nuiele la sfirşitul săptămînii cumpărăturile necesare pentru următoarea săptămînă.

Toți cei din sat o cunoşteau pe fetița de la „Saivan", dar micuța nu avea relații cu nimeni, căci, de, tatăl ei era faimosul braconier, iar acum şedea la închisoare din cauza unei încercări de omor! Cînd Ger-hard se ducea după

surioara lui ca s-o aducă acasă, se putea întîmpla ca unii copii de-ai ţăranilor să strige în urma lor: „Bufniţele zboară astăzi foarte devreme - încă la lumina zilei!" Totuşi, nimeni nu îndrăznea să se lege de Gerhard. „Este ca tatăl său", se atenţionau unii

**70**

pe alţii băieţii din sat, „feriti-vă de el!" Martha ştia foarte bine toate acestea şi o durea nu puţin. încercase de mai multe ori să vîndă „Cuibul de Bufniţă", dar nimeni nu era interesat de această proprietate mică, veche şi izolată. Furtunile, zăpada şi vremea rea dăunară căsuţei vînătorului, şi astfel ea se dărăpăna tot mai mult. -

Şi la moşia „Fără Griji" se schimbaseră multe. Moşierul van Giil-ven, cîndva foarte mîndru şi zgîrcit, nu mai dădea nimic pe prestigiu şi bogăţie. După ce Hans Klinge fusese aruncat în închisoare, moşierul încercase totul pentru ca Martha şi copiii să se ducă la el. îl trimisese pe Dirk, fidelul său argat, cu o scrisoare la Martha, dar aceasta rupsese scrisoarea în bucăţele şi îi spusese mesagerului că mai bine se duce la cerşit decît să se mai întoarcă vreodată la „Fără Griji", la un om care nu merita numele de tată.

Cînd Dirk relată aceste cuvinte stăpînului său, moşierul doar oftase adînc şi spusese: „Ce seamănă omul, aceea va şi secera".

Chiar în timp ce stăteau de vorbă cei doi bărbaţi intră în curte Gerrit Dubbe şi fu întîmpinat cu priviri chiorîşe. Atunci van Giilven se duse repede la el, ridicase pumnul şi strigase: „Ce cauţi aici? Nu ţi-am spus că nu mai ai voie să intri în curtea mea? Dispari de aici - Iudă! Este vina ta că mi-am pierdut singura copilă! Pleacă de aici, ticălosule!"

Gerrit se uită la el zîmbind batjocoritor şi răspunse: „Cum? Aşa mi se mulţumeşte pentru că v-am ajutat? Totul a decurs aşa cum aţi vrut! Şi uite acum ce reproşuri! Sunteţi..."

„Pleacă! Pleacă, ticălosule!" Şi adresîndu-se celor doi zilieri, le porunci: „Aruncaţi-1 în stradă!... iar tu, Dirk, dă drumul la cîini!" adăugase el furios. Cîteva clipe mai tîrziu, roşcovanul Dubbe era dat afară din curte de pumni tari. De atunci nu se mai arătase pe acolo, dar cu atît mai des pe la „Vulturul Negru". Acolo devenise curînd cel mai bun client al lui Govert Kemp. In săptămînile următoare, mai mulţi dintre cheflii, care nu se numărau printre prietenii lui Dubbe, aduceau vorba despre darea afară a lui de la „Fără Griji", dar nu vorbeau prea clar, căci tot se temeau de pumnii lui Dubbe. Cu un

asemenea prilej, Dubbe zise ca într-o doară că o să-i spună el lui van Giilven o vorbu-liță clară. Cei mai mulți dintre tovarăşii lui de beție socotiră vorbele acestea ca o lăudăroşenie, dar mai tîrziu se gîndiră altfel la ele...

Din nou venise toamna. Fînul şi grînele fuseseră aduse sub acoperişul lat al şurii mari. După zile grele de muncă, la „Fără Griji" înce-



puse odihna. Mai ales Dirk era istovit de munca încordată şi se dusese cît mai repede posibil în dormitorul său. Acum trebuia să lucreze mai mult ca înainte, căci stăpînul, cu care de la povestea cu Martha nu mai era aşa uşor de trăit, îi lăsase în multe privințe conducerea moşiei. Da, van Giilven îmbătrînise vizibil. Din capacitatea lui de altădată nu mai rămăsese nimic. Adesea era văzut cufundat în gînduri şi uitîn-du-se cu priviri pierdute peste proprietatea sa. Totuşi, ciudat, spre deosebire de altădată, nu mai pleca nimeni de la el fără să fi primit ce cerea, şi lucrătorilor săi le mergea mai bine decît în cazul oricărui alt țăran din ținut.

El vorbea monosilabic şi nu-i plăcea să fie în jurul său decît Geer-tje; aceasta se căsătorise de cîțiva ani cu Dirk, şi ambii tineri locuiau într-o căsuță curată, împodobită cu vită-de-vie, aflată în dreapta porții de intrare în „Fără Griji".

Pînă acum nu aveau copii, şi astfel Geertje se putea îngriji mai departe de gospodăria stăpînului ei. Ea făcea lucrul acesta cu toată iubirea şi grija inimii ei fidele şi pioase.

întrucît în ziua aceea se încheiase lucrul, Dirk mai discută cu stăpînul său ce urmau să facă în ziua următoare, şi apoi toți locatarii de la „Fără Griji" se duseră la odihnă.

La miezul nopții, paznicul de noapte îşi făcea rondul obişnuit. De abia răsunară cele douăsprezece bătăi de clopot de la turla de biserică din apropiere, şi bătrînul o coti pe drumul care ducea pe lîngă „Fără Griji", că privirea lui zări un norişor luminos care se înălța de deasupra acoperişului marii şuri din spatele casei. El se holbă o clipă, neîndrăznind nici să respire. Apoi îşi dădu seama că norul de fum se mărea şi începea să capete o culoare roşu-deschis, şi atunci alergă cît de repede putea spre curtea lui van Giilven, lovi cu putere la poarta cea mare şi strigă: „Foc! - Foc!" Imediat începură cîinii să latre, astfel că Geertje se trezi din somn şi trase cu urechea. Primul lucru pe care îl auzi fu bătăile în poartă şi strigătele paznicului. Şi Dirk se trezi şi ascultă, apoi sări din

pat şi deschise iute fereastra. „Dumnezeule mare... Geertje, arde ,Fără Griji'!" Se îmbrăcă zorit cu ce putea şi alergă apoi spre casa stâpînului, strigă şi el tare „Foc!" şi bătu cu pumnii în fereastra dormitorului stăpînului. Şi chiar în clipa aceea şura era în flăcări, iar focul ajunse şi la acoperişul locuinței. Moşierul, din dormitorul său, încă adormit şi cu groaza pe față, se holba la ploaia de scîn-tei care se împrăştiau în toate părțile peste întreaga proprietate. Toți



locatarii din casă şi din camerele servitorilor erau în picioare şi reuşiră cu toții să se salveze la timp prin grajdul alăturat.

Dirk scosese din balamale poarta curții şi intrară o serie de săteni ca să dea o mină de ajutor. Clopotele care anunțau incendiul răsunau înfiorător în noaspte; de peste tot se grăbeau să vină oameni pe jos şi călare. întregul sat era în picioare. Primarul şi jandarmul Durling vorbeau cu van Giilven despre posibila cauză a incendiului. Dirk era convins că cineva dăduse intenționat foc, căci în partea din şură în care izbucnise focul nu fusese peste zi şi seara nimeni dintre cei ce locuiau acolo.

Multe brațe puternice încercară să salveze ce era de salvat, dar mult prea puține lucruri scăpaseră. Dirk şi van Giilven pătrunseră de două ori în dormitor, căci acolo în dulapul înalt din lemn de stejar îşi păstra moşierul banii, mulți bani. Totuşi, fumul şi căldura îi siliră pe cei doi bărbați să se întoarcă.

Practic nu se mai salvase nimic decît căsuța servitorilor în care locuiau Dirk şi Geertje. Cînd soarele se ivi în zori, razele lui luminară grămada de ruine din care ieşea fum. „Fără Griji" fusese înghițită complet de flăcări.

Frînt de oboseală, van Giilven se uita țintă la tabloul pustiirii. Atunci o mînă se puse pe umărul său. Geertje îl rugă amabilă să vină cu ea în căsuța lor. El o urmă docil ca un copil.

Afară, Dirk lucra încă neobosit. Cîtă curățenie era de fâcut acum! Cînd van Giilven intră în cameră cu Geertje, moşierul cîndva atît de mîndru se lăsă jos pe scaun, îşi puse brațele pe masă, îşi lăsă capul pe ele şi izbucni în lacrimi.

Geertje era zguduită, şi îi veniră şi ei lacrimi în ochi cînd îl văzu pe stăpîn aşa de copleşit de necaz.

Intr-un tîrziu, van Giilven se ridică în sus. „Nu este bine să mă las aşa, totuşi am iubit pe pămînt doar trei lucruri: pe Martha mea, mîn-dria mea şi moştenirea lăsată de părinții mei; pe toate acestea le-am pierdut - şi ce este mai

rău e că le-am pierdut prin propria mea vină!"

„Ah, stăpîne", răspunse Geertje, „aşa este voia lui Dumnezeu, căreia omul trebuie să i se supună. Totul se poate reface, dacă vrea El".

Aşa găsi femeia simplă cuvinte de alinare care îl liniştiră pe bărbatul cîndva atît de aspru şi de inabordabil.

Era cu puțin înainte de Anul Nou, încă dimineață, cînd tocmai bătea



ceasul din turn ora nouă.

Cum mai tremurau bătăile în inima unui bărbat care păşea vioi pe drumul nins care ducea de-a lungul davel-ului! Ca un bun-venit binevoitor şi prietenos răsunară ele în urechea lui Hans Klinge, care se întorcea acasă. Era în drum spre „Saivan", unde se găsea tot ce îi era lui drag pe pămînt. Fel de fel de lucruri mişcau inima acestui bărbat!

Cei cinci ani lungi petrecuți în închisoare erau acum de domeniul trecutului. De cîte ori se uitase el după rîndunici pe bucățica de cer albastru pe care o putea vedea din celula lui, cu dorul în inimă după libertate şi după soție şi copii!

Şi totuşi, celula întunecată din Leeuwarden îi va râmîne mereu plăcută în amintire, căci acolo pătrunsese lumina minunată a evangheliei în sufletul său disperat. Acolo învățase el să se recunoască un păcătos pierdut care avea nevoie de iertare; acolo învățase el să se roage, învățase să spere şi să ierte, să ierte din toată inima - chiar şi pe cei care îi amărîseră aşa viața prin duşmănia lor.

Toate acestea aparțineau acum trecutului, zăceau înapoia lui. El trase de cîteva ori adînc în piept aerul răcoros de dimineață. La „Saivan" îl aşteptau de abia pe seară, dar Hans era grăbit. Pornise la drum încă din zori şi nu se oprise nicăieri.

La urechi îi ajunseră zgomote bine cunoscute: davel-ul din apropiere, trestiile care foşneau uşor, măcăitul rațelor - cîte amintiri îi trezeau ele! Dar ele nu-1 vor mai ademeni niciodată! Voia să muncească, să muncească cinstit pentru soție şi pentru copii. Va face totul ca să-şi cîştige în mod cinstit traiul, dar de data aceasta nu din propria putere, căci aceasta învățase în şcoala dură a vieții, ci cu ajutorul lui Dumnezeu.

Acum, paşii i se încetiniră, căci la următoarea cotitură va avea în fața ochilor „Cuibul de Bufniță". Un stol de ciori se ridică leneş de pe copacii ninşi;

se vedea de la depărtare la fel de părăsit şi de posomorit ca şi în seara aceea în care Hans căutase să intre la Heinz Vermeer cînd cu vijelia.

Hans grăbi paşii spre mica proprietate. Ah, ce dărăpănat era totul! Prin acoperişul prăbuşit intraseră nestingherite zăpada şi ploaia. El înconjură casa, se uită puțin pe ferestrele sparte în camera din spate. Acolo îl puseseră pe pat pe Abbe Durling pînă ce venise medicul. Ce amintire! Nu, aici nu-1 mai reținea nimic pe cel întors acasă, şi el se grăbi să pornească din nou la drum.

**74**

Curînd apărură nucii uriaşi şi marele acoperiş de paie de la „Saivan", acoperişul sub care îl aşteptau fideli cei dragi ai săi.

Vîntul sufla rece ca gheața peste poiană, dar Hans nu simți nimic. Inima îi bătea cu căldură şi plină de mulțumire, şi el se rugă liniştit în sinea lui: ‚0, Dumnezeul meu, Tatăl meu bun, fă ca să pot răsplăti în viitor iubirea fidelă a celor care au suferit atît de mult din cauza mea!'

Atunci auzi că cineva taie viguros lemne. Hans se gîndi: Acesta nu putea fi Albert... Gardul viu îl împiedica încă să vadă ce era în curte. Acum o coti pe după gard şi ajunse lîngă poarta de lemn de la intrare; atunci văzu cine tăia acolo lemne. Era un tinerel zvelt, care stătea cu spatele la el. Ce uşor mînuia el securea grea, cum zburau aşchiile!

„Gerd...!" îl strigă Hans.

Băiatul se holbă o clipă la el cu ochi mari, întrebători, şi în clipa următoare era în brațele tatălui său. „Tată... ce bine că ai venit acasă!" Şi îndreptîndu-se spre uşă, strigă tare: „Mamă! - Liese! - Taică Albert! -A venit tata!"

Deja apăruse în uşă Martha. După ce aruncă o privire bărbatului palid şi grav care cu mîna stîngă îl strîngea pe fiul său, iar pe dreapta o întindea spre ea, fugi la el, se lăsă îmbrățişată, îşi puse capul pe umărul lui şi apoi izbucni în lacrimi. Fericirea aceea enormă pe care o simțea îi zguduia tot corpul. „Hans, Hans al meu!"

Şi apoi cel întors acasă se simți strîns şi de fetița lui. Nici lui nu-i venea să creadă că i se dăruise această clipă. „O, Dumnezeul meu, îți mulțumesc, îți mulțumesc", fu tot ce putea zice.

„Bine ai venit, Hans!" se anunță încă o voce. Taica Albert!

Vocea bătrînului tremura, şi în ochii săi erau de asemenea lacrimi de bucurie uriaşă. El îi rugă pe toți să intre în casă. „Este frig afară, şi înăuntru

putem să ne bucurăm mai departe", adăugă el, ca să nu-şi arate emoția atît de tare.

Ceva mai tîrziu, stăteau împreună în camera caldă. Hans se adresă mai întîi bătrînului cioban. El îi prinse mîna cu ambele mîini:

„Niciodată, absolut niciodată nu voi putea răsplăti ce-ai făcut dumneata pentru ai mei cînd au ajuns la necaz din cauza mea. Dumnezeu te va răsplăti! Faptul că-i pot revedea sănătoşi şi fericiți I se datorează întîi lui Dumnezeu, şi apoi dumitale, căci cine altcineva s-ar fi îndurat de ei? Ah, ce păcat că maica Sanne n-a mai putut prinde aceste clipe, cît s-ar mai fi bucurat! Cu siguranță că îți lipseşte mult...", adăugă Hans.

**75**

„Aşa a fost voia lui Dumnezeu, Hans, ce face El este bine. Tu îmi mulțumeşti pentru ajutorul dat alor tăi, dar eu trebuie să le fiu lor recunoscător; nici propria mea fiică n-ar fi putut s-o îngrijească mai iubitor pe buna mea Sanne, şi ce m-aş fi făcut eu, om bătrîn, fără Mar-tha, după moartea ei? Şi ce să zic de Gerhard al tău? Nu ține el totul aici în cea mai bună rînduială? Ciobănia nu este pentru un bărbat tînăr ca el, totuşi din dragoste pentru mine are grijă de turma mea, de casă şi de curte, ca şi cum ar fi fiul meu. Şi apoi Liese! Ea este ca o ciocîr-lie primăvara; cîntecul ei, rîsul ei e bucuria mea. Şi are şi nişte mîim îndemînatice şi gata de treabă. Nu, Hans, nu nouă, ci Lui, Tatălui luminii, care te-a salvat din pierzare şi din toată disperarea, numai Lui I se cuvine laudă, mulțumire şi cinste!"

Se făcu tîrziu în ziua aceea, atîtea aveau să-şi povestească. O rugăciune profundă, pe care Albert o aduse înaintea tronului lui Dumnezeu şi care venea din toate inimile, încheie întoarcerea acasă.

în seara următoare, în timp ce Albert şi Hans rămaseră cîteva clipe singuri în cameră, Albert îi puse lui Hans brațul pe umăr, se uită grav, dar prietenos la el şi întrebă:

„Care este situația cu tine, Hans, i-ai iertat pe cei care ți-au provocat cîndva atîta suferință... i-ai iertat cu adevărat din toată inima, aşa cum şi tu ai fost iertat de Dumnezeu?"

Şi Hans răspunse cu voce fermă: „Da, îi mulțumesc lui Dumnezeu, aşa am făcut!"

„Atunci este bine, şi mă gîndesc că acum mai sărbătoreşte cineva cu noi întoarcerea ta".

Gerhard intră în cameră cu un braț de lemne de foc şi le stivui frumos în colțul căminului, Martha şi cu Liese puseră între timp masa. Pe urmă fu aprinsă lampa de aramă şi fură închise obloanele la ferestre.

„Gerd, trebuie să ne mai uităm o dată la țapi ca să nu mai fie împreună şi să se certe aşa de tare", zise Albert, şi întorcîndu-se singur după un răstimp, zise:

„Martha, Gerd mai trebuie să meargă pentru mine pînă în sat, de aceea să începem deja să mîncăm ca să terminăm mai repede şi să mai avem ceva timp unii pentru alții".

Gerd trebuia să se ducă adesea pentru bătrîn în sat, dar Martha se miră oarecum că şi în ziua aceea trebuise să se ducă. Totuşi, de obicei el nu stătea mult.

**76**

Ce bucurie pentru Hans să fie iarăşi acasă cu familia, după atîția ani de mîhnire şi lipsă. Şi cîte nu mai aveau de povestit! Hans se tot uita spre uşă; Gerd cam întîrzia...

Atunci se auziră paşi afară, şi deja cineva bătu în uşă. Martha deschise. Era Gerd care intră... dar nu singur. De mînă ducea un om bătrîn, un bătrîn gîrbovit cu părul alb ca zăpada.

„Tată... mamă, îl aduc aici pe bunicul nostru!"

O clipă domni în cameră o tăcere ca de moarte. Hans păli, şi la fel şi Martha se holba tare speriată la vizitator, căci îşi aminti imediat de clipa aceea în care soțul ei fusese dus de acolo cu cătuşe la mîini. Totuşi, mîhnirea vizibilă a bătrînului, părul său albit, privirea neajutorată a ochilor săi cîndva atît de poruncitori îi refulară mînia.

Cu voce calmă, Hans luă cuvîntul:

„Tată van Giilven, Gerd al nostru te-a adus încoace - nu ştiu ce vrei, dar eşti binevenit".

„Hans, Martha...", începu bătrînul, „ce s-a făcut s-a făcut; pot doar să vă cer iertare pentru tot răul, toată suferința pe care v-am provocat-o în trufia mea nesocotită. Cei cinci ani pe care tu, Hans, a trebuit să-i petreci în închisoare din vina mea i-am petrecut în autoacuzare şi căință amară. Ah, Hans, Martha, iertați-mă! Sunt atît de singur, mă simt aşa de părăsit, viața este pentru mine atît de goală şi de grea! V-am sacrificat pe amîndoi mîndriei mele nemărginite.

Am pus totul în joc şi am pierdut totul. E drept să fie aşa. ‚Fără Griji' a ars; Gerrit Dubbe este incendiatorul, sunt sigur de asta, chiar dacă judecătorul nu a putut dovedi. Dumnezeu e drept!"

„Dar şi îndurător", continuă Hans discuția. „Cîndva am atentat la viața dumitale, tată van Giilven, dar Dumnezeu nu ți-a vrut moartea. El n-a vrut să ajung un ucigaş, iar pe dumneata a vrut să te facă să te cercetezi şi să te aducă la pocăință. Ce bun, ce îndurător şi ce binevoitor este El! A făcut ca din suferința amară să iasă fericire şi salvare, şi eu pot să spun doar: Dă-mi mîna, torul este iertat".

Moşierul apucă mîna care i se oferea, vru să spună ceva, dar vocea nu-1 ascultă. Lăsînd şi mai mult capul în jos, izbucni în lacrimi.

La această privelişte se topi şi ultimul rest de gheață din inima Mar-thei. încă nu-1 văzuse niciodată pe tatăl ei plîngînd. Şi ochii ei se umeziră, se sprijini de pieptul lui şi zise:

„Tată, nu plînge. Ah, şi eu am o mare parte de vină, şi eu am păcătuit - împotriva cerului şi împotriva ta, şi am nevoie de iertare - de la



Dumnezeu şi de la tine! O, te rog, nu mai plînge, hai să facem un nou început, cu siguranță că totul poate să fie din nou bine".

Van Giilven îşi strînse fiica la piept: „De-ar mai fi trăit şi mama ta aceste clipe! Ce şansă pentru noul an..."

Ce plăcut era puțin mai tîrziu în jurul mesei din vechiul „Saivan"! Chiar dacă afară era frig şi întuneric, în casă era bine şi cald - nu numai în încăperea spațioasă, ci şi în inimile locatarilor ei.

La o oră tîrzie trebuiră să se despartă.

„îl duc pe tata înapoi în sat", declară Hans.

„Iar eu te însoțesc pe tine şi pe bunicu'", strigă Gerd.

Acest „bunic" îl mişcă profund pe van Gulven, dar acum ştia că nu va mai fi niciodată singur şi părăsit.

Cerul se luminase, stelele sclipeau, o lună aproape plină lumina davel-ul şi trestiile de pe mal. Van Gulven găsi acum timp să discute despre ceea ce-i stătea pe inimă.

„Uite, Hans, ți-am spus deja astă-seară că locuiesc la Dirk şi la Ge-ertje de cînd a ars casa. Am pierdut mulți bani, pentru că n-am putut salva nimic din flăcări. Chiar dacă acum nu mai sunt moşierul bogat de altădată, mi-a mai

rămas totuşi ceva avere. Nu numai că am terenurile, ogoarele şi pajiştile, ci şi cîteva vite; ele sunt temporar adăpostite într-o şură închiriată de la un vecin şi îngrijite de Dirk şi de Geer-tje. Şi iată acum care este propunerea mea: Hai să reconstruim ‚Fără Griji'! Tu eşti încă tînăr şi ai mîini puternice şi iscusite. Familia ta poate să mai rămînă aici la Albert pînă ce construim casa".

Să se mute în sat, unde fiecare îl cunoştea şi unde unii or să strîmbe din nas...?

Dar Hans şovăi numai o clipă, apoi acceptă cu mulțumire propunerea socrului său, şi acesta se bucură la fel de mult. Era minunat cum se activa vechea energie a bătrînului, acum că i se luase povara de pe inimă. -

Următoarea zi era duminică, ziua Domnului. Van Gulven îşi zise: ‚Atîta timp am scos-o la capăt fără Cuvîntul lui Dumnezeu, şi acum simt nevoia să-I ascult Cuvîntul! O, Dumnezeule, ajută-mă să-Ți ră-mîn veşnic recunoscător, căci m-ai primit ca pe un biet nebun pierdut şi m-ai ajutat să-i regăsesc şi pe copii, pe care i-am pierdut din vina mea!'

La uşă, se opri puțin, pînă ce se apropiară şi cei de la „Saivan", apoi intrară unul după altul în sală. Pe urmă se făcu imediat linişte. Van



Gulven se duse, cu bucuria pe față, la locul său; îl urmă un bărbat palid şi voinic, apoi Martha, pe urmă înaltul şi zveltul Gerhard şi în final blonda Liese. Cine nu l-ar fi cunoscut pe Hans Klinge n-ar fi putut crede că bărbatul cu fața palidă şi liniştită era fostul braconier temut Cuvîntul lui Dumnezeu! Hans ascultă profund mişcat. Şi ai săi îşi deschiseră larg inima şi-1 primiră cu mulțumire. El vorbea despre sfințenia şi îndurarea lui Dumnezeu, despre păcat şi iertare, despre pocăință şi salvare. Şi el mai vorbea despre nesfirşita răbdare a lui Dumnezeu...

Apoi intonară cu toții plini de recunoştință cîntarea de încheiere.